

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

5/11/19

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జూలై నెల 2-వ తేది బుధవారము
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, శ్రావణమాస శుద్ధ ద్వితీయ ౨.

No. 95
సంచిక ౯౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చిట్టి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును; వాయువుపోట్ల బాపును;
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును.
జెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
ముదలి దున్నదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

డక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఒకడఫామావద్ద బేరముచేసిన మానకము మీకు తెలియును

చిత్రపువళళ, నగిషీలు, పూజలు, మొదలగు
నవిగల వాగవత్తులు, పట్టెదలు, వాగరములు, జడ
దొళ్ళలు, మల్లెమొగ్గలు, రోజాపువ్వులు, కంపులు,
వచ్చులు, పువ్వురాగములుచేర్చి కట్టబడిన మోపులు;
హారసబ్బిళ్ళు మొదలగునవి, చెంఱిసామానులనుమా
వద్ద సిద్ధముగానున్నవి. అక్కరలేనిచో పుచ్చుకొని
ప్రేకము వాపనిచ్చెదము. సవరము బంగారుకు, నీరు
చెండికి, మేల్పె పువ్వురాగ గుఱకు కంపుకు
పూచీ నిచ్చెదము

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టికంపెనీ
నగలవ రకులు, ౪5 చె నాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

వెల్లింగ్ టన్ సి నీ మా
18-7-25 శనివారమునుండి 24-7-25 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 అటలు రాత్రి 9-20
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని॥ కూడ
ప్రవర్తనము గలదు.
పాతీస్ క్రొత్త కీరియల్
రూత్ రోలండు ఇన్
రూత్ ఆఫ్ రేంజి (4 వ భాగము)
అత్యద్భుతము, తప్పక చూడతగినది.
అంతయు కాస్త్రీయము. రహస్యము లేదు

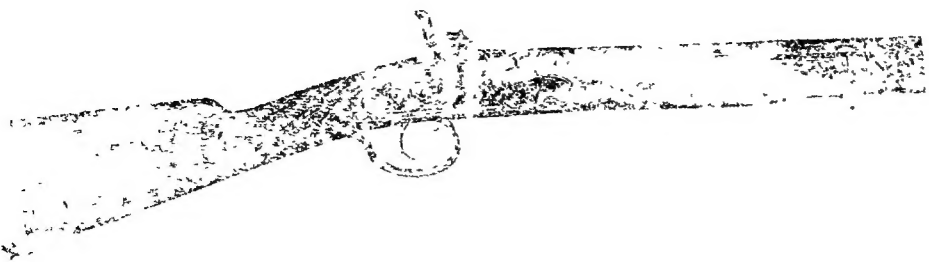
ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్
ఫార్మసీ లిమిటెడ్
19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.
భివగ్రత్న ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి.ఎ. ఎం.బి.సి.ఎం.,
గారిచే స్థాపింపబడి కొలంబో మొదలు హరి
ద్వారమువరకు ఎల్ల ప్రదేశములందును పెక్కు
మొదటితరగతి బంగారు ఫతకములు బడసినది.
అమూల్యము లగు
ఆయుర్వేద బౌషధములకు పుట్టినిల్లు.
క్యాటలాగు ఉచితముగా యివ్వబడును.
ఏజంట్లు కావలెను.
వలయువారు మేనేజరునకు వ్రాయవలెను,

హైడ్రాలిక్ పెన్సు, ఫినిషింగు పెన్సు, కాటన్ జిన్నులు, (సింగిల్ డబుల్ రోలర్లు),
కోటన్ సీడ్ ఓవరులు, స్టీమ్ ఎంజినులు, రైస్ హెల్లరులు, పంపులు, బాయిలరులు, ఎలక్ట్రిక్
ప్లాంట్లు, ఆయిల్ మిల్లులు, చక్కెరచేయు మెషినులు, షుగర్ కేన్ క్రపింగు మెషినులు
మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా స్టాకులోనున్నవి. యివిగాక బ్రిటిష్ బిల్టు లక్ష్మి క్రూడు
ఆయిల్ ఎంజినులకూడ మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి. వీటికి హిందుజీవేశములో మేము
సోల్ ఏజంట్లు.

Head Office:—Calcutta.
Branches:—London, Bombay,
Lahore, Delhi & Benares.

B. D. BERY & Co.,
Engineers, Machinery Merchants &
Government Contractors,
8, Sembudoss Street, G.T. MADRAS.

యిప్పుడే వచ్చినవి

లండనులోనున్న మోటార్స్ బోర్డర్స్, సి. జి. బోన్ హెల్, ఛార్లెస్, ఆఫ్ బర్మింగ్హామ్ అన్ని బోరులలోను తయారుచేయబడిన 7 రకములలో 144 తుపాకులు వచ్చియున్నవి. వాటిలో రెండు 52-8-0 నుండి రూ 90—వరకు గలవు. ప్రత్యేకమైన 36 స్టీలు బారెల్స్, ప్లీట్ లాక్సు, ప్లీట్ నిప్పిలు గలవు. మేము గడిచిన 30 సం॥ రములనుండి తెప్పించిన తుపాకు లన్నిటిలోను ఇవి చాల శ్రేష్ఠమైనవి.

యితర చోట్లకు ఆర్డులు పంపుటకు మునుపు మాకు వ్రాసిన ధరలు, పూర్తిగా వివరములు తెలుపబడును.

Spencer & Co, Ltd., Madras &
From our Branches at Bangalore, Champion
Reefs, Mercara, Co noor, Kotagiri, at Madras Prices.

అభ్యుదయము

అమోఘమైన సకలముగా 80 పుటలను కలుపుచున్నది. శ్రీ మత్స్యరాజావారి సంహితను స్వయంగా X ము న కై తయారుచేయబడినది.

దారి ఉపయోగమును గుర్తించి స్వల్పధరకు విక్రయమనకుకూడ పెట్టినారు. మూతవ్యాధులలో బాగాపనిచేయును. దయచేసి అనే బహుముత్యాధిని పోగొట్టి, మూత్రములోనుండి తీసివదలగలను తీసివేయును వేడిని, వర్షము, తయారోగి గలను పోగొట్టును. షోగోగము లన్నిటియందు చాలా మంచిది. బొమ్మదయోగములంగురూడ ఉపయోగించుకొనివచ్చును. గొప్పగొప్పవారు మెచ్చియున్నారు. అనుపానశీలములచే నన్ని వ్యాధులను గడుపును. ఒకసారి వాడేమాడండి మీకే తెలుస్తుంది. ఉపయోగించువిధము మందులో పంపబడును. ఎక్కడగా కొనేవారికి ప్రత్యేక పురేట్లు. తులం 1 కి 5-0-0.

అడ్రసు:— మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణాజిల్లా)

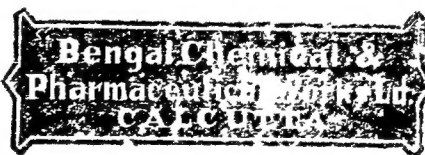
ఆంగ్ల | అశ్వగంధిచే తయారుచేయబడిన నంబీవి.

బలహీనమైన సరములకు, దుర్బలమైన మెదడుకు, బలములేని కండరములకు,

ఈ అమోఘమైన ఔషధము శతావరి, బల, తృణానా, గ్లినరొఫాస్పరేలు, ఇతర మూములు ఓషధులుచేర్చి తయారుచేయబడినది. అందుచే కలిగిన దుర్బలత్వమునకు ఇది లెప్పక ముచిగురి మిచ్చును

ఇది రహస్యమైన ఔషధముకాదు.

కావలసినవారు వ్రాసిన ఔషధము సూత్రముకూడ తెలుపబడును.

తోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు

విజ్ఞాపన

మహాబాగా 25 సం॥ ల నుండి నేను లోకనేవ చేయుచునునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును ప్రతి సం॥రము లక్షలకొలది మటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆనందించుచున్నారు. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, హలం, స్ట్రేటు, ఫిజిలాండ్, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను పరమటలేదు. నాపేరు (తోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తకీలములు, సకలజ్వరములు, మాంషము, శీతవాతము, ప్రకృలయ్యాధులు, ఆకలిలేకుండుట, వలబద్ధము, జీర్ణించిన శ్లేదులు, కడుపునొప్పి, జలుగు, దగ్గ శ్వాసకాసము, పళ్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకోప్లూయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు ఇలరవ్యాధులకు అనుపానపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన లెప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనకువేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మార్తలగుల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పొట్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పొట్టుఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్లు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్లు రూ. 3-8-0. కావలసినవారు ఈ దిరువల లాపమునకు వ్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు; శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

శ్రీ వివేకానందస్వామివారి ఉపన్యాసములు

నరసాపురం, జూలై 20:—ఇంగ్లీషు తెలిసిన వారందరకు శ్రీ వివేకానందస్వామివారి జీవితము విడితమే కాని తదితరులకు మాత్రము వారియొక్క పవిత్రజీవితముయొక్క బౌద్ధత్వము అంతగా తెలియదేమోయని అనుకొన్నాను. అట్టివారికి యీ భారతభూమినిగూర్చి శ్రీస్వామివారి సాన్నిధ్యమరచిన మహా పకారములను గ్రహించుటకుగాను శ్రీస్వామివారి జీవితమును తెలుసుకొని వారిచ్చిన ఉపన్యాసములను చదువుకొనుట కడు యుక్తము. సర్వలోకసమృత్తులను సర్వశ్రేయోదాయకము లను అగు వేదాంతోపదేశములు ప్రజలు నిత్యచరణములో పెట్టుకొన బ్రయత్నించినగాని నిరర్థకములగునని యెంచి జగత్పృథ్వి తాతపురుషుడును మహానుభావుడును అగు శ్రీ వివేకానంద స్వామివారు మనుష్యు డెట్లు ప్రసరింపవలయునో తెలుపుటకు అనేక ఉపన్యాసముల నిచ్చినారని అందరకు తెలిసినదే. ఉపన్యాసములనే గాక పెక్కు లేఖలుకూడ వ్రాసినారు. ప్రస్తుత కాలపువారికి నచ్చునట్లు వేదాంతవిషయము లుపదేశించుటలో శ్రీస్వామివారికి జాలినవారు నిజముగా ఇతరులు లేరు. అట్టి మహనీయుని ఉపన్యాసములను తెలిసిగొనినది, శ్రీ మాచి నరసిం హం బి.యే. గారు. నరసాపురము నుజువీడు పితాపురములలో హైస్కూళ్లకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా నుండి ప్రఖ్యాతిగన్న శ్రీ మాచి నరసింహంగారిని ఎరుగనివారు ఉత్తరప్రదేశ్ లో నుండరు. శ్రీవివేకానందస్వామివారి బోధామృతమును ఇంగ్లీషు రాని తమ యాంగ్లసోదరులకును సోదరిమణులకును విండిషల యువను కుమారులము శ్రీనరసింహంగారికి జని పెను. అట్లుండ గా శ్రీనరసింహంగారు వ్యాధిగ్రస్తులై ఉద్యోగము చేయు కొని కొంతదనుక విశ్రాంతిగొని జబ్బుకొంతవర కోసరిగ్లి యిం చుక తెరపి యిచ్చినతోడనే ఆపని వెంటనే పొగ్గింకించి యెట్లో శ్రీస్వామివారి ఉపన్యాసరత్నములలో గొన్నిటిని ఆంధ్రీ కరించి కృతాంగులైరి. అనేకకారణములచేత అధిపతిత్వలై యున్న మనదేశీయులు వేదాంతోపదేశములను చక్కగా నిత్య చరణములో పెట్టుకొని నీలని సంఘబలమును అభివృద్ధిచేసికొని బాగుపడవలయుననియే శ్రీనరసింహంగారి అభీష్టము. ఆంధ్ర జనుల కిహపరసుఖసాధనములుగా నుండునని శ్రీనరసింహంగారు అనారోగ్యస్థితిలో నున్నను ఆమహాపురుషుని ఉపన్యాసారు లను తెలిసింపెను. అందులో భక్తియోగోపన్యాసము లన్నియు ఒకపాత్రమునందు గలవు. శ్రీవివేకానందస్వామివారి "ఉద్యోగధన" పత్రికకు వంగభాషలో "ప్రాకృప్తిము" అను శీర్షికతో వ్రాసిన వ్యాసమునకు తెలుగు వరొక పుస్తకమునందు వేరుగా శ్రీ నరసింహంగారిచే ప్రకటింపబడెను. శ్రీ స్వామిల వారి జ్ఞానయోగ రాజయోగములు రెండుమాత్రము తక్కు మిగిలిన ఉపన్యాసములన్నియు కర్మయోగోపన్యాసములతో సహా వేరొకపుస్తకమునందు శ్రీ నరసింహంగారిచే ఆంధ్రీకరింపబడి ప్రకటింపబడెను. భగవద్గీతవలన శ్రీ నరసింహంగారికి వారి పూర్వోన్ముఖ నోకరును ఆంధ్రభాషాభిమానులను దేశభక్తులును ఇష్టుడు కీర్తి శేఖరులును అగు శ్రీ కావ్యనిధి చెలికాని లచ్చారావుగారు వై గ్రంథముల నచ్చొత్తించుటలో కావలసినంత సహాయము చేసి రని తెలుపుటకు సంతోషించుచున్నాను. శ్రీ నరసింహంగారి వైరి బహు మృదుమధురముగా యుండి అందరకు సులభముగా గ్రహింప సాధ్యముగా నుండనని నేను వేరుగా చెప్ప నక్కరలేదు. ఆంధ్రీకరణములో మూలమునందలి రసపుష్టికిని వాస్తవికముకును భంగము కలుగకుండ నంరలిభాషము లను శ్రీ నరసింహంగారు స్పష్టముచేసిరి. ఈగ్రంథములను వలయువారు శ్రీ మాచి నరసింహంగారికి పితాపురము వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. ఈ పుస్తకములన్నియు ఆంధ్రదేశమునగు గల పుస్తకభాండాగారము ల్లిస్టిటిలో నుండదగినవని వేరుగా చెప్ప నక్కరలేదు. శ్రీ వివేకానంద స్వామివారి ఉపన్యాసములను తెలిసింపుటలో శ్రీ మాచి నరసింహంగారు ఆంధ్రభాషకును ఆంధ్రదేశమునకును చేసిన మహాపకారమునకు ఆంధ్రుల తరపున శ్రీ నరసింహంగారికి మనసార అనేకపదనముల సమర్పించి వీరికి ఆయురారోగ్యముల నింకను ఇచ్చి శ్రీరామ చంద్రుడు బ్రోచుగాత మని ప్రార్థించుచున్నాను. శ్రీ మాచి నరసింహంగారిచే రచింపబడిన ఉత్కృష్టగ్రంథములలో నింకను శ్రీరామకృష్ణ పరమహంసులవారి జీవితమును శ్రీ చైతన్య స్వామివారి జీవితమును చెప్పవచ్చును.

అద్దకి బిందుమాధవరావు.

బంగారు పెండి వగైరా ఏలం నోటిను.

తిరుమల తిరుపతివరగయిరా దేవస్థానముల లో 1925 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల మొదలు 1925 వ సం॥ జూన్ నెలవరకు వచ్చిన బంగారు వగయిరా వస్తువులు యాదిగను కనుపరచిన వాటిని 1925 వ సం॥ జూలై నెల 27 వ తేది సోమవారం వరకు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తి అయ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలంవేయబడును. యేలంలో సవాలు చేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ॥ 100-0-0 యలు ధరావత్తు కట్టి యేలంలో సవాలు చేయవలసినది.

యేలములో సవాలు ఖాయపరచ బడివిషయమును గురించి శ్రీచివారణకర్తలువారి మంజూరు పుత్రరపు సాదరైనతేది లాగాయతు 30 దినములలోపల సవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకొవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసుకొననియెడల వాయిదామీరిన తేదిలగాయతు 30 దినములవరకు స॥ లాట్లను, అమానత్తులో వుంచడమగును. అట్టిరోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ॥ 2 యలు రెండురూపాయలు జరిమానా చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకొవలయును. అందుకు తప్పినయెడల స॥ లాట్లను మరుయేలం వేయించి అందుచే దేవస్థానములకు కలిగే నష్టమును క్రమ ప్రకారం అసల్ సవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

(1) బంగారు ధపా 1-కి 30 తులములవంతున	తు 2087
(2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు	8
(3) పెండి ధపాకు 1000 తులములవంతున	తు 10584
(4) పెండినాణ్యములు లాటుగా రకములు	2
(5) హారీరూపాయలు	రూ॥ 7868
(6) తేగడరూపాయలు ధపాకు, 1000 వంతున	రూ॥ 3797
(7) తేగడపైసాలు వకలాటుగా	రూ॥ 666
(8) తాంబ్రము వకలాటుగా	శేర్లు 1607
(9) రాగివగైరా పాత్రలు వకలాటుగా	శేర్లు 405
(10) వస్త్రములు వగైరాలు	
(11) కర్పూరమువగైరా జినిశి చిల్లరసామానులు	

విచారణ కర్తలువారు.

దేవస్థానం ఆఫీసు, తిరుపతి. 18/7/25

ప్రకటన

“మాతౌలాకు బెజవాడ అరంజి పేటలో మ్యూనిసిపల్ ఆసుపత్రికి సమీపమునను యేలూరు వైవస్యకాల్యలమగ్నము వున్న ఘనూరు చతురంగ 22000 లు యిరువై రెండువేల చతురపు గజముల నివేత్త ఫలమును అనుకూలమయిన ప్లాట్లుగా విభజించి విక్రయించ రుద్దాట్లు చేసివాము. సదరు ఫలము కావలసినవారు దానికి సంబంధించిన ప్లానులువగైరా వివరములు గొర్నరుపేటలోని మా ఫ్యాక్టరీవద్దగాని లేక మహారాజశ్రీ బారిష్టరు తుర్లపాటి వెంకటేశ్వరావు పంతులుగారి ఆఫీసులో గాని చూచుకొనవలయును.”

గుడివాడ, 17-7-25. అద్దుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

మిక్కిలిఘాటును సువాసనగలవి. తాంబూలుములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా నుండుటయే గాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా, శ్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును. పతి గృహమం దుండదగినది. వి.పి. అ. 6. 250 మాత్రల సీ॥ 0-4-0. డజన్ సీ॥ 2-8-0. పి. సి. ఏ. అండు కో,

ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. (స్కెలరుజిల్లా)

యేలూరు మునిసిపాలిటీ

యేలూరుపై 6-వ వార్డు ను నిసిపల్ కాన్సిలరుగారైన మహారాజశ్రీ గుత్తా రామయ్యగారు యాదినవ ప్రాయబసిన ప్రశ్నలు రాబోవు మీటింగులో వేయబడు మునిసిపల్ కార్యక్రమాలకు పంపినట్లు తెలియపర్చినది.

ప్రస్తుతము మునిసిపాలిటీవారు సినిమా ప్రాప్రయిటర్లవద్ద వసూలు చేయుచున్న “రోజు 11 రు 3-0-0 లు గాని నెల 18 80-0-0 లుగాని” పన్ను బంధరు, బెజవాడ, రాజమండ్రి, కాకినాడ వగైరా మునిసిపాలిటీలలో ఏవైనా వసూలుచేయుచున్నవా?

ఈపన్ను విషయములో చర్చించుటకుగాను పదిహంది కాన్సిలర్లు సంతకములుచేసి ఒకమీటింగు ఏర్పరచవలసి నదిగా మిమ్ములను కోరిరా? అట్లు కోరినయెడల ఏల మీటింగు ఏర్పరచబడలేదు. ఈపన్ను చాలా అధికమనియు, నితర మునిసిపాలిటీవారు వసూలు చేయుటలేదనియు, ఈవిషయమై మీటింగులో చర్చించి యీపన్ను దీసివేయగలందులకు సినిమా ప్రాప్రయిటర్లు మీకు విజ్ఞప్తి పంపుకొనిరా? అట్లు పంపుకొన్న యెడల ఆవిజ్ఞప్తి యేమిచేసిరి?

(2) ఈపన్నులోవున్న కిరసనాయలు కొట్టుకు అన్నిటికి యీసంవత్సరము యేప్రిల్ 1 నెలలో లైసెన్సులు రెన్యూ చేయలేదు. అట్లు చేయకుండుటకు కారణములెవ్వి? మహారాజశ్రీ కందుల సత్యనారాయణ, పుట్లూరి రామయ్యగార్ల కిరసనాయల కొట్టుకు లైసెన్సు రెన్యూచేసిరా? అట్లుచేయనియె

డల కారణములు ఏవి? మహారాజశ్రీ గ్రంథి వెంకటేశ్వర్లు గారి కిరసనాయలుకొట్టు ఆయనకాపురము వున్న యింటిలో వున్నసంగతి కేర్రేన్ గారి నోటినులోకి లేబడినదా? అట్లు లేబడినయెడల యిప్పుడైనా కేర్రేన్ గారు ఆ విషయము కనుగొనెదరా?

(4) బెనరి పేటలోవున్న కోడకు రాత్రినిజాగు బూడిద కావలసియున్నట్లు ఏవైనా యెప్పిపేట్లు పెట్టబడినవా? అట్లు పెట్టబడినయెడల శాంక్షన్ కాబడినవా?

(పురవాసి)

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసభ

ఈ దినవ తీర్మానమును రాబోవు ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సాధారణసభలో ఉపపాదించ బోవుచున్నాను. మీ ప్రతికూల ప్రమరించ గలందుల ప్రార్థన.

“గత జూను, లేక మేయి నెలలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసభకు కార్యనిర్వాహక వర్గము వారు కాకినాడలో సమావేశమై అస్పృశ్యతానివారణ విషయమై చేసిన తీర్మానములలో ప్రత్యేక ఉపసభ్యులను బెట్టి పనిజరిపించుట మంచిదని నమ్ముచు అస్పృశ్యతా నివారణకై అస్పృశ్యులు కానివారి కవరికిగాని ప్రయోగపు ఖర్చులుగాక నెల వేతనములు గౌరవ భృతులు పెద్ద సంభావనలు ఇచ్చి ప్రచారము చేయించుట లాభదాయకము కావని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచు అట్టి తీర్మానములను చేయగూడదని తీర్మానించుచు కార్య నిర్వాహకవర్గమువారిని వెనుకటి తీర్మానములను సవరించుకోవలె నని కోరుచున్నారు”

భమిడిపాటి నత్యనారాయణ.

మాతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్నమాల మాతన ప్రచురము

శ్రీమదాంధ్రమహాభాగవతము

పోతానామాత్యప్రణీతము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బంగారుముద్రించియున్నారము 12 స్కంధములుగల సంపుటము గ్లాజాకాగితములు క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు వెల రూ॥ 6-0-0

సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు రూ॥ 8-0-0

సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోబైండు గిట్టుపేరు రూ॥ 9-0-0

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

VIGOUR

Can Be YOURS

“నెట్” “వన్ వన్”

ఈ దివ్యోష్ణము (స్ట్రీ) పురుష జాతులసంభవించుకొరవబడినది, శుక్రసప్తము, నపుంసకర్మము, స్వప్నస్మయము, అతితే (స్ట్రీ) సంభోగము వగైరాలవల్ల కలిగే చిక్కినవ్యాధిచిహ్నములకు నిస్సంశయముగా నివారిణి.

ఇందులో ట్రిటమ్ (ఫార్మకోపియ) బే వడ గ్రంథములవల్ల బయలుపడిన మిక్కిలి సుకుమార సుప్రసిద్ధ బలవర్ధకావధముల (టూనిక్సులు) ముఖ్యముగా సందోహముల గ్రహించి చేర్చబడియున్నది. ఆట్టిలవటముచే కుద్రొచ్చిన యీ “వన్ వన్” అను సిద్ధావధము, నవీన రసవాద (Chemistry) వైద్యచికిత్స శాస్త్రము (Therapeutics)ల విషయ చర్చలతో బయలుపడిన సరములకు పటుత్వమును కలిగించు టూనిక్సులలో మిక్కిలి శ్రేష్టతమైనదని సంపూర్ణముగా నమ్ముచున్నది.

అతిబలహీనముగా నున్నప్పుడు “వారొ” అనునది ప్రత్యేకముగా నుపయోగించవలయును. ఇది ఈక్రింద కనినవారివద్ద దొరకును:—

మదరాసు రాజధాని సోల్ వజంట్లు

(1) అయిన

దాదా అండు కో., కెమిస్ట్, ఎస్ప్లె నేడ్, మదరాసు.

***** గుణములలో శ్రేష్టము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో సరసము!! *****

రాజేశ్వరి

చర్మవ్యాధులకు

బొర క్కుసబ్బు

వజ్రాయుధము

మైనపుసత్తులు, అన్ని రకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు. బెజవాడ.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

కాంగ్రెసుజయము ప్రభుత్వ అవజయము

జస్తిసుపక్షజయము ప్రభుత్వ విజయము

ఆగస్టు 8 వ తేదీ

6. ముత్యాలపేట

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

11. సావకూరుపేట

సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు

13. ట్రివెన్ బేసిన్

ఎం. సింగారవేలు శెట్టిగారు

30. మైలాపూరు

కె. భాష్యంగారు

* * * *

ఆగస్టు 15 వ తేదీ

2. తండియార్ పేట

సి. ఎం. ఆదికేశవులనాయకర్ గారు

8. కొత్వాల్ బజారు

కె. శ్రీరాములనాయుడుగారు

20. ఎగూరు

డా॥ ఏ. లక్ష్మీపతిగారు

* * * *

సెప్టెంబరు 12 వ తేదీ

10. ఏడుబావులు

గడ్డే రంగయ్యనాయుడుగారు

14. ఎస్పనెడ్

డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్యగారు

21. కీల్ పాక్

ఇ. ఎల్. అయ్యర్ గారు

* * * *

ఆగస్టు 8 వ తేదీ రానున్నది!

ముత్యాలపేట దేశమునకెల్ల మార్గదర్శకము

గావలెను

* * * *

ముత్యాలపేట

ముత్యాలపేట డివిజనుకు కాంగ్రెసుపక్ష అభ్యర్థియగు శ్రీ బుర్రా సత్యనారాయణగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరచుటకు నిన్నటి సాయంత్రం లింగిచెట్టి పీఠియందు ఆబ్జెక్టివ్ ఫరూక్ సాహెబుగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభ జరుపబడెను. సభకు పలువురు కాంగ్రెసునాయకు లరుదెంచిరి.

అధ్యక్షులు

ఆబ్జెక్టివ్ ఫరూక్ సాహెబుగారు హిందీభాషయం దువస్య పించుచు దేశమునందు స్వాతంత్ర్యముకొరకు దీర్ఘ మగు సందర్భములగుచున్నదియు, స్వరాజ్యసంపాదనార్థము స్థానిక పురపాలక సంస్థానములకు మొదల ముఖ్యసాధనముగ ఎన్నబడియున్న

ది. కాంగ్రెసు అదేశము ననుసరించి గత్యంతరము చెన్నపట్టా పురపాలక సంఘముందు కొందరు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రవేశించిరి. ప్రస్తుతము నిరుపిరికంపైను అత్యుత్సాహముతో పనులు జరుగుచున్నవి. కాంగ్రెసు, జస్టిసుపక్షములవారిరువురు 10 ఫా న ములకు అభ్యర్థులుగ నిలిచియున్నారు. అందు ప్రథములు దేశముకొరకు త్యాగముగావించి ప్రజాసేవకేయప్రతినిధునినవారు. రెండవవారు ప్రభుత్వోద్యోగములను, బిరుదావతులను ఆశించువారు. ఒకరు స్వాధ్యాయులు. మరియొకరు స్వార్థపరులు. భారతీయులకు హిందూమతామృదీయులకు ప్రభుత్వమునాడుగావించిన అక్రమములు అపరిమితములు. తనదేశమోక్షముకొరకు పాటుబడుటయు, తనమతముకొరకు కృషిసలుపుటయు అత్యంతముగను రాజద్రోహముగను ఎంచుకొని ఎందరో ప్రజలు కారాగారములందు బంధింపబడిరి. భిలాఫతు ఉద్యమమునందు పాల్గొనినవారిని రాజద్రోహులుగ పరిగణించిరి. అట్టి ప్రభుత్వమునకు స. చార్లసహకార మొసంగుచు, నిరంకుశచర్యలను బలపరచుట జస్టిసుపక్షమునకు వోటుజేయుదురా? లేక ప్రజలపక్షము వహించి ప్రభుత్వముతో నిర్భయముగ పోరాడు కాంగ్రెసు వారికి వోటుజేయుదురా? జస్టిసుపక్షమునకు జేందిన తణికాచలం చెట్టిగారికి వోటుజేసిన, నిరంకుశప్రభుత్వమును బలపరచిన వారగుదురు. వారి అనూమచర్యలను ప్రోత్సహించినవారగుదురు. కాంగ్రెసుపక్షమునకు జేందిన సత్యనారాయణగారికి వోటుజేసిన దేశస్వాతంత్ర్యమునకు పాటుబడు కాంగ్రెసును బలపరచినవారగుదురు. నిరంకుశప్రభుత్వచర్యలను పరదేశ ప్రభుత్వాధికారమును, బానిసత్వమును గోరిన తణికాచలం శెట్టిగారికి వోటుజేయుదురా? లేక దేశమునకును, స్వరాజ్యముకొరకును భిలాపత్ కొరకును మోక్షమును కోరినవో సత్యనారాయణగారికి వోటుజేయవలెను.

అబ్దుల్ బషీతు సాహెబుగారు

తమిళమునందు మాటాడుచు కాంగ్రెసు జస్టిసుపక్షములందు మొదటివారు స్వార్థరహితులును, రెండవవారు స్వార్థపరులని పల్కిరి. ఇరువురిలో ఉత్తములెవ్వరో మీరు నిర్ణయించవలెను. కాంగ్రెసుపక్షము ప్రజాపక్షము. జస్టిసుపక్షము పరదేశ ప్రభుత్వపక్షము. కాంగ్రెసునందు మహాత్మాగాంధీ, కి॥ శే॥ దేశబంధుదాసు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, హులనా అలీసాదరులు మున్నగు త్యాగమూర్తులు గలరు. అందొక్కరు తమ సర్వస్వము త్యజించి కారాగారవాస మొనర్చినవారు. జస్టిసుపక్షమునం చట్టివా రొకరైన గలరా? చెన్నపురి కార్పొరేషను గత 10 సం॥ లనుంచి ఎట్లు పరిపాలింపబడినది? నగరమునందలి ఆరోగ్యపరిస్థితి లేమాత్రమైనను అభివృద్ధి జేందినవా? పన్ను తగ్గింపబడినదా? శిశుమరణసంఖ్య తగ్గినదా? ఏమాత్రము పరిస్థితులం దభివృద్ధిలేదు. కార్పొరేషను పరిస్థితులు మార్చుకొందవలెను. కాంగ్రెసువారు ప్రవేశించినపిదప ప్రజాసేవయోగకరములగు పనులనేకములు చేయబడినవి. కావున కార్పొరేషను వ్యవహారములందు సంపూర్ణ సంస్కరణ మభిలషించిన కాంగ్రెసువారికి తప్పక వోటు జేయవలసినదని కోరిరి.

వి. చక్రయశెట్టిగారు ప్రజాసంఘలందు దేశభాషాభ్యుదయ గూర్చి ముచ్చటించిరి. స్వరాజ్యతృష్టాపరు లైనవో ఎట్టి సంశయములు లేక వెంటనే కాంగ్రెసువారిని కార్పొరేషను కంపవలెను. 6 లేక 7 సం॥ల నుండి జస్టిసుపక్ష సిద్ధి గతుల నేను గమనించుచున్నాను. ఇంకను కొలదిమాసములలో జస్టిసు పక్షముయొక్క ఆయుస్సు పూర్తి కాగలదని నమ్ముచున్నాను. ఇదివరలో స్థానిక పురపాలక సంఘములందు ప్రభుత్వమునూలురును, స్వీయభాషాపేక్షాపరులును నిండియుండిరి. అట్టివారిని స్థానభ్రష్టులు గావించి ప్రజాసేవకులు నిలువజెట్టుట ప్రజల కర్తవ్యము. ఉపన్యాసకులు కార్పొరేషనునందు జాతీయపతాక విచ్చేదనా సందర్భమును వివరించి జాతీయ గౌరవనూచక మగు జాతీయపతాకమును దీసివేయుట అత్యగౌరవముగల భారతీయు డెవడైనను సహించగలడా యని ప్రశ్నించిరి. కాన ఇట్టి అవమానకరము లగు కృత్యముల తుద ముట్టింప నెంచువో కాంగ్రెసువారిని అధికసంఖ్యాకులను కార్పొరేషను కంపవలయు నని పల్కిరి.

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులు స్థానిక పురపాలక సంఘములను వశపరచుకొనవలె నని ఆదేశ మొసగి యు న్నారు. బాక్సాల్ తీర్మానము మొదలు నిన్న మొన్నటివరకు మహాత్ముడు ధనుస్సును క్రింద నిడి యుదధూమినుండి తొలగియుండెను. తిరిగి నేడు ధనువు జేపట్టినాడు. బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగారి ప్రకటనకు కలకత్తాయందుగూడిన స్వరాజ్య పక్షమువారు సరియగు సమా

ధాన మిడిరి. తాము చేసిన ప్రకటనను బ్రిటిషువారెల్లర ఆమోదము వడసియున్నదని బర్మన్ హెడ్డు ప్రభువుగా రొకయువ స్వాససందర్భములో జెప్పియున్నారు. ఏకార్థికపక్షము గాని ఏ లిఖరలు పక్షముగాని మన సహాయమునకు రాబోరు. విదేశములందు బోయి ప్రచారము సల్పుటలన గలుగబోవుఫల ముండబోదు. అట్టి తటి ప్రజలు చెప్పవలసిన జవాబు ఏమి? కాంగ్రెసు నిర్ణయించిన కార్యక్రమమును కొనసాగించుటయే మహాత్ముని యాజ్ఞను పాలించుటయే ముఖ్యధర్మము. కావున స్వరాజ్య పక్షమునకు పాటుజేయవలెను. చన్న రాష్ట్రమునకు చన్నపురి శిరోభూషణము. చన్నపురికి ముత్యాలపేట డివిజను మిగుల ప్రాముఖ్యము గలది. ఈ డివిజనులో జయముగలిగిన దేశమునకు జయముగలిగినట్లే ఎంచవగును. ఏవ్వక్తిపై గల అభిమానమునకు, దాక్షిణ్యమునకు పాల్పడబోకుడు. దేశాభిమానము, ప్రజాభిమానము, స్వరాజ్యాభిమానమే మోక్షములందు సుస్థిరముగ నెలకొని యుండవలెను. పురపాలక సంఘ నిర్వహణమునకును రాజకీయ విషయములకు నెట్టి సంబంధము లేదని చెప్పి ఈ 20 వ శతాబ్దముందు ఎవ్వరిని మోసపుచ్చజాలరు. పురపాలక సభ్యత్వము ప్రభుత్వోద్యోగ పదవికి సోపానముగ నుపయోగింపబడరాదు. ఆగస్టు 8 వ తేదీ సమాపించుచున్నది. కాన సోదరులారా! నిస్సంశయముగ సత్య, న్యాయములకు నిలయమగు స్వరాజ్యపక్షమునకు వోటు జేయవలెనని కోరుచున్నాను.

మాఫీ మహమ్మద్ గారు

“జస్టిసు” పత్రికయందు గల వ్రాతలను విమర్శించుచు కాంగ్రెసుసభల కరుదెంచు ప్రేక్షకులెల్లరు శుంకలని వ్రాయబడి యుండెననియు, అట్టి అనివీతికరమగు వ్రాతలు అంత మొందవలయుననియు పల్కిరి.

చన్న రాష్ట్రమునందలి ప్రజల దృష్టియంతయు ముత్యాలపేటయందలి విజయముపై కేంద్రీకరింపబడి యున్నదనియు, అట్టి బాధ్యత ముత్యాలపేటవోట్లపై గలదనియు పల్కిరి.

ఈ డివిజనులో కాంగ్రెసు జయము కలిగిన దేశమున కపారజయము ప్రభుత్వపజయమగును. ఓటమిగలిగిన నిరంకుశ ప్రభుత్వము జయించును. భారతీయులు చిరకాలము దాస్యములో నుందురు. జాతివ్యత్యాసములబట్టి గాని, భౌగోళ్యాగ్రముల బట్టిగాని మీరు యోచించరాదు. దేశాభిమాన మెచట గలదో పరికించవలెను. దేశభక్తులకే వోటు జేయవలెను.

బుర్రా సత్యనారాయణగారు

ఆంగ్లమునందు మాట్లాడుచు ముత్యాలపేట డివిజనులో దినమునకు 14 గంటలు పనిజేయుచున్నా మనిరి. ఐనను ఒక్క వోటరుతోనే నాకు వోటుజేయవలసినదని కాని, తణికాచలం శెట్టిగారికి వోటు జేయవలసినగాని బోధించి యుండలేదు. ప్రతి వోటరును తన హృదయముపై చేయిచైచికొని ఏపక్షము ప్రజాసేవ జేయునో, ఏపక్షము తన కార్యక్రమమును ఆదరించుటకు వలయు ధైర్యసాహసములు గలవో, ప్రభుత్వమువారి తుపాకిగుండుకైనను చెనుదీయనిపక్ష మెయ్యదియో ఆపక్షము నకు మాత్రమే వోటు జేయగోరెదను. మీ మన సాన్నిధ్య బోధించినటుల నిర్మల హృదయులై యుక్తాయుక్త పరిజ్ఞానముతోడ మిధార్మమును నెరవేర్చుడు. మీరు మీవోట్ల నొసంగుచువు రా! బి॥ ఓ. తణికాచలం శెట్టి గారుగాని వారిసంబంధికులుగాని నేనుగాని నాసంబంధికులుగాని మీతావున ఉండబోరు. మీమనసాన్నితేయే మీకు తోడు. మీరు విషమపరీక్ష గావించికొని నన్ను కార్పొరేషను కను పుట యుక్త మని తోచినవో నాకే తీరమాప్త్యములను మీసేవ జేయుటయందే వినియోగింతునని తపస్వ మూనుచున్నాను. రాయపేటయందు నివసించు నేను ఈడివిజనుకే నిలువబడుటకు కొన్ని కారణములు గలవు. ఈనగరమందలి కాంగ్రెసు స్వరాజ్య భిలాపత్ సంఘములవారితే నేనిట అభ్యర్థిగ నియమింపబడితిని గాన వారియాజ్ఞను విధేయుడనై తలదాల్చవలెను. నావిద్యార్థి దశయం దీ డివిజనులోనే నివసించి యుంటిని. ఈడివిజనుకు విక్రీలి సమాపములో నుండు మైకోల్ గుండు న్యాయవాదిగ పనిజేయుచున్నాను. కార్పొరేషనుకు పట్టణమందలి వివిధ డివిజనులలో గల్ల ఈ భాగమునుండి అధికగనము నమలగుచున్నది. సాకర్యములు మాత్రము అత్యల్పము. పై కారణములన్నియు నే నీడివిజనుకే నిలుచుటకు ప్రోత్సహజనకములయ్యెను. ఈ డివిజనులో కొలదిదినములనుండి గావించిన కృషియొక్క స్వల్పము భవమువలననే సరిగ తలపాగాలు పనిజేయలేని యులగు గాంధీమహాత్ముని పవిత్రసామము నేవాపరత్వము కాంగ్రెసు పలుకుబడియు అధికముగ చెల్లుబడియగుచున్నదని తెలుపగలను. కడచిన 6 సం॥ ల నుండియు కార్పొరేషను పరిపాలనా

యంత్రమును తమ హస్తగతముగావించుకొనినడపుచున్న జస్టిసువర్గము పురమునకు గావించిన ఉపకృతియేమి? ప్రజలరక్తమును పిండి పన్నులను రెండింటినిచేయుటయే! తనతిండి కట్టగడ్డలేక అన్నమోరామ చంద్రాయని యల్లాడు పరమదర్శిద్రులు పీఠులపెంట నల్లాడు చుండ ఉద్యోగమలకొరకు బిరుదులకొరకును ప్రాకులాడుటయే! మీ ఎరుక లేకయే దురభ్యాసములను, అన్యాయ చేష్టితములను ప్రోత్సహించుచున్నారు. కాన నో సోదరులారా! మీహస్తగతముగ హక్కును సద్వినియోగముగావించ నెంతు లేని భగవంతునికి తప్ప నేరికిని వెరవకుడు! దేశభిమానము తప్ప జాతి,కుల, మత, వ్యక్త భిమానములకు మీహృదయము లందు తావొసంగకుడు! మీరు నన్ను ఎన్నుకొనినచో ఈ సభ్యత్వమును ప్రభుత్వోద్యోగములకు ద్వారముగ నుపయోగింపకుండును. జస్టిసుపక్షమునకు జేరిన నామిత్రుడు నేడైనను స్వరాజ్యపక్షమందు జేరుచో నాఅభ్యర్థిత్వము నుపసంహరించుకొనుటకు సిద్ధముగనున్నాడను. కావున మహాత్మునిపేరిట దేశముపేరిట, ప్రజాసేవ యొనర్చుటకు నా కవకాళ మీయ గోరుచున్నాను. పిదప సభ ముగింపబడెను.

బొంబాయిరాష్ట్ర మహమ్మదీయ మహిళాసమావేశము

పైసభతోబాట టిఖలభారత మహమ్మదీయ మహిళాసభకూడ జరుపు ప్రయత్నములు
పూనా, జూలై 21:—పూనాలో ఆగస్టు 10 వ తేదీని జరుగబోవు రాష్ట్ర మహమ్మదీయ స్త్రీ సమావేశములో బా టిఖలభారత మహమ్మదీయ స్త్రీ సమావేశముకూడ జరుగను. ఆ యఖిలభారతసభ 11, 12 తేదీలందు జరుగును. దావురిబో భాసంఘమువారి హుస్సేనీబాగను ఫల మాహాసంఘమువారి యధీనము చేయబడినది. దానిలో నీసమావేశప్రయత్నము లన్నియు జరుగును. వచ్చిన నారీమణులందఱకు నచ్చట్టనే విడిది యేర్పడును. సభాభ్యక్షతే వహించు బీగం అబ్దుల్ కాదరుసాహెబు (సంజాబు కాసనసభాభ్యక్షుని భార్య) గారి గౌరవార్థము ఆగస్టు 10 వ తేదీని యిబ్రహీము హారునుజాఫరుగారి భార్యచే ఘోషాస్త్రీ బందఱకు విందుచేయబడును. కృత్యము జూలుమెగారి భార్య మిసెసుజూలుమెగారును, ప్రభుత్వము నకు ప్రాధ్యభాషానువాదకుని భార్యయగు మిసెసుషేక్ యాకులు గారును సన్మానసంఘకార్యదర్శులు, కాన యుత్తరములు పై వారలపేరనే పూనాలో, సాచాపీరుపీథిలో హుస్సేనీబాగు గృహమునకు వ్రాయవలెను. (ఆ. ప్రె.)

సర్వపక్ష మహమ్మదీయ సభ

సంఘనిర్మాణమునకు, మతాంతరులను తమ మతములో గలపుకొనుటకు సంస్థ నేర్పఱచుట అమృతసరము, జూలై 21:—తమవర్గపునర్నిర్మాణము, వర్ణప్రాతినిధ్యమును రక్షించుటకు టాంజామును, తమ మతములోని కిరదలను దీసికొనుటకు తల్లిస ప్రత్యేకసంఘముగా నేర్పఱచుచేయుటకు రహీంబక్షిగారి న్యకృతుడుగను, డా॥ కిమ లూగారు కార్యదర్శిగనున్న సంఘములను నేర్పఱచి సర్వపక్ష మహమ్మదీయ సభ సమావేశము ముగించెను. మతియొక తీర్మాన ఘండు మాప్లాలు అండమానులకు వలసబోవుటయందు విచారమును జూపుచున్నది. హెజ్జాజా సంవర్గములను సభ మొదట తెలియఁబఱచుటకు అమీరఅలీయొద్దనుండి వచ్చిన రాయబారుల సంఘము కోరినను, కాని సభవారి యభిప్రాయము తద్విషయమై యెటులున్నదో నిశ్చయముగా తెలియలేదు. అమీరఅలీయొద్ద సదభిప్రాయ మున్నటులు కాన్సింపదు. (ఆ. ప్రె.)

తిరువాన్కూరు సంస్థానముం దింజనీరుగానున్న బాస్తోగారి మరణము
తిరువేండ్రము, జూలై 21:—తిరువాన్కూరు సంస్థానముం ద్విశ్వప్రభుప్రధానవాస్తుశాస్త్రజ్ఞుడుగానున్న ఎ. హెచ్. బాస్తోగారు టాస్మానీయాద్వీపముందు మరణించిరిని యచట గోయననినది. ఆయనగౌరవార్థము జూలై 22 వ తేదీ బుధవారము సంస్థానములోని పి. డబ్లియం. డి. కచ్చేరులన్నియు మూయఁబడును. బాస్తోగారు చాలకాలము ఎక్జిక్యూటివు యింజనీరుగాను, చీఫ్ యింజనీరుగానుకూడ సంస్థానమందు పనిచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు విధానము

బొంబాయికి క్రానికలు ప్రశ్నలు

మహాత్మాగాంధీ- డి. హ. శాస్త్రిగార్ల ప్రత్యుత్తరములు

- ప్రశ్నలు
1. కాంగ్రెసునియములులను మార్పు టవసరమా? మార్చిన మీరు కాంగ్రెసులో చేరెదరా? మీరుకోరు నియములులేవి?
 2. ప్రతిసభ్యుడును స్వాయం శాంతిభావమును కొంతనూలును గూడ నిచ్చునటుల నిబంధనము చేసినచో మీ రంగీకరింతురా?
 3. నూలు చందావరతును రద్దుపరచుటకును, స్వరాజ్య పక్షమువారే కాసనసభలలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధులను ఆధిక్యమును తొలగించుటకును, స్వయముగా రాజకీయవిధానమును కాసనసభల విధానమును ఏర్పరచుటకును కాంగ్రెసువారు సమ్మతించినచో మీరు కలసి పనిచేయుదురా?
 4. కాసనసభలలోను బహుటను జరుగదగిన పనిని కాంగ్రెసువారు చేరితిని నిర్ణయింపవలెనా?
 5. కాసనసభ మగు అంతోళనమువలననే స్వరాజ్యము వచ్చునా?
 6. తేనిచో కాసనవిగర్థ మగు నాందోళనములలో జేరిని జరుపవలెను? కాసన సభల ఎన్నికలకు నిలుచువారు పన్నులను నిరాకరింపవలెనను పథకము నాక్రయింప దగునా?
 - మీరు విదేశీ బట్టలను కట్టుట మానివేదరా? ఇపుడు మీరింకను విదేశీ బట్టలనే కట్టుచున్నచో వానిని బహిష్కరించి స్వదేశీ ఉద్యమమును బలపరచెదరా?
 - మీరాష్ట్రీయ కాసనసభకు మిమ్ములను ఎన్నుకొనినచో ప్రస్తుతస్థితిలో మీరు మంత్రిపదవిని స్వీకరింతురా?
 9. రీడింగ్- బర్లెను హెడ్డు ప్రభువుల ఆలోచనయొక్క ఫలితము సంక్షిప్త పీఠముగా నుండనిచో మీరేమి మానించెదరు? ఆర్థిక పత్రములను ప్రతిసారి యును ప్రోపి వేయుమండవలె ననియే మీరు సలహానిచ్చెదరా? నోటిమాటలతో అసమ్మతిని తెలిపిననే చాలునదురా?
 10. డార్జిలింగ్ వింటెనుగారి చట్టమునందలి ముఖ్య వరతులు సంక్షిప్త పీఠముగా నున్నచో ఉన్నచో 1926 అక్టోబరులోగా పార్లమెంటువారు చట్టము నామోదించనియెడల కాసనసభల ఎన్నికలకు నిలువగోరువారు పన్నులను చెల్లింపకుండుటనే పథకముగా నేర్పరచవలెనని కాంగ్రెసువారికి మీరు సలహానిచ్చెదరా?
 - 11 నిర్మాణవిధానముకొరకు స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశమునందు శ్రద్ధగా పనిచేయుచున్నారా?

మహాత్మాని ప్రత్యుత్తరము

- 1 మార్చినయెడల నూలును శాంతియున్న వగతుకూడరద్దు కావలెను.
2. స్వరాజ్యపక్షమువారి కేది సమ్మతమో అదియే నాకును సమ్మతము.
3. అట్టిచో నేను కాంగ్రెసుకు వాయకుడనుగా నుండ వీలుండ దనియే యిపుడు తలచుచున్నాను.
4. ఇపుడున్న విధానమునే నే నామోదించెదను.
5. నా కట్టి నమ్మకము లేదు.
6. పన్నులను చెల్లింపకుండు పద్ధతినిమాత్ర మవలంబింప గూడదుగాని తక్కిన కాసనోల్లంఘనము వలంబించుటయే మార్గాంతరమని నాకు లోచుచున్నది.
7. నేను విదేశీబట్టలను కట్టను. నాకు ఖర్చు లేమిఖర్చులేదు.
8. నేను కాసనసభల ఎన్నికలకు నిలుచుటకు నాకర్హులేదు. అది నాకు మేలే యగుచున్నది.
9. దీనికిదివరకే ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. 6 వ ప్రశ్నకు జవాబుమాడుదు.

తీనివాసశాస్త్రిగారి ప్రత్యుత్తరము

1. మార్చినవసరము. ప్రాచీనకాంగ్రెసు నియమావళిలో క్షమకముగా అను మాటనుమాత్రము తీసివేసి తక్కినదాని

- నంతను ఆమోదించవలెను.
2. అంగీకరింతును.
 3. అత్యంతము ఆక్షేపణీయముగు విధానముగా నుండిన తప్ప నేను కలసి పనిచేసెదను.
 4. స్వరాజ్యసంపాదనమే.
 5. బహుశా రాకపోవచ్చునుగాని వచ్చునను ఆలోచన నేను పనిచేసెదను.
 6. నేను సమ్మతించును.
 7. నేను విదేశీబట్టలను బహిష్కరింపను.
 8. నేను మంత్రిపదవి నంగీకరింతును.
 9. ఆర్థికపత్రములను తిరస్కరించుచునే యుండవలెను.
 10. నేను సమ్మతించును.
 11. నేను చెప్పకాలను. (బోంబే క్రానికలు.)

దేశబంధు దాసు అఖిలభారత స్థావరకచిహ్న నిధి

గ్రామపునర్నిర్మాణ రూపకము
ఈనిధిని సమకూర్చి ఆద్యమము గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు వినియోగించుటకు నిశ్చయింపబడెను. దీనినిగూర్చిన ప్రకటనలో గాంధీమహాత్ముడు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, మాలావా ఆస్థానకలాం ఆజదు గార్లు మున్నగువారు పంతుకములు చేసిరి.

స్వరాజ్య పక్షమువారి విధానము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ప్రకటన
స్వరాజ్యపక్షమువారు వలంబించునట్లు విధానమునుగూర్చి పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు వ్రాసిన ముఖ్యముగవ్యాసము ఎంఁబడినూ ప్రతికలో ప్రకటింపబడును. అన్నిపక్షముల వారును కలసి పనిచేయువలెనని నామో నెహ్రూగారు విజ్ఞప్తి నొనరించెదరు.

సాస్థలుగారిని ఎన్నుకొనుట

కీ. శే. దేశబంధు దాసుగారి స్థానమున సంగరాష్ట్ర కాసనసంఘసభ్యునిగా విధునాథుల డివిజనులోని తాముల్లు కాంటాయం డివిజనువారు బాధిష్ఠరు. బి. ఎస్. సాస్థలు గారిని ఎన్నుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

సంయుక్త గోదావరీ మండలసభ

అక్టోబరు నెల కడపటివారమువరకును నిలిపివేయబడెను

ఆగస్టు నెల 8 వ తేదీని జరుగదు

ఆగస్టు 8 వ తేదీని సభాసభిషిగో అన్యక్షత వహింప వీలులేదని న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులుగారు తెలిపినందున, అక్టోబరు నెల కడపటి వారమువరకును సభ నిలిపివేయబడెను. అని రాష్ట్రీయ కార్యదర్శి నేట్రంజి కోనేటిరావుగారు నేడు కాకినాడనుండి తంజివూరు నండిరి.

నాగపురము నిశ్చయిద్వాలయ మునకు భూరివిరాళము

పండిత దేవకీనందనుగారు తమ యావదాస్తి నిచ్చివేసిరి

నాగపురము, జూలై 21:—మధ్య పరగణాలలోని కిలాసుపురమునందలి పండిత దేవకీనందనుగారు తమ గూ వ దాస్తిని, మల్లారి గ్రామము, గృహములు, తదితర భవములును కాసనపూర్వకముగా, పట్టభిద్రుల యింపమిచ్చుట ప్రత్యేకవిజ్ఞానమును సంపాదించుకొనువారి కేర్పరయ విద్యాసంస్థలకు పయోగింపుట కిచ్చివేసిరిని విశ్వవిద్యాలయపు వైసువాల్సులు ప్రకటించెను. విరాళమునది కొంతభాగము సాంకేతిక వనోదయమునకు గూడ నుపయోగింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

మహామహాత్మలు

వివాహము:—ప్రఖ్యాతిపడసిన ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ అధికారులూ నొకరగు ఉమ్మడి గురుస్వామి కెట్టి గారి కేవల మహారాజుల సత్కృతి తాతా నాగయ్య కెట్టి గారి పుత్రునిచ్చి చెన్నపురిలో 23-7-25 దేదీ ఉదయం వివాహము జరుగును.

రాకపోకలు:— పి. హాకీను, సబ్బికు వర్మకాళి కార్యదర్శి, ప్రెసిడెన్సీ పోస్టు ఆఫీసరు కాంటెలుగారు వలబారు పోలీసునూపర్వేంటు జాకు ఎయిటుగారు నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

దేశోద్ధారక కాకానాధుని నాకేళ్లరంపుగారు రేపురయము విచ్చేయుదురు.

ఉదయలూరు హైస్కూలు నేడు వచ్చిరి.

హాస్పిటల్ హాజరగురూ, హాస్పరు ఇంజనీరు బ్రెస్టోగారు నిన్న రాత్రి చెన్నపురి వీడిరి.

ఎం. కె. ఆచార్యగారు నేడు నిక్షేప ఆర్గాటుకు పోయెదరు.

ఎన్నికసభలు — ముత్యాలపేట డివిజను:

బుర్రా సత్యనారాయణగారి అభ్యర్థిత్వమును బహుముఖై కాంగ్రెసు కిలాఫతు స్వరాజ్యపక్షముల యజమాన్యముక్రింద రేపు 23 వ తేదీ సాయంకాలము 6-30 గ. పగడాలపీడి చెల్లముత్తు సంఘాలో బహిరంగసభ జరుగును. అందరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

* * * * *

పుదుచ్చేటి:—గా॥ ఎ. లక్ష్మీపతిగారి అభ్యర్థిత్వము బలపరచుటకై పుదుచ్చేటిలో రేపు రెండు సభలు జరుగును.

(1) 6-30 గలెకు కంజీవరం పచ్చయపమువరీ పీఠిలో (2) రాత్రి 8 గలెకు సరియంగాను నందును.

* * * * *

సాహుకారుపేట డివిజను:—కాంగ్రెసు స్వరాజ్య కిలాఫతు సంఘముల యజమాన్యముక్రింద సాహుకారుపేట ముగిండ్లమెదలి పీఠిలో వంగంబజూరు థియేటరు వద్ద శుక్రవారం 24 వ తేదీ 6-30 గ. సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారి అభ్యర్థిత్వము బలపరచుటకై సభ జరుగును.

కాంగ్రెసు- హిందూస్థాను సేవాదళము

గా॥ ఎ.ఎ. హాజీగారు హిందూస్థాను సేవాదళ కార్యదర్శియు “వాల్మీకి” పత్రికా సంపాదకులును పై కిర్లీ క్రింద నొక చిన్న కరపత్రమును ప్రకటించిరి. అందు హిందూస్థాను సేవాదళముగూర్చి అన్ని విషయములు దెల్పబడినవి. దళమునకు కాంగ్రెసునకు గల సంబంధము, దళ నియమములు దౌర్జన్యరాహిత్య మైనదనియు దళములోనుండు సహాయకులకు (వాలంటీరులు) ఎవరితో ప్రసక్తి గలదో యెవరితో నక్కరలేదో, వారి కాఖ్యాసంఘములు మున్నగు విషయములన్నియు ఆంగ్లభాషలో దెలుపబడినవి. కరపత్రముగాని పత్రికగాని వలయువారు వారి కార్యాలయమునకు హుల్లీ వ్రాసిన బడయ నగును. (ఆ. సం)

చెన్నపురి అన్న దానసమాజము:

యీ దినవరీని ప్రత్యేక అన్నదానములు జరిగినవి:—ఎ. పి. రాజగోపాల చెట్టిగారి వివాహసందర్భమున 200 మందికి; వ్యాసపూజ సంవత్సరమున క. మార్కండేయశర్మగారు 200 పేసలకు, లుకురు పుష్కయ్యచెట్టి, ఎ. సుబ్రహ్మణ్యచెట్టి ఎ.ఎ. పార్థసారథిచెట్టి, ఎన్. శివశంకరచెట్టి, మామిడి వెంకటచలం చెట్టిగార్లు తల 100 మందికి, వి. శ్రీనివాసరావుగారు 66 రు. సి. మురగేశముద్రాగారు, రా. బి.టి. ఆన్నామలెమెదలిగార్లు తల 50 మందికి, ఎన్. వీరరాఘవచెట్టి, సి. రాజగోపాల ముదలి (మైసూరు) పి. సుశీలాబాయిగార్లు తల 33 రికి, వి. జేమగోపాలనాయుడు, సి. రాజయ్యగారు, వి. పి. పెరుమాళ్ చెట్టిగార్లు తల 25 పేసలకు అన్నదానము గావించిరి.

ఇర్వరుకన్యల వివాహమాడిన యువకుడు

భరణము నొసగలేకపోవుట

ఈ దినమున హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి జాక్సను గారు, ఒక విచిత్రముగు క్రిమినలు రివిజనుపిటిషనును పరీక్షించిరి. ఈ కేసునందు కందసామిచెట్టి యనునతని మొదటి భార్య మనున రికోరకు పిటిషనును పెట్టుకొనెను. ఆ పిటిషను పొల్పాది సబు డిజిజనులు మేజిస్ట్రేటు యెదుట విచారణకు వచ్చెను.

మేజిస్ట్రేటుకోర్టునందు ముద్దాయి తానుచిన్నవాడననియు తనకప్పుడు 19 వత్సరములు మాత్రమే ననియును తానే తన తండ్రియొక్క పోషకాక్రింద నుండిననియు తన తండ్రి ఆస్తి యంతయు స్వాస్థితమే యగుటచే తన కెట్టియూస్టియు లేదనియు తాను కుంటివాడగుటచే స్వయముగ నార్జించుకొనుట కుగూడ సమర్థుడను గాననియు అందుచే భరణమొసగలేననియు వాదించెను.

తనతండ్రి యుత్తరువు ప్రకారము తాను రెండవ వివాహము జేసికొంటిననియు, ఆ విరోధముచే తనపై నీడవా దేబడెననియు ముద్దాయి ఆరోపించెను. వివాహసమయమున తన తండ్రి, ఫిర్యాది కి కొంత భూమి నొసగ ననియు, దానితో ముద్దాయి భరణమునకు సంపుచ్చుకొనవచ్చు ననియు దానింకేమియు నియ్యలేననియు ముద్దాయివాదన.

సబుడివిజనులు మేజిస్ట్రేటు ముద్దాయి నెల 1 కి రు 10 ల చొ॥న ఫిర్యాదికి భరణ మొసగవలసిన దని తీర్పు చెప్పుచు, పాప్టిలకు విరోధముగలదను మదనను మామూలువాదనయని ఆంగీకరింప నిరాకరించెను. మొదటిభార్యకు వివాహసమయ మున భూమి నొసగినను అది మామగారి యధిదనుననేయండె నుగాని, ఫిర్యాదియధిదనునలేదు. అంతయుగాక, ఫిర్యాది తీవ్రంబుట కాయాస్తి చాలదు. మొదటిభార్యకు రు 10 ల చొ॥పున భరణము నొసగుటకు, ముద్దాయి తల్లితండ్రు లాతనికి సహాయ మొనర్పవలెను. కాని ఫిర్యాది తన హక్కును సివిలు కోర్టునం దు తరువాత ఫిరవదుకొనవలెను అని సబుడివిజనులు మేజిస్ట్రేటు తన తీర్పులో దెలిపెను.

ఆయుత్తరువుపై గావించబడిన అప్పీలును న్యాయమూర్తి జాక్సనుగారు, రివిజనుపిటిషనునునిరాకరించుచు, సబు డివిజనులు మేజిస్ట్రేటు యుత్తరువు చాల దుర్బలమైనదనియు, కాని ఈ దావా విషయము సివిలునకు సంబంధించినదగుటచే సివిలుకోర్టు నందు పూర్తిగా విచారింపవలెననియు మేజిస్ట్రేటు యుత్తరువు సంతృప్తి కరముగ లేదనియుదెలిపెను. కానిక్రిందికోర్టుతీర్పు సంపూర్ణమైనదిగాక, సివిలువారికోర్టు వారినిర్ణయము గావలెనని దెలుపుచుండుటచే దానిపు డీ పిటిషనును తిరిగి విచారించుట అవసరమని న్యాయమూర్తి యెంచెను.

పోలీసుజవానును కత్తితోపాడుచుట

(జూర్జి బెను పోలీసుకోర్టు)

వి 1. పోలీసు స్టేషనుకు తెందిన సెం 384 రు రాజుపిల్లె యును పోలీసు కనిస్టేబులును కత్తితో బాడిచినందులకై నవే 23 ఆను ప్రాత సేరకునిపై, సేరమాకోపింపబడి నిన్నటిదినము జూర్జి బెను పోలీసుకోర్టునందు లోడిఖాక్ సాఫేబుగారి సమక్షమున హాజరైపెబడెను.

రాజుపిల్లెయున్న మరీయొకజవాను ఇరువురు జాను 26 వ తేదీ హైకోర్టుభవనమువద్ద జేబుదొంగలను, అనుమానస్థులను పరీక్షించుటకై నియమింపబడిరి. వారపుడు సామాన్య దుస్తులను ధరించియుండిరి. ఆసమయమున ముద్దయి నజీశనున్న, మరీయొకడు హైకోర్టువైపు వెళ్ళుచుండుట రాజుపిల్లె గను నించి వారిని ఆగవలసినదిగ కోరెను. కాని ముద్దయి వానిపిలుపును లక్ష్యపెట్టక తనదారిని బోజొచ్చెను. అంతట ఫిర్యాది యగు రాజుపిల్లె వానివెంట పరుగిడెను. ముద్దయిసహచరుడు వెనుకబడగ రెండవ పోలీసుజవాను వానిని నిలిపివేయగలిగెను. ముందు బరుగిడుచున్న నజీశను కొంతదూర మేగి వెనుకకుదిరిగి తన్ను వెంటించు రాజుపిల్లెను చాకుతో ఎడమ చెంపపైను చెవిప్రక్కను బలముగ పొడిచెను. కాని పోలీసుజవానుమాత్రము ముద్దయిని ఏమాత్రము విడువక పట్టుకొనియుండి సహాయము కొరకు కేకలిడెను. ఇంతలో స్వామికాజు కోర్టునందు వారంటు గుమాస్తా రాఘవన్ గాను పోరాటమును గాంచి వెంటనే పరుగిడి ముద్దయిచేతిలోని చాకును నిపుతతో లాగి వేసి పోలీసుజవానుకు తోడ్చెను. ఇంతలో రెండవ పోలీసు

బర్మిను హైడ్డుగారి ప్రకటన

మన కర్తవ్యము

శ్రీనివాసయ్యగారి అభిప్రాయము

స్వరాజ్యపక్షమువారు 18 వ తేదీన గావించిన తీర్మానము వారిపట్టుదలను, సమ్యక్ము తెలివి తేటలను స్పష్టపరచుచున్నది. బర్మిను హైడ్డుగారు మిల్లును అమ్మి పార్కునందలి ఉపన్యాసములో తనప్రకటనగూర్చి స్పష్టముగా విరివిగ వ్యాఖ్యానముజేసిచెప్పటచే వారిప్రకటనలో భారతీయు లెవ్వరు గూడా ధములు తీయ ప్రయత్నింపబనిలేదు భారతీయులు అత్యగౌరవము నిలుపుకొని ప్రభుత్వముచారికి సహాయముజేయ అవకాశ మొసంగిరిని అపహేలబడి ప్రయోజనములేదు. బర్మిను హైడ్డుప్రభుని అభిప్రాయమే బ్రిటిషుజాతియంతటి నిశ్చితాభిప్రాయమని మనము గుర్తించితిమి. అధికసంస్కరణముల నొసంగరాదని బ్రిటిషుజాతిలో నన్ని పక్షములవారును కలసి యెట్లు ప్రకటించిరో అట్లే ఇండియాలో అన్ని పక్షములవారు కలసి, నిరంకుశప్రభుత్వమును నిరోధించుట, ఉద్యోగముల విసర్జించుటయే తమ నిశ్చితాభిప్రాయముగ ప్రకటించవలసియున్నది. భారతీయులకోర్కెలను నిరంతరము తిరస్కరించువిధానము తాము విడువకుండినచో దేశబంధు దాసుగారి మరణమువలన స్వరాజ్యపక్షము ఊణించునని బర్మిను హైడ్డుగారు తలంచుచున్నారు. భారతీయనాయకులు ప్రజలుగూడ బ్రిటిషువారి గౌరవహీనమగు మరతులకు బూటకపు సంస్కరణములకు మోసపోవుకోజులు పోయినవి. ఇట్టిసమయమున మహాత్మాగాంధీగారు తన అధికారమంతను స్వరాజ్యపక్షమున శొప్పగించుటయు, స్వరాజ్యపక్షము వెంటనే రాజకీయసంస్థగా ప్రాముఖ్యత బడయుటయు, మన అవ్యవస్థ, స్థానిక సంఘములు, కాసనసభలు, స్టేటుకాన్సిలు అన్నిటిని స్వరాజ్యపక్షము వశముజేయుట మన విధ్యుక్తగర్వము. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి వెంటనే చెప్పగల జబాబిది. ఇంతకన్న బలవత్తరముగ ప్రత్యుత్తరముల గూర్చి పిదప ఆలోచింపవచ్చును. నాలుగేండ్లు అనుభవము తరువాతగూడ యిప్పుడు బర్మిను హైడ్డు ప్రభువుగారు కోరినరీతి ద్వంద్వప్రభుత్వముతో సహకార మొనర్చుట లొంగిపోవుటయే యగును.

ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు.

మగవాడు ఆడదగుట

బొంబాయి క్రానికలుకు కటకమునుండి ఒక రిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:

అయ్యా, మీప్రతికూ! తీదదిమగవాడైన విచిత్రవిషయమును చదివినపిదప ఈపట్టాభిమాన చాలమంది మిత్రులతో మాట్లాడితిని. అప్పుడు మాడేండ్లక్రింద కటకంజిల్లాలో ఒకమగవాడు ఆడదై ననంగలిగి వింటేని. ధర్మశాల దగ్గరగా భదల్పూరు గ్రామము గలదు. అనుసంఖ్యకు కర్ణాటకరమహాంతి అనువాని పుత్రుడు. ఆయన పేరు హరికృష్ణమహాంతి. ఆయన పెండ్లిజేసికొని 35 వయసు వచ్చినప్పటికి ఇద్దరుకుమార్తెలు పుట్టిరి. ఇది యెనలేరువాత ఆయన ఆడదై హిరణ్యాగిదేవి అనుపేరు పెట్టుకొనెను. ఈవిషయము అచట పోలీసుస్టేషనులో సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకును, కటక రకలెక్టరుకును రిపోర్టుచేయబడెను. ఇట్టిసనేకము యూరోపీలో జరుగుచుండునని కలెక్టరు చెప్పెనట్టి.

వీరపండుగ ఉత్సవము

మహమ్మదీయమతవిరుద్ధ మైనదని

మాస్కెల్లా లొక ఉద్యమమును లేవదీయుట

కల్లికోట, జూలై 20-మళ్లయాలమందలి కొందరు మాస్కెల్లా లు వీరపండుగ అత్యాశ్రియ మైనదనియు, విగ్రహారాధన సల్పుటవంటిదనియు కరపత్రముల ద్వారా ఆందోళనము జేయుచున్నారు. రాబోవు వీరపండుగయందు మాస్కెల్లాలు పాల్గొనజనదని కరపత్రములు ఉద్ఘోషించుచున్నవి. (అ. నె)

జవానున్న మరీకొందరు సహాయము వచ్చి ముద్దయికి, తేటల బంధించి పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకెళ్లి పోలీసువారికి రిపోర్టుజేసిరి. కేసు నేడు విచారింపబడెను. ముద్దయి తా నేమియు ఎరుగననియు, తాను కనిస్టేబులుకు డబ్బు ఇవ్వనందున ఈవిధముగ తనపై మోపినదియు జెప్పికొనెను. హైకోర్టు అడ్వొకేటు జి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు ముద్దయి సేరము జేసినట్లు తమ సాక్ష్యముచే బలపరచిరి. కేసు వాయిదా జేయబడెను.

మహాత్ముడు - పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

మహాత్ముని లేఖ

పండిట్,

దేశబంధు దాసుగారిపట్ల నాకృతజ్ఞతను వెల్లడించుటకు ప్రత్యేకముగా నేనేమిచేయవలసినది కొన్నిరోజులనుండి నేను శ్రద్ధగా ఆలోచించుచుంటున్నది. నిరుడు ఒడంబడికయొక్క బంధమునుండి స్వరాజ్యపక్షమువారిని పూర్తిగా విముక్తులను చేయుటయే ఉత్తమపరిధియని నే నిపుడు నిశ్చయింపగలిగితిని. ఇటుపైని కాంగ్రెసు కేటము దూడకుల (స్పిన్నింగ్) పంపు ముగానే యుండ నవసరములేదు. బర్మనుపొద్దు ప్రభువు ప్రసంగమునుబట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారి పలుకుబడిని అధికారమును హెచ్చించుట అవసరమని తలచితిని. అందులకు సహాయము చేయుటలో నేనేమాత్రము లోటుచేసినను కృతఃకృత్యముగను దును. కాంగ్రెసు కేటము రాజకీయసంఘముగా మారినచో స్వరాజ్యపక్షముయొక్క అధికారమును పలుకుబడియును హెచ్చును. నిరుడు జరిగిన ఒడంబడికవలన నూలు వడుకుట మున్నగు నిర్మాతాకార్యక్రమము కాంగ్రెసువారికి ప్రధానకర్తవ్యముగా యేర్పడినది. ఇప్పటినిధిగతులనుబట్టి కర్తవ్యము మారక తప్పదు. కావున నేను మిమ్ములను ఆనిర్బంధము నుండి విముక్తులను చేయుచుండుట యేగాక త్వరలో అట్టి తీర్మానమును చేయునట్లు భారత కాంగ్రెసుసంఘమువారినిగూడ కోరెదను. మరియు దేశాభివృద్ధికి అవసరమని తోచిన రాజకీయ విధానమును కాంగ్రెసుసభలో ఆమోదింపజేయుటకు మీకు అవకాశమును కలుగజేయుటకు కాంగ్రెసుశాఖా సంఘముల నన్నిటిని మీతో వశపరచెదను. నేను నా అంతరాత్మకు విరుద్ధము కానంతవఱకు స్వరాజ్యపక్షము వారి అభివృద్ధికి మీరు విధించిన ఏకాత్మమునైనను చేయుటకు సిద్ధముగా నున్నాను."

కలకత్తా 19-7-1925 (సం) మో. క. గాంధీ.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ప్రత్యుత్తరము మహాత్మాజీ!

స్వరాజ్యపక్ష మహానాయకుడగు దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారు ఆకాలమరణమునకు పాల్గొనటవలన కలిగిన మహావిపత్తునుయమున మీరు మహాధార భావముతో తోడ్పడినందులకు స్వరాజ్యపక్షమువారు మీకు మిక్కిలి కృతజ్ఞులైయున్నారు. మీరిప్పు డీలేఖలో ప్రాసిన విషయములవలన మాకృతజ్ఞత యింకను అధికమైనది. అతివిషయముతో మీనూచనలను శిరసా వహించి ధర్మపూర్వక శ్రేణులగు దాసుగారు వెల్లడించిన భావముల కనుగుణముగా మీసహాయముతో పనిచేయుటయే ప్రస్తుతస్థితిలో బర్మనుపొద్దు ప్ర ప్రసంగములన కలిగిన కర్తవ్యమని నేను గూడ తలచుచున్నాను. ఇండియామంత్రి దేశబంధు దాసుగారి సూచనలను తీర్చుకొనెనని యే తోచుచున్నది గాన స్వాతంత్ర్యసంరంభమున యికను అనవసరములగు నిరోధములు చాల కలుగక మానవనియు సంగతులను సరిగా గ్రహింపని ప్రతిపక్షులు పలువు రేర్పడినందున నేను మీతోచుచున్నది. కావున బాధ్యతను గుర్తింపక అధికారగర్వమున మెలంగు నిరంకుశ వర్గమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుటకు నిర్ణయింపబడిన పద్ధతిని పనిని సాగించుటయే కర్తవ్యమని నాను తోచుచున్నది. "మేము పోరాడముగాని అధర్మమును కొడబడము, నిన్నటికైన శాంతిసభ జరుగకమానదు. అప్పుడే మేము అహంభావముతో గాక సముచిత వినయముతోనే ఆసభకు వెళ్లెదము. విపత్తునయమునందుకంటె విజనూనరముననే భారతీయుల ప్రవర్తనము క్లామ్యుతరమని ప్రపంచవాసులు మమ్ము ప్రశంసింపవలెను" అని దాసుగారు ఘోషించుటలో నుడివెరి. ఇప్పుడు కాంగ్రెసుయొక్క సహాయముతో దాసుగారి ఆదేశమును మేము నెరవేర్చుటకు మాకుమంచి అవకాశమునుగూడ కలుగజేసితిరి. ఇది చాల శుభసూచకముగాన పర్యవసానమునుగూర్చి మా కెట్టి సంశయమును లేదు. అన్నియుగములలోను అన్ని దేశములలోను ధర్మమునకే జయము కలిగెనుగాన యిప్పుడు యీదేశమునందు గూడ నటులే జరుగగలదనుట నిశ్చయము.

మన ఒడంబడికను ఈ సందర్భరాంతములోగా మార్చవలెనను తలంపు దాసుగారికిని లేదు నాకునులేదు. శక్తివంచనలే కుండ దానిని సాగింపవలెను. అందులకు వ్యక్తిసంబంధముగ సహాయమును పూర్తిగాచేయవలెను అనియే మేము నిశ్చయించితిమి. అనారోగ్యమువలనను ఇతరకార్యభారము కలనను అటుల మేము చేయజాలకపోయినమాట మాత్రము నిజమే. ఇప్పుడు కొకైత్ర పరిస్థితు లేర్పడి ను గాన వానికనుగుణముగా కాంగ్రెసుగూడ ప్రధానరాజకీయసంఘా మారుటవసరము. కావున మీనూచనకు నేనుసమ్మతించుచున్నాను. కాని కాంగ్రెసువారు నిర్మాణవిధానమును పూర్తిగా వదలివేయవలెననుటకు నేను సమ్మతింపజాలను. అట్టిజాతీయనిర్మాణము ఆధారముగా నుండనిచో మాప్రయత్నములవలన నెట్టిలాభమును కలుగదు. కాననసభలలోను దేశమునందును జరుగవలసిన పనిని నిర్ణయించి మేము దైర్యముతో పనిని ప్రారంభించెదము. దేశయులందరును ఏకీభవించి యేపనినైనచేయవలసిన యవసరముకలిగినచో స్వరాజ్యపక్షమువారు మనఃపూర్వకముగా మీకు బాసటయయ్యెదరని నేను వాగ్దానముచేయుచున్నాను. (చిత్తరంజనలెను.)

(సం) మోతీలాలు నెహ్రూ. (అ. ప్రె.)

వల్లువనాడుయందు వరదలు

పడవలు నదులందు మునిగిపోవుట కల్పికోట, జూలై 20:—వల్లువనాడుయందలి వరదలచే మూరుకొండనది పొంగెను. స్థానిక జిల్లాకోర్టుబల్లోతులు గల పడవ నదియందు మునిగెను. కాని బల్లోతులు నల్లగను చావు తప్పింపుకొనిరి. నీలంబూరు నదిలో నొక పడవ తలక్రింద పోయెను. పదిమంది మనుష్యులు పడవయందు గలరు. వారిగతి భగవంతునకే యొరుక. ఒక యిజాపడవ మునిగిపోవుటచే క్రాంగనూరునంధు జనిపోయెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి పురపాలక సభ బొంబాయి, జూలై 21:—బొంబాయి పురపాలక సంఘము నేటి మధ్యాహ్నము నాటి స్థానికపత్రికలలో తవప్రకటనలు ప్రచురించునపుడు తక్కువ ధరలకు నేయు పత్రికలందు ప్రకటించు విషయములు ముఖ చర్చించి, కమిషనరువద్దకు తగు చర్య దీసికొనుటకు బంపిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి రాష్ట్ర పారిశ్రామికాధికారి బొంబాయి, జూలై 21:—ప్రభుత్వరాష్ట్ర పారిశ్రామికాధికారిగా ఘోష్టి యి. బి. బహదూర్గారిని నియమించిరి. ఈయన యీ యువ్వోగము నలంకరించు ప్రభుత్వమైనదవుడు. (అ. ప్రె.)

బీడులు బొంబాయి, జూలై 21:—కాస్టేలియామోడ నిన్ను నూలుజా కాలవనుండి బయలుదేరినది. బొంబాయికి 80 వ తేదీని చేరును. (అ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్ర గవర్నరు సంచారము డక్కా, జూలై 22:—డక్కా రత్నకమైన్స్ ప్రసర్య నమును గవర్నరు దర్శించి, బహుమతులు నిచ్చెను. మధ్యాహ్నము తూర్పు వంగసారస్వత సమాజములయొక్క పట్టప్రధాన సభాధ్యక్షత వహించెను. (అ. ప్రె.)

బరంపురం తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయుల సంఘసభ గతనెలలో జయంతిపురం గ్రామ బోర్డుస్కూలు భవనమున పై సభ జరుపుటకు నిశ్చయించిరిగాని గతనెలలో ఆ తేదీని గాలివాన అగుటచే ఉపాధ్యాయసోదరులు హాజరు కాజాలరని యీనెల 26 తేదీని సభజరుపుటకు నిశ్చయించడమైనదిగాన ఉపాధ్యాయ సోదరులు యావస్యండి తే 26-7-25 దిని జయంతి పురం గ్రామము మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు యయచేసి సభను జయప్రథముగా జరిపింపగలందులకు ప్రార్థిస్తాయున్నాను. శ్రీ జగన్నాథ పాడిఖండంగా మహాశయోగారి పుత్రులగు శ్రీ సత్యనారాయణ పాడిఖండంగా మహాశయోగారు ఆంగ్ల దినపత్రికను తెప్పించి సంఘమున కిచ్చుచున్నాను. అందులకు వారు వందనీయులు.

రాళ్లపల్లి సత్యనారాయణ కార్యదర్శి.

కొత్త లామెంబరు ఎవరు

(ఇండియను సోషియలు రిఫార్మరు) అక్టోబరునెలలో సర్ నరసింహేశ్వరశర్మగారు ఇండియాప్రభుత్వమున లామెంబరుపనిని వదలుకొనెదరు. వారి స్థానమునం దెవరు నియోజింపబడుదురను విషయమై సూచనలు వెలువడుచున్నవి. కొన్ని సంవత్సరములనుండి బొంబాయివా రెవ్వరును ఇండియాప్రభుత్వసభ్యులుగ లేరనియు, ఈపర్యాయము తప్పక ఖాళీపడినస్థానము బొంబాయివారిలో నొకరికి జేరుననియు తలంపబడుచున్నవి. బొంబాయిప్రభుత్వపు రెవిన్యూసభ్యుడగు సర్ చునిలాలు మెహతాగారు ఇండియాప్రభుత్వమునకు బదిలీచేయబడుననువదంతి యున్నది. ఇట్లు జరిగిన మెహతాగారు న్యాయవాదులు కానందున ఇండియాప్రభుత్వసభ్యులకు మరల అధికారవిభజనము జరుగవలసియందును. సర్ చిమనుల యి సిల్వర్జుడుగారి పేరుగూడ సందర్భమున చెప్పబడుచున్నది. కాని వీరు లిబరలుపక్షమును చక్కబరుప కంకణము కట్టుకొనియున్నారు. పక్షాభిమానముతో మోకోర్టు జడ్జి పని కి గూడ రాజీనామ యిచ్చి ఈ పని కి పూనుకొని యున్నారు. లిబరలుపక్షపున ర్నిర్మాణమింకను ముగియలేదు. సర్ చికోనాలాలుగారు అనధికారులుగనున్న ప్రజాహితీదీగితమున కెంత అధికముగ తోడ్పడగలరో అధికారమునందున్న అంత అధికముగ అడ్డుపడగలరు. కావున ఈ ఉద్యోగమునకు వీరు కాక మరొకరు నియమింపబడుట దేశమునకు లాభకరము. బొంబాయి న్యాయవాదులలో ప్రముఖులగు బూలాభాయిదేశాయిగారి పేరుగూడ చెప్పబడుచున్నది. వీరు గొప్పన్యాయవాదులేగాని ఏ ఉద్యమమునందుమూడ ఇంతవరకు పాలుకైకొని యుండలేదు. ఇండియామంత్రి కోన్సిలుసభ్యులుగ నున్న సమద్దగారి పేరుగూడ చెప్పబడుచున్నది. ప్రస్తుతము వీరు ఇంగ్లండునం దుండుటచే వీరికి ఉద్యోగముపచ్చిన రావచ్చును. వీరుగూడ గొప్పన్యాయవాదులు కాని ఇండియన్డెంటు పక్షమువారిలో ఒకరికిగాని లేక స్వరాజ్యపక్షమువారిలో ఒకరికిగాని ఈ ఉద్యోగమిచ్చుటకు పిలువలేదా?

జాస్సీ కాన్పూరు సెక్షను రైలుమార్గము సరిచేయఁబడినది

జాస్సీ, జూలై 21:—నీటి వఅవలవలన గండిపడిన మార్గము సరిచేయఁబడి, బండ్లు సరాసరికి పోవునట్లు శ్రేర్పాటు చేయఁబడినది. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి సంచారము జయపురము, జూలై 21:—జయపురమునుండి కేటకు బోయి 20 వ తేదీని పెద్దపులి నొకదానిని రాజప్రతినిధిగారు చంపిరి. (అ. ప్రె.)

నవరములకు, విగ్గులకు జుట్టు

సింహాచలంలో వేలం అమ్మకము విజయనగరం సంస్థానంలో సింహాచలం కొండపై 1334 ఘస్లేయందు వసూలయిన పుట్టుకొప్పల జుట్టు అక్టోబరు 3 వ తేదీ శనివారంనాడు సింహాచలం ఊరులో, రైల్వేస్టేషనుకు 3 మైళ్ల దూరమున, వాల్తేరుస్టేషనుకు 7 మైళ్ల దూరమున, వేలం వేయబడును. వెంట్రుకలు 3 తరగతులుగ విభజింపబడినవి:—

Table with 2 columns: Lot Number and Price. Row 1: 1 నుండి 1 1/2 అడుగులుగలవి 1498 పానులు. Row 2: 9 నుండి 12 అంగుళములలోపువి 1419. Row 3: 9 అంగుళములకు తక్కువ పొడవు గలవి 4150. Total: మొత్తం 7067.

7067 పానుల బరువుగలది. ఇంకను వివరములు తెలియగోరువారు సింహాచలం దేవాలయం అమీనాగారికి వ్రాయవలెను.

మ హా త్మ్య డు : నెహ్రూ గారు

గాంధీజీ చాత్ర్యుడు స్వరాజ్యపక్షమున కెక్కుడు సహాయము చేసినదని పలికినపుడు, ఏ కితిని గావించునా యని ఆతరుము జూపినవారు గలరు. కలకత్తాలో నిటీవల జరిగిన సభలలో నది విదితమయ్యెను. నేటి వార్తలలో, మహాత్మునకును స్వరాజ్యపక్షసంఘాస్యము లగు పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికిని మధ్య జరిగిన యుత్తరప్రత్యుత్తరములు ప్రచురింపబడినవి. దానిని గాంచిన, మహాత్ముని యకాదార్యము బాగుగ దెలియగలదు. ఆసక్తాలమందు గావించెడి సహాయమువలననే, సోదరవాత్సల్యము బలపడగలదు. కిలాఫాత్ కుపద్రవము గలుగు సమయమున మహాత్ముడు మహామృదీయుల కేరీతని తోడ్పడెనో, నేడు స్వరాజ్యపక్షమునకును అటులనే తోడ్పడుచున్నాడు. బెంగాలు ఆర్డినెన్సు స్వరాజ్యపక్షమును తీవ్రపక్షమునకు కుద్దెంపబడెనని గ్రహించుటచే, గాంధీ మహాత్ముడు దేశబంధుదాసుగారితో గలసి సుప్రసిద్ధమగు ఒడంబడిక చేసికొనెను. దానియందు బహిష్కారమును వదలుకొని, విదేశ వస్తుబహిష్కారమును నూలుచందాను మాత్రము నిలిపియుంచెను. ఆ యొడంబడిక బెల్గాంకాంగ్రెసు సభలో సిరపడబడెను. దేశబంధు దాసుగారి మరణమును, బర్మె-హెడ్డు ప్రభువుగారి ప్రసంగమును స్వరాజ్యపక్షమునకు మరింత సంకటము గలుగజేసెను. సంస్కరణముల నుపయోగింపకున్నచో, ఎట్టి యభివృద్ధి కవకాశ మియమని బర్మె-హెడ్డు ప్రభువు చేసిన బెదరింపు, స్వరాజ్యపక్షమును ధ్వంసము చేయుట కుద్దెంపబడినటుల స్పష్టమగుచున్నది.

కారవప్రదమగు సహకారమున కవకాశము దొలగించినపుడు, స్వరాజ్యపక్షము తన మార్గమును తాను నిర్వహింపక తప్పదు. నాయకుడు లేని సమయము కనిపెట్టి, స్వరాజ్యపక్ష బలమును క్రుంగింప జేయ తలపెట్టినపుడు, గాంధీమహాత్ముడు ఇతరవిషయమును వేనిని పాటింపక తనశక్తి సంతను నూతనసంప్రదవనివారణమున కుపయోగించుట వింతగాదు. మహాత్ము డింతవర కనుసరించుచున్న ధర్మమున కిది యనుగుణ్యముగ నున్నది. ఈ సందర్భమున బెల్గాం కాంగ్రెసుతీర్మానమును సయితము వదలుకొనుటకు మహాత్ముడు సంసిద్ధుడగుచున్నాడు. ఇందుకు కారణము లేకపోలేదు. నూలు చందాను మొదట నెటుల యంగీకరించి నను, దానిని పిమ్మట తీవ్రముగ నిరసించుటకు

స్వరాజ్యపక్షమునందు కొందరు గడుగిరి. నూలు చందావలన, కాంగ్రెసు సభ్యులదృష్టిని వాగాడంబరమునుండి కార్యదీక్షవంకకు మరల్చి పీలు గలదని తెలుప నక్కరలేదు. నూలుచందా ప్రతిభారతీయుని ముఖ్యవిధిని నేర్పుచున్నది. అందు ముఖ్యముగ విద్యాధికులు ప్రజాసామాన్యము నిమిత్తము సలుపవలసిన ధర్మమును గోచరింప జేయుచున్నది. వివిధపక్షముల మధ్య సంయోగము గుదుర్చు బంధముగ నిది పరిణమింపగలదు.

ఏపని యయినను చేపట్టినగాని నెరవేరదు. విమర్శనములును, వాగ్వివాదములును కార్యదీక్షకు తోడ్పడజాలవు. నూలుచందాను ప్రారంభించిన నాటినుండియు నిరసించునపుడు, దానిని జయప్రదముగ కొనసాగించుట యసంభవము. మొత్తము మీద బెల్గాం ఒడంబడికను చిత్తుకాగితముముక్క క్రింద భావించినవారి వివేకమును కొని యాడజాలము. నూలు చందావలన వివిధపక్షసంయోగము చెడు ననుట నిస్సారమగు వాదము. నూలు చందాకు పూర్వమున్న భేదములే పిమ్మటను గలవు. మితవాదులు కాంగ్రెసులో జేరకుండుటకు, నూలు చందా యభ్యంతరము గానేరదు. మితవాదులకు ప్రతిష్ఠంభనము బాత్తుగ బనికీరాదు. శాసనోల్లంఘనమును అసలే తలపెట్టగూడదు. ఎన్ని యవమానములు గలిగినను, పాలకులకు తోడ్పడుటయే ప్రజలధర్మమని వారితలంపు. నిన్నటి జస్టిసు పత్రిక వ్రాసిన యీక్రిందివాక్యములను గమనింపవచ్చును. “నూలుచందాను దీసివైచుటకు మహాత్ము డంగీకరించుటచే, అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసులో జేరుట కాటంక ముండదను సమ్మకము కొన్ని చోట్ల ప్రబలియున్నది. ఇది కేవల దురభిప్రాయమని మానమ్మకము. సభ్యత్వపుచందాకన్నను, స్వరాజ్యపక్షమున కొంగిన ప్రాబల్యమే, అఖిల పక్షసంయోగమున కడ్డు గలుగజేయుచున్న దని మే మిదివరకు పలుమార్లు దెలిపియుంటిమి. బెల్గాం ఒడంబడిక ప్రకారము, అరగంటసేపు రాటమును త్రిప్పనివారు సయితము, కాంగ్రెసు సభ్యులుగ జేరుటకు గాని, కాంగ్రెసు సభ్యులుగనున్నవారు కాంగ్రెసులో నిలచియుండుటకు గాని, పీలుగలదు. నూలు వడుకుట విధిగాదనియు, వడుకువారియొద్ద నుండి నూలును కొని నీయవచ్చుననియు, మినహాయింపు గలదు. స్వయముగ నూలువడుకుట కభ్యంతరమున్నచో, కాంగ్రెసులో జేరదలచిన యితర పక్షముల సభ్యులు పై మినహాయింపు నవకాశముగ గ్రహింపవచ్చును.”

మితవాదులు కాంగ్రెసులో జేరకుండుటకు వేరు కారణములు గలవనుటకు సందియములేదు. నూలుచందాను గాని, నిర్మాణకార్యక్రమమును గాని బలవంతముమీద కొనసాగించుట దుర్లభము. కాంగ్రెసు సభ్యులలో కార్యోత్సాహము గలిగినపుడే అయ్యవి నెరవేరును. ఈ సమయమున ప్రజాశక్తి బలపడుట ఎంత యవసరమో దెలుప నక్కరలేదు. ప్రస్తుత స్థితిలో ఆత్మవిశ్వాసమును, ఆత్మసైర్యమును విస్తరించుట యవసరము. ఇందుకు శాసనసభలకు వెలుపల జరిగెడి కార్యక్రమము ముఖ్యమని ఎల్ల రంగీకరించెదరు. నిర్మాణ కార్యక్రమపు టావశ్యకత యిప్పుడు గోచరించినంత స్పష్టముగ నిదివరకెన్నడును గోచరింపలేదు.

దానిని శ్రద్ధతో కొనసాగించుటకు దాను, గాంధీ గార్లు చేతులగలిపెడి యవకాశము దొలగిపోవుట, దేశదురదృష్టము తప్ప వేరుగాదు.

పరిస్థితు లెటులున్నను, స్వరాజ్యపక్షమునకు సంపూర్ణ సహాయముజేయుట తన ధర్మమని మహాత్ముడు గుర్తించెను. స్వరాజ్యపక్షమువారికి నూలు చందా రుచింపనపుడు, దానిని బలవంతముగ విధించుట భావ్యముగాదని మహాత్మునకు దోచెను. కాంగ్రెసు యంత్రమునంతను స్వరాజ్యపక్షము వశము జేసినగాని, వారిపలుకుబడి విస్తరింపదని, మహాత్ముడు కనిపెట్టెను. సేను గుప్తాగారు కలకత్తా కార్పరేషను కిధ్యక్షులగుటకు మహాత్ముడు తోడ్పడుట కిదియే కారణము. బెల్గాంలో గుడిరిన రాజీ, ప్రస్తుతస్థితికి త్రోవ జూపునని ముందే యూహించినవారు గలరు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగుటకు ఏదియో నొకపక్షము ప్రాబల్యము వహింపక తీరదు. పార్లమెంటుసభ యందువలెనే కాంగ్రెసు సభయందును, ఒకపక్షము పాలనాధికారము వహింపవలయును. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో, పోరాటము లేకుండుటకు, రాజీ గావించబడెను. దాని ప్రకారము, స్వరాజ్యపక్షము తన ధర్మమును స్వేచ్ఛగ నిర్వహించుట కవకాశ మియబడెను. బహిష్కారపక్షమువారు, శాసనసభల బహిష్కారమును బోధించుకొని నిరోధింపబడెను. బెల్గాం కాంగ్రెసుసభలో, స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసు తరపుననే తమసంచలనము కొనసాగించుటకు వీలొనగబడెను.

కాని యింతటితో యాగుటెటులు? స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసుపక్షమగుచో, బహిష్కారమనలే లేనిచో శాసనసభా కార్యక్రమమును కాంగ్రెసు సభవారేల నిర్వహింపగూడదు? ఇంకను ఆటంకమేమి గలదు? ఈ సందర్భముల నన్నిటిని యోచించియే తమతోజేసిన ఒడంబడిక నుండి స్వరాజ్యపక్షమును తప్పించి, వారికి మహాత్ముడు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ నొసంగనిశ్చయించెను. వారికి కావలసిన విషయములలో నెల్ల, మనస్సాక్షికి వ్యతిరేకము గానంతవరకు, తాను సంపూర్ణముగ తోడ్పడి సేవజేసెదనని, మహాత్ముడు వాగ్దానము జేసెను. స్వార్థమేమియు లేని, మహాత్మున కే యిటుల ప్రవర్తించుటకు సాధ్యపడును. మహాత్ముని వాగ్దానమును పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కృతజ్ఞతతో నంగీకరించిరి. కాంగ్రెసుసభ ఇకముందు ప్రధానముగ రాజకీయసభ యగునని మహాత్ముడును నెహ్రూగారును అంగీకరించిరి. కొన్నిలు చలనమే రాజకీయసంచలనమని తలంచుచో, కాంగ్రెసు సభ రాజకీయసంఘమని చెప్పవచ్చును. కాని, దూరదృష్టితో జూచిన జాతీయ నిర్మాణమే స్వరాజ్య నిర్మాణ మనియు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటచే రాజకీయ చలనమున కెట్టి భంగమును వాటిల్లదనియు, మీదుమిక్కిలి ప్రజాశక్తి ప్రబలమై సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి త్రోవజూపుననియు సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. అయినను, మాటలకొరకు వివాదపడనక్కరలేదు. స్వరాజ్యపక్షమునకు గలిగిన నూతన ప్రాబల్యము కొన్నిలులలో పోరాడుటకే గాక, కొన్నిలు వెలుపల ప్రజాశక్తిని వృద్ధిజేయుటకును, దేశబంధు దాసుగారి కత్యంతప్రియమగు గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు ప్రోద్బల మొసగుటకును తోడ్పడుగాకయని కోరెదము.

నిరంకుశాభివృద్ధి

ఈ రపునందు, ఇటలీలో నేమి, స్పెయినులో నేమి, నిరంకుశాభివృద్ధి గలుగుచున్నదని, ప్రకటించబడుచున్నది. కాని, ఇటలీ ప్రధానమంత్రి యగు ముసులోసిగారు, తమ పద్ధతులను సమర్థించుకొనుచున్నారు. స్పెయినులో పార్లమెంటరీ పద్ధతి అసలే తొలగింపబడెను. ఇటలీలో బాహ్యచిహ్నములున్నను, ఇతరపక్షములనుబలముతో నణచివైచుట తలపించుచున్నది. ఈ పద్ధతియే సర్వోత్తమమని, ముసులోసిగారు లండను ప్రైముపత్రికకు వ్రాసిరి. లండను ప్రైముపత్రిక సయితము, ముసులోసిగారి వాదము సంగీకరింపదయ్యెను. ముసులోసిగారి మార్గము ఇటలీ షేమమును పెంపొందింప జాలదని, ప్రైముఖండితముగ జవాబిచ్చుచున్నది. ప్రైముపత్రిక ఇతర దేశముల విషయమున జూపెడి విశాల భావమును ప్రశంసింప వచ్చును. కాని, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య పరిస్థితుల విషయమునగూడ యిట్టి విశాలభావమునే కనుబటచుట న్యాయముగాదా? ఇటలీలోవలెనే, బెంగాలునందు సంస్కరణములు ఆపివేయబడెను. ఆర్డినెన్సు చట్టము స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులపై ప్రయోగింపబడెను. హిందూదేశమునకు స్వరీపాలన మిచ్చెడియాళ అడుగంటినది. ఇట్టి దుస్థితిని తొలగింపవలయునని, ప్రైముపత్రిక కోరగూడదా? అందుకై తన పలుకుబడి నుపయోగింపగూడదా? ప్రైముపత్రిక ఇటలీపరిపాలనమును ఖండించునపుడు, మరల వారు హిందూదేశ పరిపాలనమును విమర్శించుట సహజము. ఇంపీరియల్ పద్ధతి, తుదకెట్టిసితిని చెచ్చిపెట్టునో, ఇటలీలో విదితమయినది. అట్టి పరిణామ మిక్కడగూడ నేర్పడకుండ, బ్రిటీషువారెంత త్వరలో మేల్కొనిన సంత శ్రేయస్కరము.

ఇంగ్లండు : సం గ్రహితి

ఇంగ్లీషుమేను ప్రతికకుడేరిన వృత్తాంతము ప్రకారము, బ్రిటీషుమంత్రుల మధ్య తీవ్రమగు భేదాభిప్రాయములు పొడనూపెనట. బ్రిజ్జిమేను గారు త్వరితముగ నడచెడి యుద్ధనౌకలను నిర్మింపవలయునని గోరుచుండ, చర్చిల్ మంత్రిగారు క్రొత్త నౌకల కొరకు డబ్బును వెచ్చింపగూడదని పట్టుదలజూపుచున్నారు. నాలుమార్లు మంత్రివర్గము గూడినను, ఏనిర్ణయమును జరుగలేదని తెలియుచున్నది. యుద్ధనౌకలను ఆయుధబలమును ప్రతిజాతియు తగ్గింపవలయునని వాసింగుటను సమావేశము గోరియుండ, మరల నిట్టి సమావేశము జరుగవలయునను కోర్కె ప్రబలియుండు, ఇంగ్లండు క్రొత్తనౌకలను కట్టుట విచిత్రముగ నుండును. చిన్నజాతులకు బుద్ధిగజపుటకు తగిన యోగ్యత ఇంగ్లండుకు దొలగి పోగలదు. సైన్యవ్యయ మధికము గాగూడదను భావము ఇంగ్లండులో సయితము ప్రబలియున్నది. ఇంగ్లండునందు ప్రజాభిప్రాయమునకు విలువయుండుటచే, చర్చిల్ పక్షమువారు విజయము గాంచెదరని సమ్మతించుచు. యుద్ధానంతరమున ప్రపంచశాంతి చేకూరునను నాళ ఎటులతొలగెనో లాయడు జారిగా రిటీవల దెలిపియుండిరి. సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు ఇటులనే వగచుచున్నారు. కాని ప్రయోజనమేమి? నాయకులు తమ యుద్దేశ్యములను కార్యరూపమున బెట్టుటకు వెనుకంజవైచు సంతవరకు అనుకూల పరిణామ మేర్పడజాలదు.

జయతో విజయము

జయతోయందు మరల అఖండపాఠము జదువుటకు సిక్కుల కవకాశము గలిగెనని తెలుపుట కెంతయు సంతసించెదము. అఖండపాఠము నిన్నటి దిన మారంభమయ్యెను. కనడానుండి విచ్చేసిన షాహిద్ జత జయతోగుండ స్వేచ్ఛగ నూరేగెను. రెండుసంవత్సరములనుండియు తగాదాలో నున్న గురుద్వారమును ప్రవేశించి, సిక్కులు తమ మత విధులను నెఱవేర్చిరి. ఇంతకాలము అఖండపాఠ మాటంక పరుపబడినందులకు, ప్రాయశ్చిత్తవిధిగ నూట యొక్క మార్లు అఖండపాఠము జరిపెదరట. అకాలీవిజయము నాభాయందుగూడ చేకూరినది. కారాగృహ నిర్బంధితులను వరుసగ వదలివైచుచున్నారనిగూడ తెలిసినది. అకాలీవిజయమునకు హిందూ దేశమంతయు సంతసించక మానదు. మహాత్మునితో పాటు ఎల్లరును అకాలీల నభినందించెదరు. అహింసాధర్మము నవలంబించి, ఎంతటి దుష్కరకార్యములను నిర్వహింప వీలగునో, అకాలీలు భారతవర్షమునకు నిదర్శనపూర్వముగ జూపగలిగిరి. ఆత్మబలమెంత మహత్తరమయినదో గనుపరచిరి. స్వరాజ్య సిద్ధికిగూడ, ఆత్మబలమునే నమ్ముకొనుచో, అచిరకాలములో సంపూర్ణ విజయము గలుగుననుటకు సందియము లేదు.

రిఫ్ సంకులము

రిఫ్ సంకులము నానాటికి ప్రబలమగుచున్నది. రిఫ్లను సులభముగ జయించుటకు సాధ్యపడదని ప్రెంచివారికి సయితము విశదమయినది. కొన్ని చోట్ల ప్రెంచివారు వెనుకకు మరలవలసి వచ్చెను. స్పెయిను సైన్యమున కింతవరకు ప్రెంచి వారు తగిన సహాయము జేయజాలకబోయిరి. జర్మనీ రైనుభాగమునం దిదివరకున్న ప్రెంచి సైన్యమూ భాగమును విడచిపెట్టుచున్నది. కొంత సైన్యము మొరాకోకు బోవుచున్నది. భావిపరిణామ మెటులుండునో తెలియదు. ఈ లోపుగ, ప్రెంచివారు సంధిపరతులతో సిద్ధముగ నున్నారని దెలియుచున్నది. రిఫ్ల విజయములకు దగిన రీతిని వారి స్వాతంత్ర్యమును రక్షించెడి పరతులను దెలుపుచో, అల్బల్ కరింగారు అంగీకరించెదరని సమ్మతించుచు. కాని, నిస్సారముగు పరతులను మాత్ర మంగీకరింపరు. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును.

బొంబాయి శాసనసభ

రావుబహదూరు పరాసనీసుగారి చిత్రవస్తువులు విదేశీయుల కమ్మ దలంచుచున్నారా?

దొరతనముయొక్క సమాధానము

పునహ, జూలై 21:—పునహయందు బొంబాయి శాసనసభ తిరిగి సేడు సమావేశమయ్యెను. ప్రశ్నలకు దొరతనము సమాధాన మొసంగెను. సతారా వాస్తవ్యులకు రూ॥ 30 పరాసనీసుగారి శిశ్వికళ వస్తువులను విదేశీయుల కమ్మటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవాయని వేయబడిన ప్రశ్నకు విద్యామంత్రి సమాధాన మిచ్చెను. భారతదేశమునకు వెలుపల నీచిత్రకళ వస్తు సమకాయము నమ్మటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు దొరతనమున కెరుకలేదనియు, పబ్లికులాభము కొర కీవస్తువులను గొనుటకు దొరతనము రాయబారములను గావించుచున్నదనియు విద్యామంత్రి సుచిహ్నము.

(అ. ప్రె.)

జయతోయం దఖండపాఠము ప్రారంభమయ్యెను

నాభాపరిపాలన కనడా అకాలీజత కుచితరీతిని సత్కారమొసంగెను

అకాలీలు ముకత్యారు వెడలుచున్నారు

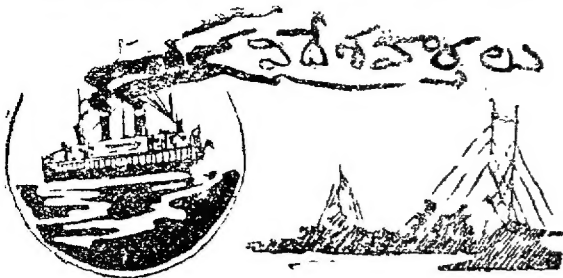
అమృతసరము, జూలై 21:— జయతోయందు అఖండ పాఠము ప్రారంభించుటకు పూర్వము నాభాపరిపాలకునితో సంప్రదింపుటకు వెడలిన పంజాబుశాసన సిక్కుసభ్యులు గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీకి సంతోషవార్తలను గొనివచ్చిరి. ఇదివరలో యేర్పాటు చేయబడిన ప్రకారముగ అఖండపాఠము సేడు ప్రారంభించబడెను. ఈవిషయమై ప్రమరించుట మాని వేయుటచే శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకకమిటీ నిన్నను చేరుకొని ప్రకటింపవలె వచ్చెను. శిరోమణి గురుద్వారా ప్రబంధకకమిటీ ప్రతినిధులను సర్దారులు మంగళసింగు గార్లు ఆచటికి వెడలిరి. బ్యాండు వాయిద్యములతో కనడా జతయాజమాన్యము క్రింద నొక అకాలీషాహిద్ జత ఊరేగింపుతో జయతోకు వెడలెనని వర్తమానము వచ్చెను. గతరెండు సంవత్సరములనుండి రంగాయదాకు కారామున గురుద్వారా గంగసారునకు జతతోగూడ సంఘము మహ్లాష్ట్రము 2-35 గంటలకు బయలుదేరెను. నాభాసంస్థానము ఉచితమున పౌరకర్యములను గలుగజేసి ఆతిథులకు మంచి సత్కార్యము లనిచ్చెను. ఉచిత కర్యకాండ నెఱవేర్చిన బిరప అఖండపాఠము ప్రారంభించబడెను. చాలమంది అకాలీలు ముకత్యారు వెడలుచున్నారు. జతయగా గూడి ఆచట నుంచి 101 అఖండపాఠమునందు బాల్కానుటకు వారు వెడలెదరు. అఖండపాఠము నిర్వీచయ బడినందులకు ప్రాయశ్చిత్తముగ వారచటకు బోవుచున్నారు.

(అ. ప్రె.)

స్వరాజ్యపక్షము

క్రొత్త ఎన్నికలు

కడచిన గురువారము స్వరాజ్యపక్షపు సాధారణసభ కలకత్తాలో సమావేశమయ్యెను. సి. ఆర్ దాసుగారి స్థానమున పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు అధ్యక్షులుగను, నెహ్రూ గారిస్థానమున ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనిరి. పండిత నెహ్రూగారిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనుట యందెట్టి ఆశ్చర్యములేదు. వీలయినవారు తప్ప అధ్యక్షులుగ నుండలేనవారు మరొక్కరు లేరు. కాని క్రొత్తకార్యదర్శి విషయమై కొంతవ్రాయసరియిస్తున్నది. రంగస్వామి అయ్యంగారు ఆర్థికములుచేయు రాజకీయనాయకుడుగాను. కేవలము ఉపన్యాసముచిచ్చి ప్రజల సుదీక్షపూరితులుగ నొనర్చునాయకుడు కూడ కాదు. ప్రపంచరాజకీయ చరిత్రను చక్కగ చదివినవాడు. రాజకీయవిషయములందు త్వరపడుటవల్ల కలుగగల నష్టములను గుర్తెరిగినవారు. భారతరాజకీయరంగమున నేటిదినము సాధ్యమైనదే అసాధ్యమైనదే నిర్ణయింపగలక క్షిణామర్త్యములుగలవారు. మాకు తెలిసినంత వరకువారు సాత్వికనిలోభము గురించిన పన్నులనిరాకరణముగురించిన ఎచ్చటను ఆసక్తిగ ప్రస్తావించియుండలేదు. ఇతరరాజకీయక్షులవారితోకలిసి పనిచేయువలయునని స్వరాజ్యపక్షమువారి కుద్దేశమున్నవారు అయ్యంగారిని కార్యదర్శిగ ఎన్నుకొనినందున కొప్పలాభము కలుగలదు. బర్మెను హెడ్ ప్రభువుగారి ప్రకటన విషయమై స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించిన తీర్మానము విచారము నూచించుచున్నదిగాని అగ్రహమును ప్రకటించులేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ కార్యక్రమమును మార్చుకొనుటకు ప్రస్తుతము ఎట్టి అవసరము ఏర్పడలేదనియు, పార్లమెంటునందు ప్రభువుగారు నూచించిన విధమున ఇంకీమా ప్రభుత్వమువారు త్వరలో గావించనున్న ప్రకటన దేశపు ప్రస్తుత విషయ పరిస్థితులకు చక్క పెట్టునట్లుండెనె ఆవిషయమై పక్షమువారు మరల అంగీకరించెదరనియు తీర్మానింపబడెను. బర్మెను హెడ్ ప్రభువుగారికి స్వరాజ్యపక్షమువారు తగువిధమున ప్రత్యుత్తర మిచ్చినరెప్ప వలసియున్నది. ఈ తీర్మానమును చూచిన స్వరాజ్యపక్షము వారు ముంకెపట్టుదల వహించి యుండలేదనియు, రాజీవిషయమై సరసముగ నున్నారనియు స్పష్టమైనది. (ఇండియన్ సోషియలు రిఫార్మరు)

భారతదేశమునకు వైమానిక ప్రయాణము నేర్పాటుజేయుట

వైశ్రవై శాఖములందు ఏర్పాటు జరుగును

లండన్, జూలై 18:—ఇంగ్లండు ఇండియాకు వైమానిక ప్రయాణము నేర్పాటుజేయు ప్రయత్నములు చాలవరకు అభివృద్ధిగాంచినవి. ఈమార్గమును నడుపుటకు పుడే మాడుకంపెనీలు కంట్రాక్టును గోరుచున్నవి. వచ్చేవైశ్రవై శాఖములందు ప్రారంభముగ విమానములను నడిపించెదరు. మొయిలు తపాలను మాత్రమే గొంపోయెదరు. ఆమార్గమునకు వైమానికులు అలవడుటకు తపాలను మొదలు బంపెదరు. మరియు ఎంతైనా మునుగ సరిగా బోవునదియు తెలిసికొనెదరు.

వాతావరణపరిస్థితులను పరీక్షించుటకు ప్రత్యేకశాఖ నపుడే నియమించిరి. ఈ ఏర్పాటులు 1928 లో మొదలుగ జేయు ఏర్పాటులతో పోలిస్తే నుద్దేశించలేదట. కాని త్వరగా ఇండియాను జేరుటకు విమానములు బంపయోగించును.

ఇరాకులోనున్న విమానములవంటి విమానములను మొదట వాడెదరు. వైమానికమంత్రివత్తువారు క్రొత్తరకములను దయగారుచేయించుచున్నారు. అపుడే 24 గడు పట్టు విమానము నొకదానిని పంపియ్యెదరి. గంటకు 100 మైళ్ళునడచును. విద్యుచ్ఛక్తిగూడ అందుబడినది. సౌరశక్తియు తోలుచున్నట్లు అమర్చబడినవి. విమానము అంతయు ఉక్కుతో జేయబడినవి.

భారతదేశ రాజ్యాంగనిర్మాణము

సర్. మైకేలు ఓడ్యయరుగారి యభిప్రాయము

లండన్, జూలై 18:—మైక్యునెట్రికలో ఓడ్యయరుగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—భారతదేశము నెరిగినవారందరును అపుడున్నదాని ప్రత్యామ్నా ఇంకొక రాజ్యాంగ నిర్మాణమును జేయనలె నన్న ప్రస్తుతము ఎన్నికవర్గముమీద ఆధారపడియున్నదని ఒప్పుకొనుచున్నారు. మాంటుఖన్ డ సంస్కరణములను, మెజారిటీ సభ్యుల నూచనలను నిష్పాక్షికముగ ఆలోచించిచేసి పూర్తిగ పరీక్షించిచేసి, మెజారిటీ సభ్యుల నూచనలు నెట్టడిచే. అట్లుచేసి ఇండియాలో పరిస్థితులు నేడున్నంత గోలగ నుండజేవిగావు. వివిధరాష్ట్రములందు రాజకీయప్రభాధము అభివృద్ధిగాంచి యుండెడిది. నిజముగ సంస్కరణములను మార్చునపుడు వివాదకరమును ఈ ద్వంద్వప్రభుత్వము నంతరింపజేసి 1919 లో మెజారిటీ సంఘము వారు తయారుజేసిన విధానమునే ప్రవేశపెట్టెదరని ఘంటాపథముగ జెప్పగలను.

హ్యంగుహా విచారణ

అల్లరుల విచారణ

లండన్, జూలై 18:—హ్యంగుహా అల్లరులనుగూర్చి న్యాయస్థానములందుజేయు విచారణనుమాత్రమేచేయుటకు విదేశాంగసభవారు నిశ్చయించిరి. వాషింగ్టను ఒడంబడికప్రకారము గుంకములసభను జరుప నిశ్చయించిరి. కాని లేదీని నిర్ణయించలేదు. చీనావారి అదనపు రాష్ట్రీయధికారమునుగూర్చి విచారించుటలోగూడ భిన్నాభిప్రాయము రాలేదు.

రషియా పోలండు సరిహద్దు

తగవులు

మిత్రమవిచారణసంఘము

వార్సా, జూలై 21:—ఇటీవల రషియా పోలండు సరిహద్దులో జరిగిన అల్లరులనుగూర్చి విచారించుటకు పోలండువారు నూచించిన మిత్రమవిచారణసంఘము నేర్పాటు జేయుటకు ఇప్పుడు మేయని చిచిర్కాగారు మాస్కోలో నున్న పోలిషుమంత్రికి దెలియజేసిరి. అపుడే రెండు సోవియటు ప్రతినిధులు ఈసంఘమునకు ప్రతినిధులుగ నియమించబడిరి.

జర్మనుల పతనము

నేనానులను నిందించుట

లండన్, జూలై 17:—1918 లో జర్మనులు పడిపోవుటకు కారణములను గనుగొనవలెనని నియమించిన సంఘమువారు తమనివేదికమును తయారుచేసిరి. రిచిస్ట్రానుసభవారు దీనిని ఎట్టి చర్చ లేకయే ఆమోదించిరట. సంఘమువారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానము జేయలేకపోయిరి. భిన్ననివేదికములను సమర్పించిరి. స్వల్పసంఖ్యాకుల నివేదికమును సాంఘికవాదులు కమ్యూనిస్టులు సంతకము జేసిరి.

ఎవరిని నిందించుటకు తగిన సాక్ష్యము దొరకలేదని బహుళసంఖ్యాకులు నివేదికము దెలుపుచున్నది. హిందెంబర్గ్ లూడెడాల్ఫుగారిద్దరు ఈ పతనమునకు కారకులనియు వారిని నిందించవలెననియు స్వల్పసంఖ్యాకుల నివేదికము దెలుపుచున్నది.

పోలండు టార్పిడో పడవను ముంచుట

ముగ్గురునాయకులు చనిపోవుట

వార్సా, జూలై 21:—కసుజి అను పోలండు టార్పిడో పడవ అంటుకొనుటచే డ్యానిజిన్ నాకాశయములో మునిగిపోయెను. ముగ్గురు నాయకులు చనిపోయిరి. ఇతరులకు గాయములు తగిలినవి. ఈ ఘోరము నకు కారణము కమ్యూనిస్టులో, జర్మను జాతీయవాదులో అయి యుచున్నదియు ఈ విషయమై గట్టిగ విచారణ సల్పవలెననియు వార్తాపత్రికలు దెలుపుచున్నవి.

నెక్యూరిటీ ప్యాక్టు

ప్రెంచివారికి జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము

లండన్, జూలై 20:—మిత్రమండలి రాజధానులందు జర్మను ప్రతినిధులు ప్రెంచిలేఖకు జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము నందజేసిరి. అతిసమంజసముగ నున్నదనియు అనుమానముగనే ఆమోదించిరియు బుధవారము ప్రత్యుత్తరమును గ్రహీతించెదరనియు అనుచున్నారు.

రూరును ఖాళీజేయుట

ప్రెంచినేనలు మరలుట

మేయెస్సు, జూలై 20:—నిన్నటిదినము ప్రెంచినేనలు బోకం బిటై, హత్తంజే, బ్యూగు, వ్యరుకరేదు, డిస్ట్రాక్ట్ ప్రదేశములనుండి పూర్తిగ ప్రెంచినేనలు ఖాళీజేసి మరలెను.

రిఫుల సంకులము

ప్రెంచివారి ఎత్తు

ప్రెంచినానములను వశపరుచుకొనుట

అయినకాను తీవ్రపోరాటము జరిగిన వెనుక ప్రెంచి వారు మరల వశపరుచుకొనిరి. శత్రువులు 200 మంది రూరంగమున మడిసిరి. చాలోజుల బట్టి ముట్టడించుచున్న అయిన మెటావ్ స్థానమును గూడ స్వాధీనముజేసికొనిరి. తక్కిన పరిస్థితులం దేమియు మార్పు గన్పించదు.

తెగల తిరుగబాటు

లండన్, జూలై 18:—ప్రెంచిపంతులవెనుక నున్న తెగలవారిని ప్రెంచివారిపై తిరుగబడుటకు రిఫులు పురిగొల్పుటచే పరిస్థితులు బలవ్రచుచు నున్నవి. చిన్నచిన్న పటాలములు ఇంకను వచ్చుచునే యున్నవి. తెగలవారిని భయపెట్టి బుజ్జించి తిరుగబడుటల ప్రచారమును సల్పుచున్నారు. ప్రెంచినేనలకు ఆహారపదార్థములు వచ్చుకోవడము అరికట్టుటకై శత్రువులు ప్రయత్నించుచున్నారు.

ప్రెంచివారుగూడ కాపరిగాయుచున్నారు. అనుమానాస్పదులకు తెగలను ప్రదేశములను పరీక్షించుచునేయున్నారు. విమానములతో శత్రువులను చెదరగొట్టుచున్నారు.

రీడింగు ప్రభువు

సార్వభౌమునితో మాట్లాడుట

లండన్, జూలై 21:—నేటియుదయము సార్వభౌమునితో ఆఖరుపర్యాయము రీడింగు ప్రభువు కలిసికొని మాట్లాడిరి.

ఇటలీ వ్యక్తిని ఉరిదీయుట

ఆఫ్సు ప్రభుత్వము సమర్పించుట

లండన్, జూలై 21:—ఆఫ్సు ప్రభుత్వమువారు ఇటీవల ఇటలీ వ్యక్తి పివర్నోగారి నురిదీసిరి. అందులకు తగినసమాధానము జెప్పుడని ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు గోర ఆఫ్సు ప్రభుత్వమువారు సంతృప్తికరముగ ప్రత్యుత్తరమునీయలేదు సరిగదా, తమదర్యను సమర్పించుకొనిరి. తామేగాక ఇంకేదేశమువారైన ఈపరిస్థితులందు తమవలెనే ప్రవర్తించియుందు రనిరి.

ప్రెంచి ఎన్నికలు

బలాబలములు

ప్యారిస్, జూలై 20:—కాటైలుగారికి 91 స్థానములు వచ్చినవనే అనుచున్నారు. ఇందులో నెంటురుపక్షమువారు 86 స్థానములను గోల్పోయిరి. కమ్యూనిస్టులు 5 దింటిని గోల్పోయిరట. రైటుపక్షమువారికి 574, కాటైలు పక్షమునకు 722, కమ్యూనిస్టులకు 2 స్థానములు వచ్చెనట.

యాస్ట్రేలియా ఋణము

అమెరికానుండి ఋణముదీయుట

న్యూయార్కు, జూలై 20:—న్యూయార్కులో 75,000,000 డోలరులును, లండనులో 500,000 పౌనుల ఋణమును గావలెనని ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. అమెరికావంతు ఒకగంటలోనే పూర్తి అయినది. లండనులో డబ్బును నిక్కచ్చిగనుండుటచే అమెరికానుండి నేటికి ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు ఋణముజేయవలసిచెప్పెను.

మోసము

లండన్, జూలై 18:—రీడింగు ప్రభునికేరవున బంపబడితినని జెప్వకొనుచు ఎవరో చాలసరకులను విశ్రాంతనవస్తువులను సంపాదించెనట. ఇతనిపేరు గ్లెన్వీన్. ఇదిమోసమని తెలిసి ఆరెనికొను పోలీసువారు వెదకుచున్నారు.

సామ్రాజ్య వాయువార్తా

ప్రచారము

ఆలస్యమునకు కారణము శ్రద్ధలేకపోవుటగాదు

లండన్, జూలై 21:—కామన్సుసభలో తపాలకచేరి మదింపులను చర్చించుచుండ కార్మికప్రభుత్వకాలమున పోస్టు మాట్టరు జనరులుగనున్న హార్లాననుగారు సామ్రాజ్య వాయువార్తాప్రచారమును పూర్తిజేయుటలో ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధను జూపుటలేదని ఆక్షేపించిరి.

ప్రభుత్వమువారు రీపని పట్టుదలతో ఉత్సాహముతో సాధించుచున్నారనియు ఈశాన్యభాగపు కార్యాలయ నిర్మాణమునందు తప్ప ఇతరచోట్ల ఆలస్యము గాలేదనియు, ఈ విషయమై ఇండియా ఆస్ట్రేలియాతో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారనియు బీమువాయు వార్తాప్రచారమునుగూర్చి మార్గోనివారికిని, పోస్టాఫీసువారికి గూడ ఎప్పటికప్పుడు క్రొత్తసంగతులు దెలియుచున్నవనియు, అందుచే ఒకేవిధానము నవలంబించుటకు వీలులేకున్నదనియు, ఈ కార్యాలయములను నెలకొల్పు స్థానముల స్వంతదారుల కష్టముకట్టి బయలుదేరవనియు, అదియు త్వరలోనే పరిష్కారమునననియు, సుంకములు, మార్గములు, ఏర్పాటులను గూర్చి జేసిన సిఫార్సులను, ఆలోచించుచున్నారనియు దీనినల సామ్రాజ్యవిధానమునంతట ఒకేవిధముగనుండుట సాధ్యముగావచ్చుననియు ఇంతవరకెవటను బీమువేషను పనిచేయుటలేదనియు కాని, అక్టోబరులో గ్రేటు బ్రిటను, డక్షిణ ఆఫ్రికామధ్యను, గ్రేటుబ్రిటను, కనడామధ్యను, ఇది పనిచేయుననియు వార్తలు ప్రభువు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెను.

బ్రిటీషు యుద్ధకార్యాలయము

క్రొత్త నైన్యాధికారి

లండన్, జూలై 20:—కర్నూలు జి. హెచ్. రోబర్టుగారు, కర్నూలు ఎస్. ఎఫ్. మున్సిపల్ కౌన్సిల్ సీట్ క్రొత్త నైన్యాధికారిగా నియమింపబడెను.

సంగీత పరీక్షలు (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 21:—ఆస్ట్రేలియన్ కార్తీకమాసములందు ఇండియాలో మొదటి పర్యాయము రోయలు సంగీత పరీక్ష త్వరగా వారు రోయలు సంగీత కళాకారులను సంగీతపరీక్షలను సమైదరబ.

పరిణామ సిద్ధాంతము నేర్పుట తప్ప

ప్రాశస్థు బాక్స్ స్కూలుగారు నేరస్తుడనుట దట్టములో పరిణామసిద్ధాంతమును బోధించిన ప్రాశస్థు బాక్స్ స్కూలుగారు నేరస్తులని న్యాయమూర్తి తీర్పు జేసెను. ప్రతివాది పరిణామ సిద్ధాంతమును బోధించినాడని తోచినచో శిక్షించుటలెనియు సుప్రీం కోర్టు దా లేదాయను సమస్య కవసరములేదనియు జ్యూరీతో న్యాయమూర్తి జేసెను. జ్యూరీ 9 నిమిషములు ఆలోచించి స్కోప్ స్కూలుగారు నేరస్తులని తీర్పునిచ్చిరి. 100 డోలరులను అపరాధము విధించిరి. అరీలు జేసికొనెదనని అతడు చెప్పియజేసెను.

మరాఠో పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

పూర్ణి, జూలై 21:—పేజానుండ విలేజురి ఇట్లు చెల్లువుచున్నాడు:—ఇక్కడకు వచ్చునను పటాలములలో సింగ్ లీన్ అన్నమెట్టు, ఇండియన్ వాలంటీరులు గలరు. వెజ్జానకు వాయవ్యముగనున్న తెగలవారు మరాఠో సుల్తానుపట్ల తమ ప్రభుభక్తిపరాయాతను తెలియజేసిరి. విరోధము ప్రారంభమైనదానిగ ఇట్టి సంగతి తటస్థములు ఇదియే ప్రశ్నము.

అబ్దులకరీముగారికి ఆహారపదార్థములు, మందుగుండు సామగ్రి సప్లయి అడ్డులేకుండ జరుగుచున్నదట. మరాఠో తీరమును ముట్టడించుట అసాధ్యము. అది అటుండ దొంగతనముగ ఆయుధములను, మరితరఫ్ఫులను రాకుండజేయుటకష్టమనియు దీనికి కారణము ఇట్టి రాజకరము పనిలో పాల్గొనుటకు శ్వేతముఖులు సిద్ధముగనుండుటయే యనుచున్నారు.

నోటీసు

ఏలూరు డి॥ మున్సిపల్ కౌన్సిల్ లో

O: 616/1925

వాదులు:—సోమవరప్పకు గ్రామం తాలూకు సోల వానిచెర్వుకారిచర్ల వానికుంటల క్రిందను ఆడుకట్టు రహితులు తరపు రిప్రజెంటేషన్ కు.

1. సుబ్రహ్మణ్య 2. నాగంటి సత్యన్నారాయణ రి: నాగంటి వెంకటరత్నం.

ప్రతివాడు:—అల్లం నరికిములు వగయిరాలు.

వెప్తు గోదావరి జిల్లా ఏలూరు తాలూకా సోమవర ప్పాడు గ్రామంలోని సోలవాని చెర్వు కారిచర్లవాని కుంటల క్రింద ఆడుకట్టు రహితులు తరపున రిప్రజెంటేషన్ గా యీ వాదులు ప్రతివాదులైన సోలవాని చెర్వు కాల్యద్యారా నీరు ప్రవహింపజేసికొనుటకు హక్కు వాదులుకున్నా వాదులు రిప్రజెంటేషన్ రహితులకున్నా మాత్రమే హక్కుకలదని స్థిర పరిపించుటకున్నా సమర హక్కును ప్రతివాదులు నిర్బంధపర్చు కుండా వుండేట్లు Permanent Injunction. యిప్పించ గలందులకున్నా మొదలయ్యి హాజరులు కోరుతూ దావా దా ఖిలుచేశారు. గనుక సమరపై ప్రకారం గ్రామ రహితులతరపున వాదులు ముగ్గురు దావా గ్రంథం ఖర్చించుటకు ఏమయినా Objection వున్నయడల 6-8-25 తేదీకి కోర్టువారికి తెలియపర్చుకోవల్సివని యందు మూలముగా తెలియజేయడ మయ్యిది.

బడేటి వెంకట్రామయ్యగారు. B. A. M. L.

దుగ్గిరాల రామారావుగారు, P. A. B. L.

వాదులనీళ్లు,

వర్తమానరాజకీయపరిస్థితులు

స్వరాజ్యపార్టీ తీర్మానము

అఖిలభారత స్వరాజ్యపార్టీ కార్యదర్శి అభిప్రాయము

మదరాసు, జూలై 21:—వర్తమాన రాజకీయపరిస్థితు లనుబట్టి స్వరాజ్యపార్టీ జనరలు కాంగ్రెసుగావించిన తీర్మాన మును గురించి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేజురి అఖిలభారత స్వరాజ్యపార్టీ కార్యదర్శియగు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారిని సంబర్ధింప వా రిటుల అభిప్రాయమును చెప్పిరి:—

కలకత్తాయందు స్వరాజ్యపార్టీ జనరలుకాంగ్రెసులందు గావించబడిన తీర్మానముపై కొందరు కాంగ్రెసువాదులకు కొంతవరకు దుర్భ్రమ గలిగినట్లు నోచుచున్నది. మద్దెమెను నిజ దిక, ఫరీదుపుర ప్రసంగములపై బర్మిను హెడ్లు పభువు తుది తీర్మానమును చెల్వనని యెంచబడినచో, కలకత్తాయందు గావించ బడిన తీర్మానము అసంతృప్తికరమైన దైనదని యెంచబడినను, తుదితీర్మాన మింకను గావించబడలేదని ఇండియా కార్యదర్శి నుచువుమండ, స్వరాజ్యపార్టీయం చవలంబింపవలసియున్న కార్యనిర్ణయమును యిదమింకను చెల్లజాలదు. అచిరకాలములో దొరతనను సింహాయందు అంత్యనిర్ణయమును గావించునట్టి. బర్మిను హెడ్లుపభువు గావించిన స్టేటుమెంటును గవర్నరు జనరలును, ఇండియా దొరతనమును ఖాయముచేసినచో, స్వరా జ్యపార్టీ కార్యనిర్వాహకవర్గము సమావేశమై, దొరతనము గావించిన సాటునకు అర్హము ప్రత్యుత్తరమును నీయదలచియున్నది. సమావేశమునకు బూర్వము పండిత మోతీలాలు నైహూగారు గావించిన ప్రకటనమువలనను, నాయనను అఖిలభారత స్వరా జ్య పార్టీ నాయకునిగను నెన్నుకొనబడుటవలనను స్వరాజ్య పార్టీ అభిప్రాయములను శంకించుట కవకాశములేదు. కీర్తిశేఖ లు దేశబంధు దాసుగారు జూపిన సంధియుద్దేశములనుమాత్రమే స్వరాజ్య పార్టీ జనరలు కాంగ్రెసు ఆమోదించలేదు? దొరతన మా ఉద్దేశమును గౌరవించనియెడ దేశబంధు ఫరీదుపురమందు వివరించిన తుది కార్యక్రమమునుగూడ సంగీకరించెను. దొర తనము స్వరాజ్యవాదుల సంధి మరతుల సంగీకరించనియెడదేశము నందు కాసనీల్లంఘనము సాగింపవలసియున్నదని దాసుగారు ఫరీదుపుర ప్రసంగమునందు వివరించిరి. స్వరాజ్యపార్టీ వారి కార్యక్రమమునుగూడఅంగీకరించిరి. కానయిలో వున ఓషికబట్టి గవర్నరు మెంటుయొక్క తుది ప్రకటనకొరకు నిరీక్షించుటచే స్వరా జ్య పార్టీ ముం చవలంబించవలసిన విధానమునకు బలముచేసారు ను. కాబట్టి పరిస్థితులవలన స్వరాజ్యపార్టీ హస్తములు బంపిన మ గు ట కు బ దు లు గ దా రు ధ్య యు త ము లై నవని యెంచవలసియున్నదని వివరములకు విన్నవించుచున్నాను. కాంగ్రెసువాదులు, బహిష్కారవాదులు, కాంగ్రెసువాదులు గానివారు స్వరాజ్యపార్టీలో సభ్యులగుచుండుటచూడ, నాయ కులవలంబించు విధానము యొక్క మైనదని నూచించుచున్నది. ఆ యిప్పటికిని పదునెనిమిదవ శతాబ్దమునందు పరాశుదేశమును పరిపాలించి పవర్మతులకు బూర్వమువంశస్థుల ధోరణిని బర్మిను హెడ్లుప్రభువు ప్రసంగించెను. పోయిన రాజ్యమునకు సింహాస నాధిపత్యము యిప్పించినను బూర్వమువంశస్థులు వెనుకటివాసను లలు పదతులు విడనాడకుండెరి.

మహాత్ముడు కాంగ్రెసుఅధ్యక్షత పదవి త్యజింప సూచించెనా?

ఎ. రంగస్వామిఅయ్యంగారి స్టేటుమెంటు

మదరాసు, జూలై 21:—అఖిలభారత కాంగ్రెసు పార్టీ కార్యదర్శియగు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారి దిగువప్రక టించిన స్టేటుమెంటును బ్రకటించిరి:—

కలకత్తానగరమందు ఈనెల 17 వ తేదీన జరిగిన కార్య నిర్వాహక వర్గ సమావేశానంతరము కాంగ్రెసు అధ్యక్షత పద విని మహాత్ముడు త్యజించుచు దానిని పండిత మోతీలాలు నైహూగారిని స్వీకరింప గోరెననియు మహాత్మునిపద్ధతి స్వరా జ్యవాదులం దధికముగ సంచలనము గలుగజేసిననియు పత్రిక లందు వెలువడినవార్త అయ్యంగారి కాశ్చర్యమును గలిగించెను. అట్టిలేఖను ఆసిననుండు మహాత్ముడు పంపలేదు. పండిత మోతీ లాలు నైహూగారి కిట్టిలేఖ అందలేదు. వివిధరాష్ట్రములనుండి సమావేశమై కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షవాదులతో కార్యనిర్వా హక వర్గసమావేశానంతరము నూలుచందా మార్పు విషయమై అరమరలేకుండ సంప్రతింపులు జరిగెను. నూలుచందాకు బదులు గ చెక్కు ప్రత్యేకములు నూచింపబడెను. అందుపై చర్చలు గావించబడెను. నెట్టెంబరు

నెలఖరున కీ విషయము అఖిల భారతకాంగ్రెసుసంఘము నిర్ణయించవలయునని ఎల్లరును అంగీకరించిరి. క్లిష్టమున పరిస్థితులనెదుర్కొనుటకు తానుస్వరాజ్యవాదులకట్టిసాహాయ్య మును చేయనుండెనో వివరించుచు స్వరాజ్యవాదులతోను, జ్ఞా రీనాయకుడగు పండితునితోను గొన్నిరహస్యములను నూచనలను పహాత్ముడు గావించెను. పండితుని నాయకత్వముక్రింద విషయ పరిస్థితులను నెదుర్కొనుటకు కాంగ్రెసుఅంద స్వరాజ్యవాదు లకియవిషయమై యారహస్యాలోచనలుజరిగెను. ఈసందర్భ మునందు తానుకాంగ్రెసుఅధ్యక్షతకు రాజీనిచ్చెనని మహాత్ము డు నూచించలేదు. అట్టిలేఖ వర్పించుట కవకాశమేలేదు. ఇట్టిసి తిగతులందుబర్మిను హెడ్లుప్రభువుయొక్క ప్రకటనానంతరము దేశము నెదుర్కొనియున్న కఠిన పరిస్థితుల నెదుర్కొనుటకు కాంగ్రెసునందు అధికబలము గల స్వరాజ్యవాదులకు తా నెట్టి సహాయమును యెంతవర కీయదలచుచున్నానో మహాత్ముడు పండిత మోతీలాలు నైహూ గారిపేర బహుశః వ్రాసెదరు. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1925 సం॥ జూలై నెల 22-వ తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యస్థానములు				
	ముఖ్యస్థానములు	ముఖ్యస్థానములు	ముఖ్యస్థానములు	ముఖ్యస్థానములు	ముఖ్యస్థానములు
ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యస్థానములు	ముఖ్యస్థానములు	ముఖ్యస్థానములు	ముఖ్యస్థానములు	ముఖ్యస్థానములు
గోపాలపురం	86.1	75.6	0.46	9.91	44.96
విశాఖపట్నము	88.2	77.7	0.02	3.86	87.08
కాకినాడ	82.8	75.2	0.52	12.52	89.09
మచిలీపట్నము	85.5	72.6	0.29	8.07	41.59
కర్నూలు	90.2	72.6	0.58	5.24	26.01
బళ్లారి	89.7	75.9	...	0.29	20.51
కడప	87.6	76.8	...	3.69	81.28
నెల్లూరు	92.5	75.7	0.06	3.26	87.98
జున్నారసము	89.1	79.2	...	1.83	50.74
కడపూరు	90.6	78.6	...	1.53	52.94
నేలము	91.3	74.3	...	4.42	39.80
కోయంబూరు	76.7	69.7	...	3.08	22.29
తిరుమనాపల్లి	94.1	78.0	...	3.66	33.18
నాగపట్నము	87.8	78.9	...	0.93	54.98
మధుర	93.5	76.9	...	2.52	33.58
పాంబన్	88.2	78.0	...	0.15	37.00
తిరునల్వేలి	1.64	28.84
తిరువేంగుడు	82.5	74.5	...	12.03	64.51
కొచ్చిన్	79.8	73.0	...	36.10	114.51
కాలికట్టు	80.6	74.9	...	65.26	117.16
మంగళూరు	82.5	74.3	0.82	77.16	125.68
చెంగుళూరు	80.3	67.2	...	4.58	85.87
మెర్కార	70.1	62.0	0.10	66.58	125.46
కొడైకనాల్	63.3	52.0	...	9.68	62.18

సర్కారులు:—వర్షపాతమంతటను సాధారణము గ నున్నది. కాకినాడలో 0.52, గోపాలపురంలో 0.46 మచిలీ పట్నములో 0.29 వర్షించెను. విశాఖపట్నములో చినుకులు పడెను. మేఘములు విస్తారముగనే యున్నవి. పగటివేడిమి 5¹/₂ నుండి 6¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి మచిలీపట్నములో 5, కాకినాడలో 3, గోపాలపురంలో 3¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ.

వర్షణ:—కర్నూలులో 0.58, బళ్లారిలో తప్ప తక్కినచోట్ల మేఘములు దట్టముగనున్నవి. బళ్లారిలో పలుచగ నున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. అచట పగటివేడిమి 7¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:—నెల్లూరులో తుంపరపడినది. మేఘ ములు దట్టముగ నున్నవి. నెల్లూరు, జున్నారసములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 3¹/₂ నుండి 6¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ. నెల్లూ రులో రాత్రివేడిమి 3¹/₂ డిగ్రీలు తక్కువ. 24 గంటలలోను పెద్దమార్పు గనించదు.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు,

వాతావరణ కార్యదర్శి,

22-7-25

మ-రా-శ్రీ, అల్లాడీ కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు కళా
శాలను దర్శించి తుపానువల్ల కళాశాలకు కలిగిన అపారనష్టము
నకు చింతించి మర్మతల నిమిత్తము రు 500/- ఛార్జ్స్ ముచేసి
వందరూపాయలను వెంటనే యిచ్చి కళాశాలపై నిరపమాన
మైన అభిమానము కనబరచియుండిరి.

సి. ఆర్. దాసుగారి 'పవిత్రత'

ఆలివియరు ప్రభుని జవాబు

ఆలివియరు ప్రభువు న్యూస్ పేపరును పత్రికలో యిట్లు వ్రాసెను:—

నేను గత జూలయి మాసమునందు ప్రభువుల సభలో సి. ఆర్. దాసుగారినిగూర్చి మాట్లాడుచున్నపు డుపయోగించిన ఒక పదముగూర్చి ప్రత్యేకముగ జరిగిన విమర్శనలగూర్చి మీరు మీ పత్రికలో దాసుగారి జీవితచరిత్రను వ్రాసినపుడు నూచించి యుంటిరి. నేను వాడిన పదములకు సమాధానము జెప్పెదను. నే నొకరి వాక్యములను ఉదహరించుచుంటిని వానిని నాస్వంత్రులైన గ నెంచిరి. నేను లిట్లు ప్రభువుగారి వాక్యముల నుదహరించితిని. అతనికి నాకు ఇండియా రాజకీయముల గూర్చి, పరిస్థితులగూర్చి ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచుండెను. ఎవరి గూర్చి యెట్టి వాక్యము లుపయోగించనలెనో మాకు తెలియును. నాపదము లిచ్చట పెదార్థముల పాలయినట్లే లిట్లుగారి పదములుగూడ అచ్చట పెదార్థములకు లోనయినవి.

లిట్లు ప్రభువుగారు నాకప్పుడు యిట్లు వ్రాసియుంటిరి:—“ఇండియాలో దాసుగారిని నీతివంతుడగు రాజనీతిజ్ఞునిగను, పరిశుద్ధమగుశీలముగగ్ని యుంటుంటే గాంధీజీయవలె గాంధీయవలెననిగను గౌరవించుచున్నారు.” స్వరాజ్యపక్షేతరులను, కార్మిక పక్షేతరపత్రికలు, తెలివితక్కువగ ఉండే పూరితముగ విమర్శించు అభిలాషలో అట్లు భావించిరేగాని, నేనుగాని లిట్లు గారుగాని ఎన్నడును దాసుగారు పవిత్రతలరని పరిశుద్ధాత్ములని అనలేదు. దాసుగారికి అనుచరులయందు ఎట్టి గౌరవమున్నను పాశ్చాత్య మెంటరీ పద్ధతులను ననుసరించుటలో నీతి నియమమును లేకున్నారని మేము వ్యక్తపరచితిమి. ఇదియే అతని కార్యమునకు ప్రతిబంధకముగ నుండెను. దౌర్జన్యవిధానముతో నప్పుడప్పుడు సంబంధమేర్పరచుకొని బ్రిటిషుప్రభుత్వమును భయపెట్టు జూచుటయందాతను పాఠబడెననియు, రాజకీయ యెత్తులలో ఆనుభవము లేనివాడనియు మేము వక్కాణించియుంటిమి. ఆతను మరణించు లోపునే నూతన యత్నముల కు గడంగుట వలన పై జెప్పిన అభిప్రాయములు నిజమని రూఢి అయ్యెను. నాఉపన్యాసమునందు యిదే యుద్దేశమును వెల్లడిజేసితిని. దాసుగారికి కార్మికపక్షమునందాతని స్వయముగ నెరిగిన మిత్రులద్వారా యూవిషయమును తెలియబరచితిని. నేనే దాసుగారిని స్వయముగా నెరుగను. ఆతనితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపలేదు. అయినను అతని ఉత్కృష్ట జాభిమానమును గౌరవింతులయందు యెట్టి లోపము జేయకుండ శ్రద్ధవహించితిని. అట్లు ప్రవర్తించుటచే అతివాదుల పరియాచకమునకు లోనగుట నాకు వింతగొల్పలేదు.

ఒక రాజకీయ పేత్తకు తన అనుచరులయందు పవిత్రుడను గౌరవముగలవని జెప్పుట అతని వర్ణించుట గానేరదు. ఉన్నది ఉన్నట్లు జెప్పుట. లాయడుజార్జిగారికి వేల్పు, దేశమునందు మత సభలలో గౌరవముగలదనిన అతని రాజకీయమత గురువని వర్ణించుటయగునా!

మీరనినట్లుగా ‘డబ్బు విరివిగా ఖర్చుపెట్టినంత’ మాత్రమున ఇండియాలో నొక గొప్పవాని భ్రష్టునిగ నెంచరు. ప్రజల కొరకు తనకే అంతయు ధారపోసి, అందుకొరకై తనవృత్తి విస్మరించి, మతభ్రష్టుప్రకారము ఆట బిడ్డలకు కొంత ధనము మితముగా విడిచిపెట్టి, తక్కిన అర్జవయంతయు జాతీయ కార్యములకు, విద్యాభివృద్ధికి దానముజేసిన మహనీయుని జీవితచరిత్ర హమునే మీరు నేడు వ్రాసితిరి. “వృధాయాశము లేక సరసత గల జాతీయవాది ఆతనియందు అమానుషకైగలదు. ఇతరులను లోబరుచుకొనుటయందు పరిస్థితు లలవరచుకొనుటయందు మంచి కైగలవాడు” అని మీరు వ్రాసియుంటిరి.

పవిత్రపురుషులగు గౌరవంపటకు కుండలసిన గుణము లివియే. దేశసేవ నిమిత్తమై తన మేధాశక్తిని శరీరపటుత్వమును వినియోగించి 55 వ యేటనే మృత్యువాతబడిన దాసుగారు నిజముగా భారతజాతీయయోగులలో నొకరుగ గణింపబడుదురు.

మీన్యాసము వ్రాసినవారికి “అమానుషకై గలవాడు, మృత్యుడు” అనుపదములకు సరియైన అర్థము తెలియునా అనిసందేహము చున్నది. దాసుగారిలో మానవాతీతమేమియు లేదు. మతాభిమానులలో యితరులెట్టివారో యిత నట్టివాడే. హిందూ మతమునందు గాఢమత్యము గలవాడు, ఆత్మస్మృతియను సమ్యకము లేక్కడగ గలది హిందూమతమే. విద్యావంతుడగుటచే స్వయంతును తెలిసికొనుటలో ఆంగ్లేయులకన్న యెక్కువ అభి

లాషగలిగియుండును. అధ్యాత్మికజీవితమునందు ఆధిక్యముగ్నించినవాడగుటచే ఇతరులపై కొంతకై గలవాడగును. అట్టికై నుపయోగించినవాడగుటచే మతాభిమానులందరివలెనే దాసుగారుగూడ భారతీయుల నృప్తిలో పవిత్రపురుషుడే యగును; రాజకీయ విషయములందు, విప్లవయత్నములందు యెట్టి నియమములు దప్పినవాడయినను సరే.

చంద్రగ్రహణము

ఈ శ్రావణ పూర్ణిమ మంగళవారమునాడు చంద్రగ్రహణము కలుగుననియు, నెల్లూరు పట్టణమునకు పశ్చిమభాగమునందుండ ప్రదేశములకు దృశ్యము కావని కొన్ని పంచాంగములందు వ్రాసియున్నారు. మరికొన్ని పంచాంగములందు మాడునిమిషముల కాలము దృశ్యమగుననియు సిద్ధాంతీకరించియున్నారు. కొన్ని గణితములరీత్యా శ్రావణ పూర్ణిమ మంగళవారమునాడు సూర్యాస్తమానము 6-20 గంటల కగును. చంద్రోదయము 6 గ 44 ని 40 సెకనుల కగును. గ్రహణమోక్ష కాలము 6 గ 48 ని 52 సెకనులకు (ప్రాండర్ డు టయును ననుసరించి) నని తేలుచున్నది. అనగా సుమారు మాడు నిమిషములకాలము జాగ్రత్తగా గమనించిన చంద్రగ్రహణము కాననగునని లోచనమున్నది. కడపనగరమునందుండ బ్రహ్మశ్రీ జనమంచి శేషాద్రిశర్మ సిద్ధాంతిగారును బహిర వగరమునందు ముఖియొక సిద్ధాంతిగారును చంద్ర గ్రహణమును ఆచరింప బలిదని వ్రాసియున్నారు. కడపమండల భూరేఖల ననుసరించి పై చెప్పిన గణితమురీత్యా మాడునిమిషములు చంద్రగ్రహణము కడప మండలమున కనబడునటుల దేలుచున్నది.

చంద్రగ్రహణము కడప మండలమునకు లేదను వారి సిద్ధాంతరీత్యా శ్రావణ ఉపాకర్మాధికర్యలను, క్రాంతిర్యలను ఆచరించిన చంద్రగ్రహణము ఒకవేళ కానబడిన కర్మభ్రష్టుత్వము సంభవించును. చంద్రగ్రహణము కలుగునని శ్రావణ ఉపాకర్మాధికర్యలను క్రాంతిర్యలను విసర్జించిన ఒకవేళ గ్రహణము కానబడనంటే (చంద్రోదయములోపలనే గ్రహణమోక్ష కాలమైన) కూడ కర్మభ్రష్టుత్వము సంభవించును.

పై చెప్పిన పరిస్థితులలో ఆంధ్రదేశ సిద్ధాంతిరోముఖులెల్లరును ఏదో ఒక నిశ్చితాభిప్రాయమును త్వరలో దలంపవలయు నని ప్రార్థించుచున్నాను.

వెల్లూరు రామకృష్ణశాస్త్రి

జమ్మలమడుగు, 21-7-1925.

కూర్గు, వైనాడులందు అమితవ్యము

గురి నెను

తంత్రివార్త లాగిపోయెను

కల్లికోట, జూలై 20:— నై నాడు, కూర్గులందు అమితముగ వర్షముగురియుటచే తంత్రివార్త లాగిపోయెను. కల్లికోట నై నాడు, కల్లికోట-మార్కాలమధ్య జొత్తిగా తంత్రివార్తలు వెళ్లుటలేదు. నిన్నను మాడుగంటలు అసలే ఒకచోటనుండి మరియొకచోటకు వార్తలు వినిపించలేదు. నదులు, కాల్వలు పొంగి పోలుములు మునిగిపోయెనని వార్తలవలన దెలియుచున్నవి.

(అ. ప్రె.)

బాపట్ల

(ఒకవిలేఖరి)

జూలై 21:—తెజవాడ హిందూ ఫి యేటర్ వారు మాగ్రామము వచ్చి 20 తేదీని “జాబ్బిలి యుద్ధము” అను నాటకము ప్రదర్శించినారు. అందు పాపారాయనిపార్ల ధరియించిన అప్పయ్యచౌదరిగారిని ఎంతయు కొనియాడ దగియున్నది. వారి రౌద్రము వారి తీవి వారి ధైర్యము చూడ, తొల్లిపాపారాయని చూచినట్లే యున్నది. విజయరామరాజు, మల్లమాదేవి, హైదర్ జంగు పాత్రలను ధరియించిన వారును మెచ్చుకొన తగియుండెరి. మొదటి అంకమునంది, చివర అంకమునరకు ఏలోటును లేకుండ నాటకము జయప్రథముగ ముగిసినది. కడుపుబ్బ నవ్వు పుట్టించిన కూనపరెడ్డి, శ్రీనివాసరావు యిత్తరి ముఖ్యముగా శేర్మొనపగియుండెను.

నిడదవోలు నరసాపురం రైల్వే

పన్నెండు సంవత్సరములనుంచి పరితపించుచున్న పల్లెటూరువాసులకు ఈరయిలవార్త వినుట పండుగవలె నున్నది. కంకరకోడ్లురేవు మట్టికోడ్లురేవు, దారియు తెన్నునులేక బహువిధముల శ్రమల నొందుచున్న కొన్ని గ్రామాదులకు ఘామకట సంబర్హనంబు కలుగుట వరహసంతోషము కాకుండునా ఆరవిల్లి, కోరుగొల్లు, వేండ్ర కొలాటి గ్రామాదులకు కంకరకోడ్లు లేకపోవుటయేగాక, మట్టికోడ్లుయినను రేవు. ఉన్నను అవివేసవి కాలమందు ప్రచురణముచేయుటకు రెండేడ్లుబండ్లుబడ తప్పవేరే యిరవార్తములు లేవు. ఇట్టికష్టములను బాప సమకట్టిన దిశాక బహుద్ధర్ మోచర్ల రాఘవంద్రరావుసంతులుగా రెంలేయు నంపనీయులు. ఇకను యీయెను 12 సం॥ రముల క్రితము సర్వేయబడి రాళ్లు పాతింపబడినవి. కాని, వెంటనే యుద్ధము లేటకొందుటవేరే “డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ధనాభావముచేత నయిలేనేమి మరేకారణములచేత నైలేనేమి అప్పటినుంచియు ఆప్రయత్నము విఫలించబడినదిగాని శ్రీరామచంద్ర ప్రసాదముచే, ప్రస్తుతము 1-2 సం॥లలో రైలుసంబంధముగనడచి యాక కలిగినది గాని 12 సం॥ రములక్రింద యేర్పరచిన రైల్వేలైన ప్రజలకు సదుపాయముగాలేననియు, కొలదిమార్పులతో సవరించిన యెడల బాగుండుననియు మొదలగు నూచనలతో 10 జూలై ఆ 1925 సం॥ తేదీగల ఆంధ్రపత్రికయందు శ్రీయుత మన్నె సత్యనారాయణమూర్తిగారు (తాలూకాబోర్డు మెంబరు) ప్రకటించియున్నారు. ఇవివరలో 12 సం॥ క్రితము సర్వేయబడిన రైలుమార్గము ఈదిగువ వ్రాయుచున్నాను. నిడదవోలు, తణుకు, రేలంగి, అత్తిలి, ఆరవిల్లి, వేండ్ర, భీమవరం, పెన్నాడ, వీరవాసరం, లంకలకోడేరు, పాలకొల్లు, నరసాపురం యేర్పాటుకాబడినది. ఎవరు యెన్నివ్రాసినను శ్రమతో వేయదలచిన మార్గమిదేను. అయితే మన సత్యనారాయణమూర్తిగారు నిడదవోలు నుంచి తణుకువరకు రావడమునకు అంగీకరించినారు గాని తణుకునుంచి, పెనుగొండ, మార్చెరులకు రైలువేసి, పాలకొల్లు కూడలి కావలెనని కోరినారు. అందువల్ల రేలంగి, అత్తిలివగై మార్గము తప్పించినారు. భీమవరం జంక్షన్ అనుటకు రై పాలకొల్లు ఉత్తమమైన దని నిర్ధారణపరచినారు. మరియు, అరువది మైళ్లు రైలుమార్గమును నలుబది మైళ్లు కలదానినిగా చూపించినారు. వీరివ్రాతలలోని సోరామిది. ఇందును గురించియే 17 జూలై ఆ 1925 సం॥ తేదీగల ఆంధ్రపత్రికలో పాలకొల్లు కాపురంబులు వడిదె గోపాలకృష్ణమూర్తిగారిోక్త వ్యాసమును ప్రకటించినారు. వీరున్న పాలకొల్లుకూడలిస్థానముకావలెననికోరిరి. మరియు పాలకొల్లునుంచి అత్తిలివెళ్లే మనుష్యుడు 16 మైళ్లువెళ్లుటకు బదులు 34 మైళ్లు ప్రయాణంజేయవలసివచ్చుచున్న దనిరి. భీమవరం వార్తపులు భీమవరం కూడలికానియెడల అత్తిలికూడలివలయుననిన పాలకొల్లుమీదుగా అత్తిలివెళ్లుటయు, న్యయప్రయాసలకును అదియు 34 మైళ్లు రావలసియుండునేమో? 18 జూలై పత్రికలో పెన్నాడ అగ్రహారంస్టేషనును శృంగనృత్యం స్టేషనుగా మార్చవలయునని ఒక లేఖరి వ్యాసము ప్రకటించెను. ఇట్లు వివిధపక్షములవారును భేదాభిప్రాయముల వెల్లడించినను లాభము లేదు. తణుకు, భీమవరం, నరసాపురం యీయాడు తాలూకాలకున్న యీరైలులో శంబంధంగలను. కనుక, ఈ మాడుతాలూకాలలో పెద్దరైలులున్న వర్తకులున్న జిల్లా తాలూకా బోర్డు మెంబర్లున్న కలిసి ఒకసభచేసి ఒకతీర్మానమును స్థిరపరచి దానిని గవర్నరుమెంటుకు పంపించో సవరణకావలయునని పిలువకుననేమో? ఇందువిషయములో నా అభిప్రాయ మిం దుదహరించుచున్నాను. నిడదవోలు, తణుకు, రేలంగి, అత్తిలివరకువచ్చి అక్కడనుంచి పెనుమెండ్రమీదుగా వీరవాసరమునకు బోయి అక్కడనుంచి పాలకొల్లు, నరసాపురమునకు బోవలయును. గుడి నాడ నుంచి వచ్చే మోటరుగేట వీరవాసరంవరకు మాత్రమే వచ్చియుండవలెను. “వీరవాసరం తప్పక కూడలిఅనుటవల్ల తగిన స్థలము. వీరవాసరం, పాలకొల్లు, భీమవరములకు మధ్యనున్న గొప్ప గ్రామము. పూర్వము తాలూకా యుండేది.” ఇదిన్ని సర్వకాళసమే. పాలకొల్లు భీమవరములు కూడలిస్థానములు చేయుటకన్న వీరవాసరము కూడలి యేర్పరుచుటవల్ల “సవరు రెండు గ్రామములకున్న సమాన దూరము న కెండు గ్రామములకు మధ్యగా జంక్షన్ యుండును. ప్రస్తుతం యేర్పడి 12 సం॥లక్రితము సర్వేయబడిన రైలు మార్గదలచినయెడల అత్తిలినుంచి వీరవాసరం వెళ్లుటకు రైలు మార్పులయొన్న వీరవాసరం కూడలిస్థలము చేయుటనుగూర్చియుకూడ ఆలోచించెదరని కోరదము.

(ఒకానొక బాటసారి)

గవర్నరు గారు పర్యటనము

మద్రాసు గవర్నరు గారికి కాళహస్తి కార్యేటికరము జమిందారి రయితలు సమర్పించిన విన్నపము

శ్రీశ్రీశ్రీ మహారాజు గవర్నరుగారు హిందూస్థాన్ స్టేట్స్ పబ్లికేషన్ లాండ్ గోల్డ్, జి. సి. వి. ఇ. వారి సముఖ్యునకు:—

కాళహస్తి కార్యేటికరం సంస్థాన రైతులపరముగా, గౌరవనీయులగు తమకు వినయపూర్వకముగా చేయు విన్నపములు యేమంటే!

ఈసమయమున మమ్ములను రైతులపరముగా వారి సుఖదుఃఖముల తెలియజేయు నిమిత్తము మాకు అనకాళ మిచ్చినందుకు ఘనతెచ్చిన తమకు వినయపూర్వకముగా వందనములిడుచున్నాము. ఈజమిందారిలలో రైతులకు సంభవించియుండు ముఖ్యమైన కొన్ని సంతకములను మాత్రము యిప్పుడు తమకు చిత్తగించియుచున్నాము. ఘనతెచ్చిన తమ దొరతనపువారు మేము నిన్ను విను అంతములను మాకు ఉపయోగపడునట్లు యోచనచేసి "మహారాజు యెట్టిటు లాండు ఆట్టు"ను సవరణచేయుటకై తయారుచేసి ఆలోచనకు లేబోవు చట్టమునందు సరియైన సవరణలు చేయించుదురని తమకు వినయపూర్వకముగా విన్నవించుచున్నాము.

1. యారెండు సంస్థానములలో సర్వేగాని, సెటిల్ మెంటుగాని చేయబడలేదు. పూర్వకాలములో జమిందార్లు వ్యవస్థాపకములయొందిరి చేప్పబడుచుండు ప్రైమా యిషి సర్వే రికార్డులు, నమ్యకమైనవి ఏ విన్న దొరకుట దుర్లభముగానున్నది. ఇట్టి 20 సెల్ల రమలలోపుగా యారెండు సంస్థానములు కోర్టుములముగా యేలమువేయబడి, వేరు వేరు భాగములుగా చీలి చిన్న చిన్న ప్రాప్రయిటర్ల యొక్క స్వాధీనమునకు మారి వార్ల అనుభవములో నుండున్నది. పాత ప్రైమా యిషి రికార్డులు యేవిన్న వార్ల స్వాధీనమునకు వచ్చియుండలేదు. పార్టీలకు న్యాయస్థానములయందు వివాదములు తీర్చినందున న్యాయాధిపతులకు ప్రైమా యిషి రికార్డులు వగైరా సాధనములు లేక సరియైన తీర్మానముల నిచ్చుటకు వీలులేనిస్థితిలో రైతులను ప్రాప్రయిటర్లను వుంటున్నారు. కాగా యీసంస్థానములయందు సర్వేచేయించి రైతులయొక్క హక్కులను రికార్డుచేయవలసినది అత్యవశ్యకముగా యుండున్నది. కార్యేటికరమునకు సంబంధించిన తిరుత్తణి తాలూకాయందును కాళహస్తి సంస్థానములో కొన్ని గ్రామాదులయందును సర్వే కొంతవరకు జరుగుచుండుట మేమెరుగదము. అయితే యివి యీసంస్థానములయందు కొద్ది భాగముగా యుండున్నవి. చట్ట ప్రకారముగా గవర్నరు మెంటువారివద్ద సర్వేకుగాను నగదు డిపాజిట్టుచేయుటకు యిప్పుడుయుండు చిన్న ప్రాప్రయిటర్లగాని చీకరైతులుగాని శక్తిలేక యుండున్నారు. దొరతనపువారు యీసంస్థానములయందు నివసించగల విశేష జనసామాన్యము యొక్క అభివృద్ధిని అనుసరించి దొరతనపువారి పెట్టుబడితోను మొదలు సర్వేచేయించి, పిమ్మట ప్రాప్రయిటర్ల వద్దనున్న రాబట్టుకోనియెడల యిప్పుడు చట్టములో సర్వేవైరాలను గురించి యేర్పరచియుండు నిబంధనలు, నిరర్థకమై ఆచరణకు రావనియే చెప్పగలము.

2. ఈ సంస్థానములయందు తక్షణమే పన్ను నిర్ధారణకుడ చేయించవలయునని మేము గట్టిగా మనవిచేయుచున్నాము. కాళహస్తియందు కొంతభాగములలో కోరుతర్వ (అనగా ధాన్యమును పంపకొనుట) వనూలు చేయబడుచున్నది. మిగిలిన భాగములయందు రొక్క-ధాన్య తీర్వలు విధించబడి ప్రాప్రయిటర్లయొక్క చట్టపరిమితులను అనుసరించి, నిరుకులు, అనేకవిధములుగా కట్టబడి ధాన్యమునకు బదులుగా రొక్క-మే వనూలుచేయబడుచున్నది. ఇట్టివిధ ధాన్యములకు వెలులు హెచ్చినందున చాలావోట్లయందు ఎకరా ఒకటికి రూ 80 మొదలు రూ 100 వరకును హెచ్చుతీర్వలు వనూలు చేయబడుచున్నది. ఇది భరింపరాని పన్ను అనుటకు సందేహములేదు. వ్యవసాయముచేయువారికి క్లిష్టికట్టి మరల బ్రతుకుటకు వీలులేదు. వారి సెలవులు కూడా వారికి మిగులులేదు. రైతుభాగము అనుమాట బొత్తుగానేలేదు. ఈ రైతులకు సంభవించిన యీ అనాఫలం వారు పన్నులు కట్టుటకు అశక్తులై వారిపై విశేషముగా డిక్రీలు కాబడుటయు పట్టా భూములు విశేషముగా కోర్టుములముగా యేలములు వేయబడుచున్నవి. యిదిగాక మైదులైతులకు వేరువేరు తీర్వలు విధింపబడుచు, న్యాయమైన కారణములకు పన్నుముజరా యిప్పింప

బడుట దుర్లభమైనది. ప్రాప్రయిటర్లయొక్క అభిమానము ఉంచేనేగాని చట్టప్రకారము రైతుకు ముజరా అడుగుటకు హక్కులేకయే యంటున్నది. ఈసందర్భములను అనుసరించి రైతులు రానురాను క్రమముగా నిరుక్షేదలై చెడిపోవుచున్నారని మేము చెప్పుట అత్యంతా కారు. మెల్ల మెల్లగా భూములన్నియును వ్యవసాయము చేయువారి అధిగమనముండి ప్రాప్రయిటర్ల బివామిదార్లు అయిన నామకార్తపు యేజంట్లయొక్కయున్న లేక యీయేలములయందు భూములను తక్కువ వెలలకు సంపాదించి మరల మంచి వెలలకు అమ్ముకొని లాభము సంపాదించవలయుననే జూడరులయొక్కయు స్వాధీనమై పోవుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో ఘనతెచ్చిన తమ దొరతనపువారు ప్రవేశించి రైతు సుఖముగా బ్రతుకునట్లు తీర్వలను విధించుటకు తగినయేర్పాట్లు చేయవలసినది అత్యవశ్యకముగా యుండున్నది. సవరణ చట్టములో యీపన్నులు నిర్ధారణచేయు అధికారులకు యీసంస్థానముల భూములమీద గవర్నరు మెంటు యీలాకాలో విధించబడియుండు పన్నులకంటే హెచ్చుగాకుండా పన్ను నిర్ధారణ చేయవలసినదని నిబంధన చేయవలయునని మేము కోర్కె వక్కాణించుచున్నాము. ఈవిషయమున ఘనతెచ్చిన తమయొక్క దొరతనపువారు చట్టముందు తగినయేర్పాట్లు చేయించవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము.

3. ఈసంస్థానములు అనేక చిన్న భాగములుగా చీలి చిన్న చిన్న ప్రాప్రయిటర్ల స్వాధీన మయినది మొదలు వీరికి వార్లగ్రామములయందు పార్ల పెట్టుబడికి తగినట్లు యెంతవరకు బడి సంపాదించుకొనవలయునో అంతయు వనూలు చేసేకొనుటలో అతివాగదారులై ఆచూగ్రామములకు ఏర్పడియుండు జలాధారములను బొత్తిగా సంరక్షించక వదలి చాలా జలాధారములు నిరుపయోగములై పోయినవి. ఇది యిట్లుండ ప్రకృతము అనులలో యుండు చట్టములో జమిందార్లకు పూరాతీర్వలు వనూలు చేయుటకు హక్కుకలిగియుండినప్పటికిన్ని, రైతులు యీ జలాధారములను సరియైన స్థితిలో పెట్టనందున తీర్వలను తగ్గించుకొనుటకు యేలాటి హక్కున్ను అధికారమున్ను యిప్పుడెడియుండలేదు. జలాధారములను రైతులే వారి స్వంతద్రవ్యముతో సాగువేసేకొని పిమ్మట జమిందార్లవద్ద వనూలు తీసికోవచ్చును అని యేర్పరచి యుండు ప్రకృతపు చట్టనిబంధనలు అనుపయోగము లైనవి. జలాధారములను మంచిస్థితిలో యుంచుట ప్రాప్రయిటర్ల యొక్క విధి అనిన్ని, అట్లు వారి నిధిని వారు చెల్లించని పక్షమున దొరతనపువారు ప్రవేశించి జలాధారములను బాగుపరచి, కాబడు ఖర్చును ప్రాప్రయిటర్లవద్ద వనూలు చేసుకోవలసినది. దొరతనపువారిపనిగా నుండవలయునని మేము నూచించుచున్నాము. రైతాధీనమైన సేలపన్నుకు యెప్పుడున్న మొదటి అడమానముగా యుండవలయునను బాధ్యత 1908 సెల్ల రమన యీ మదరాసు యెట్టిటులాండు ఆక్టులో నూతనముగా కలిగించబడినది. పన్నుకుగాను భూమి యేలము వేయబడినయెడల పట్టాదారునియొక్క హక్కుగా భూమిని అడమానము పెట్టుకొన్న వార్లయొక్కయు, భూమి తాండు యింకా యితర హక్కులు కలిగినవారి యొక్కయు హక్కులు అంతరించి పోవుచున్నవి. ఇట్లుండియు యీలాగు బాధ్యత పోకొట్టుకొను వారికి పన్ను బాకీయున్న దని ముందుగా తెలియచేయుటకు సరియైన నిబంధనలు చట్టములోయేమియు లేవు. భూములను యేలమువేయబోవు సంగతి పట్టాదార్లకు కాని ఇతర బాధ్యతలకుగాని ముందుగా తెలియజేయలేదు. ఇంకాక కొద్ది సంభవము తీయు అమీనాలచేత యీ సేలులు యేలము వేయబడుచున్నవి. బహిరంగముగా యేలములుజరగడమే లేదు. మదరాసు 1864 సంవత్సరపు రెండవ ఆక్టులో కలిగియుండు ప్రకారం యీయేలములుకూడా జరుగవలయునని మేము నూచించి యున్నాము. యేలములు వేయుటకు ముందున్న వెనుకయున్న యేల సేలు యేలము వేయబడుచున్నవో గెజట్టుములముగా వాటిని పూర్తిగా ప్రచురించి ఏలము వేయబడిన పిమ్మట ఏలదార్లయొక్క పేరున్న ఇతర వెనుకములను ప్రచురింపచేయవలసినది అత్యవశ్యకము.

ఈ సందర్భములో మేము యింకా చెప్పనది యేమనగా సేలులు వేరువేరుభాగములై క్రయమునకు తీయువార్లపేరుల పట్టాచేయుటకై యిప్పుడుండు నిబంధనలు చాలపు. రైతులు ప్రాప్రయిటర్లయొక్క కేవల చయకై పాత్రులైయుండవలసిన స్థితిలో యున్నారు.

4. రైతులయొక్క యేకాధిప్తాయమై యుండు ఒక్క ముఖని ఘనతెచ్చిన తమకు చిత్తగించుకొని విరమించుచున్నాము. అదే ముఖ ఘనతెచ్చిన తమ దొరతనపువారు యీజమిందారి భాగములను సర్కారు రైతువారి భాగములుగా మార్చు

కొనుటకు యేయూపాయము దొరికినను అట్టి యేపాయమును అవలంబించినయెడల తమ దొరతనపువారు నాగరకత వహించిన దొరతనములు చేయవలసిన మహా దేశోపకారముచేసినవా రగుదురు. ఇప్పుడు అట్టి యేపాయమును అవలంబించుటకు సమయము యేర్పడి యున్నది. అదేమన కార్యేటికరం యీలాకాలో నారాయణవనం తాలూకా మొత్తమున్న కోర్టుద్వారా యేలమువేయబడబోవుచున్నది. దొరతనపువారు యీ సమయమున సవరణ తాలూకాను యేలములో క్రయమునకు తీసి, సవరణ తాలూకాను రైతువారి భాగములుగా మార్చి, ఈతాలూకానివాసులగు విశేషమైన రైతులనుకాపాడవలయునని విశిష్ట ప్రార్థించుచున్నాము. ము చట్టముపైనున్న ఆంకము లేనయ్యుండినను, తగు చట్టములనుసరించి ప్రతిబంధకములను తొలగించుకొనుటకు దొరతనపువారికి చాలా సులభముగా నుండునని మేము నమ్ముచున్నాము. మేము యీ వనవిని ఘనతెచ్చిన తమకు చిత్తగించియుంటాము. ఈ సంస్థానములయందు వాడుకలోయుండు తీర్వడిట్టములు మాకు చాలా అనుభవమై రైతులు పూర్వకాలమువలె మరల మంచిస్థితిలోనున్ను, సుఖముగా నున్ను జీవించుటకు వేరుపాయము లేనేలేదు అని మాయొక్క దృఢమన్యుకముగావున యీమనవిని కోర్కె చిత్తగించ చేయుచున్నాము.

ఘనతెచ్చిన తమకు మరల వందనముచేయుచు గ్రామాధికారులను రైతులను యిప్పుడు జరుగుచుండు వివాదములలో ఘనతెచ్చిన తమ దొరతనపువారి సహాయము ధర్మమైనటువంటి రైతుల వాదమునకు తోడ్పడు గాక యిది విక్రీలి ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇట్లు:— బి. మునిసామినాయుడు, బి.వి.వి.ఎల్. యం.ఎల్.సి. నగరి. కె. వరదాచారి, బి.వి.వి. ఎల్. వేమున వెంకటాచలనాయుడు. గుండారెడ్డి రంగయ్యరెడ్డి. కాయం కృష్ణారెడ్డి. తాతయ్యకాల్వ వెంకటరెడ్డి. డి. దొరస్వామిరెడ్డి. (రాయబారులు)

తా||జ||ఈవిన్నపపత్రమును శ్రీ గవర్నరుగారికి 16-7-28 తారీఖు 11 గంటలకు కాళహస్తి కార్యేటికర సంస్థానములలోని రైతులపరముగా పైనడహించిన ప్రముఖులు రాయబారులుగాయుండి సమర్పించిరి. రాయబార వర్గమునకు తిరుత్తణి తాలూకాలోని సుప్రసిద్ధ రైతులలో నొకరును, చిత్తూరు మండల నాయకులును యగు శ్రీయుతులు బి. మునిసామినాయుడు, బి.వి.వి.ఎల్. యం.ఎల్.సి. వారు నాయకులుగా యుండిరి. శ్రీ గవర్నరుగారియెదుట శ్రీ నాయుడుగారు 40 నిమిషములు రైతుల కష్టములనుగూర్చి భారాభముగా యుపన్యసించిరి. విన్నపమును గవర్నరుగారు శాంతముగా విని, విన్నపమును రివిన్యూబోర్డువారికి బంపితిమనియు, జవాబు వచ్చినచే న్యాయమార్గమున ప్రతిపూర్వకముగా మేలుకేయుటకు బ్రతుక్కించెదమనియు, ఎస్టేట్ ల్యాండు ఆక్ట్ సవరణ సంఘమువారి యెదుట మా విన్నపముంచెదమనియు తెప్పిరి. విన్నపపత్రములోని కోరిక లెంతమాత్రము నెరవేరగలదో తెలియదుగాని నెరవేరవో ఈ జమిందారిల రైతు లెంతయో బాగుపడుదురనుటకు సందియములేదు.

(తిరుత్తణి స్వీయవిలేఖరి) 21-7-28.

సీసా 1-కి కు సు మ వి. పి. చార్జి రూ 2-0-0. వేరు.

ఈమందు గణేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో నివారించి మూత్రద్వారమునుండి వెలువడు స్రావమును మూత్రము విడుచునప్పుడు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీలకు గలుగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కుదుర్చును.

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు 246 18, రైరాగిమహావీధి, మదరాసు.

నచ్చనివో! సామ్యువాపసు చేయబడును!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యదృశ్యగ్రంథము. లగ్న స్థుటము, భావస్థుటము, గ్రామస్థుటము, అష్టకనర్గ, పోడకో పర్గ, ద్వాదశభావఫలితములు, నశాంతర్దశాఫలితములు, మున్నగు పెక్కుసాంకేయములలో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును సర్పింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇమడ్చబడినవి. ఇది యింటిజ్యోతిషగ్రంథము. వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్టల్ ప్రశ్నేకము.

గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము, కళింగోట, వికాఖపట్నంబిల్లా.

వృత్తాంతలేఖలు

నరసాపురం
(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉద్యోగపు సంగతులు

జూలై 20:—యస్. జి. శెంగోదాయన్ ఐ. సి. యస్ గారు పెళ్లి అయిన తరువాత తిరిగి భార్యను మేతుడై ఇచ్చటకీ వచ్చి యీ డివిజన్ చార్జీ తీసికొనెను. నిడవకల్లునుండి యిచ్చటకు వచ్చేదారిలో అన్ని ముఖ్యమైన పోలీసుస్టేషన్లు మారునికిని పెళ్లికుమార్తెకును ప్రజలు విందులు చేసిరి. ఇచ్చట కాలవ వద్దనుండి వారి బంగారావరకు పందిరువేసి ఆర్పలు తోరణముల తోను శ్రోవను అలంకరించి ప్రజలు యావన్మంది గుమిగూడి సన్మానించిరి. అట్లు ప్రజల వారినంతోపాటును వెలిబుచ్చిరి.

హెచ్. ఇ. ఎల్. డి. శేన డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు ఇచ్చట వారంకోజులు మకాంవేసిరి. వీరిని మాజిల్లాలో సబు ట్రెజరీ తోకి నిమిత్తం నియమించిరి. ఇచ్చట సబు ట్రెజరీ తోకి అయినతోడనే మాజిల్లా ట్రెజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి. ఇచ్చటనుండి జిల్లా ట్రెజరీ చార్జీ తీసికొన్న తోడనే ఎమ్. నరసింహంగారు తిరిగి నిడవకల్లు డివిజను చార్జీకి వచ్చెదరు.

మాజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసరుగారు తాతాచారిగారు ఆకస్మాత్తుగా ఇచ్చటకు విచ్చేసిరి. మొన్న యీమధ్య గోర్న మెంటు ట్రెయినింగు స్కూలులో జరిగిన టెక్నికల్ పరీక్షల లో ఏవో కొన్ని ప్రశ్నకాగితములు పిల్లలకు తెలిపాయిన నని యిచ్చట వదలి కలరు. అందువలన మై తిగిన విచారణ చేయుటకుగాను తాతాచారిగారు వచ్చినట్లున్న అట్టి విచారణ రహస్యముగ జరిపినట్లున్న తెలియుచున్నది. ఈసందర్భములో నే గోర్న మెంటు ట్రెయినింగు స్కూలులోని డ్రాయింగు మాస్టరు విశాఖపట్నం బదలాయించబడినట్లు తెలిసినది. ఇంకొక సందర్భములో అనగా ఒక పిల్లవాని పైయిపెండ్స్ను పిల్లవాడు లేని సమయమున పిల్లవాని తల్లివైన పుచ్చకొని వాడు కొన్న పేతువుచేత ట్రెయినింగు స్కూలులోని ఇంకొక మాస్టరు సస్పెండు చేయబడినట్లుకూడ తెలియుచున్నది. ఈ రెండు సంగతులలోను విచారణ జరుపుటకు మాజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ ఆఫీసరుగారు ఇచ్చటకు వచ్చినట్లు విన్నాను.

మాజుబుక్లను బాయిడ్ దొరగారి బంగారాలోనికి మార్చెదరి తెలియుచున్నది.

సంయుక్త గోదావరి మండలసభ

ఈసభ వచ్చే కల 3,9 కేడీలను జరుగునని యిదివర కే ప్రచురింపబడినది. ఇందువలన మై కాకినాడవారు చాలా కృషిచేయుచున్నారు. ఈసభ గోదావరి తూర్పు పడమర రెండుజిల్లాలకు ముఖ్యము గాన యీ పశ్చిమజిల్లాలోని ప్రజలు చాలమంది సభకు హాజరయి సభను జయప్రసముగా జరుపుట యుక్తము.

యూనియన్ బోర్డు

ఈమధ్య మాయూనియన్ బోర్డులో ఎన్నికలు జరిగినవి. కాని నామినేషనులు మాత్రము కాలేదు. అధ్యక్షునియొక్క కను గురించి కొంత కలవరము జరిగినదికాని యీ ఎన్నికలలో ఇద్దరి పక్షమున ఎన్నికలు రద్దపరచబడిన మీదట అధ్యక్షుని ఎన్నిక నిలిచిపోయినది. ఈరెండు వాడ్లలోను తిరిగి ఎన్నికలు జరుగు ను. ప్రస్తుతము కొనూరి వెంకటరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగా డెలి గేటు చేయబడిరి.

తుని
(స్వకీయవిలేఖరి)

యూనియన్ బోర్డు

జూలై 19:—మాయూనియన్ బోర్డున కింతవఱక కన్యత్వం దుగానున్న చల్లా వెంకట్రావుగారు తమ యధ్యక్షత్వమునీ నెల 17 వ తేదీన వర్తకశ్రేణులకు శ్రీయుత సమయమంతట సోమ రాజుగారికి డెలిగేటుచేసినారు. శ్రీయుత సోన్నాడ మార్గండ్ రాజుగారు తమ స్థానమును వదిలివేయుటచే, దానికిన్ని, చల్లా వెంకట్రావుగారి స్థానమునకును యొన్నికలు జరుగవలెను.

అల్పాహారపు విదు

మాతాకాబోర్డులో నామినేటు మెంబరుగానున్న నామగిరి వీరభద్రుడుగారున్న యూనియన్ సభ్యులకు సమ స్థిమంతట సోమరాజు, చప్పటి కోటింగంగాలన్నా,

యూనియన్ నామినేటు మెంబరుగానైన పగడాల సత్య నారాయణగారున్నా, సుప్రసిద్ధాయుర్వేద వైద్యులకు శ్రీయుత భాగావగరం వీరనాగయ్య దేవరగారును నిన్న మాతాకాబోర్డునకు మాతాకాబోర్డులుగా నెన్నుకొనబడిన శ్రీ పి. కె. కె. రంగబ్రహ్మాండరావు నాయకు గారిని తునికి ఆహ్వానించి యొకయల్పాహారవిందును సమరు బోర్డు స్కూలులోనే యొస గిరి. ఈసభకు కాకినాడతాలూకాబోర్డుయొక్క టెంపోరరీ నామినేటు ప్రెసిడెంటుగా దయచేసిన పరిమి చక్రపాణి నాయకుగారుకూడ దయచేసిరి. మాయూరి సభరిజస్ట్రారు గా రీసభ్యధ్యక్షత వహించిరి. కార్యక్రమవర్ణననుసరించి రైవ ప్రార్థనమును రంగారెడ్డి రామబాబుగారు 4 గురు బాలికలను నోవర్సిన యనంతరము కొండపల్లి జగన్నాధదాసుగా రొక చిత్రమైన హాస్యప్రయుక్తమున తనసహజ పాండిత్యవ శేషమును నిరూపించు నుపన్యాసమును చదివి తర్వాత తాలూకాబోర్డులో నిదినతకు కొన్నిలోపములున్నవనియు, నవి యన్నియును సర్దు బాటు చేయుటకై దయచేసిన తపస్వితులకు రంగబ్రహ్మాండ రావు నాయకుగారి సభినందించుచున్నామనియును పద్యము లలో నిరూపించుటలో సభ్యుల కరతాళధ్వనులచే నెపులు గింగురు మని పోయినవి.

అంతట వెనువెంటనే చక్రపాణినాయకుగారు లేచి మీ యధ్యక్షోక్తులచే “నీనంతకాడను కాబోలు ననుకొని, మేము చేయవలసివనిన కూడ చేయలేకపోవుదుము కాన నిట్టి యధ్యోక్తు ల నుడువవలస” ని హెచ్చరించుచు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని కార్యక్రమములో మిక్కిలి శ్రద్ధవహించనలసినవి విద్య, ఆరో గ్యములనియును, తదాచరణము సులభసాధ్యము కాకపోయినను లెప్పనిసరియనియును స్పష్టీకరించిరి. తరువాత మాబోర్డు అధ్యక్షు దుగారు లేచి ప్రస్తుతపుబోర్డు పరిస్థితులలో చాలకష్టములున్నవ నియు, సభ్యులందఱి సానుభూతితోడను జయప్రవముగా నెర వేర్వగలనని తోచుచున్నదనియును, ఆహ్వానసంఘమువారి యు త్సాహమునకు కృతజ్ఞుడనయ్యు తెప్పిరి. తరువాత మాయూరి గరతానూలు హెడ్డుమాస్టరుగారు శ్రీయుత కొండపల్లి జగ న్నాధదాసుగారిచే వ్రాయబడిన కృష్ణలీలనాటకమును తమ స్కూలుపిల్లలందఱునయినను, దాసుగారు గర్లిస్కూలు కొన ర్చుచున్న సహాయమునకు కృతజ్ఞుడనయినను వక్కాణించిరి. బాలికలాడిన నాటకము చాలా బాగుగనన్నది. తరువాత నంద రును అల్పాహారములకు లేచిరి.

శ్రీ విద్యానంద పుస్తకాలయము

ఈ గ్రంథాలయమున నీత్రాహుకుద్ధ బుధవారం 22-7-25 తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీమదాంధ్ర మహాభారత పురాణపత నము శ్రీయుత గుంటూరు సీతారామ దీక్షితులవారిచే ఆరంభిం పబడును.

దివి తాలూకా వార్తలు

(ఒకవిలేఖరి నుండి)

తుపాను సహాయనిధి

ఈ తాలూకా అంతటా దివి అయిరెండుకు వివరీతనప్త ము కలిగినది. మరీ చివరగ్రామాదులవారు నేటివరకుకూడా యిండ్లు కట్టుకొన లేక పలు యిబ్బందులు పడుచున్నారు. గవర్న మెంటువారు యీ తాలూకాయంతటను అయిదువందల రూపాయలు మాత్రమే విరాళ మిచ్చియున్నారు. అందు మాడునం దల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు అయి రు 2000 యొకను ఉపయోగించుటకు అవకాశము లేక మిగిలియున్నదట. ఈ తాలూకా యంతటను యీ స్వల్ప మొత్తమునే యుపయోగించుటకే అవకాశము లేదనుట చిత్రము. ఆసలు యీ సహాయము ను గవర్న మెంటువారు చేతురని యెవ్వరికూడ తెలియదు. బీద ప్రజలు యెవరైనా సహాయము చేస్తారేమోయని చాలాకోజులు చేచియుండి చివరకు రెండు యిండ్లున్న వా రొకయిల్లుబంటియిం టివా రొక చిన్న గది నెలను నిర్మించుకొన్నారు. దిగువ ఉద్యో గులు తాలూకాలో అందరు గృహముల నిర్మించు కొన్నారు. ఇంక సహాయము చేయనక్కరలేదని రిపోర్టులు పంపినారట. తాలూకాలోని చివరగ్రామాదులవారికి యింతవరకు కష్టగాని వాసముగాని దొరుకక ఆ చెట్లకింద గట్టకొండ కాలము గడు పు చున్నారు. వారియు ఆ చివరనున్న వారు ఘాత్యులలో యిం టికీ కలవ కొట్టుకొనుటకు ఉత్తేజ్యులు యాయవలసినదిగా అట్టి ల్ల యిచ్చుకొనగా, యిప్పటికి తుపాను గడచి రెండు నెలలు గతించినను ఆర్థులు యిప్పటికే సరికదా పైగా కొట్టుకొనిన

వారిపై కేసులు పెట్టి పోలీసువారును చేయుచున్నట్లుకూడా తెలియుచున్నది.

ఇది యిట్లుండగా తుపాను అయినవెంటనే ప్రతీకలలో దివి తాలూకా చాలనప్తమునొందిన దనే వార్తలు విని కృష్ణ, గుం టూరుజిల్లాలను చూచుటకు సర్వెంటు ఆఫ్ యిండియా సొసైటీ తరపున శ్రీయుత ఆర్. సూర్యనారాయణరావుగారు వచ్చినప్పు డు మాతాకాకాకుకూడ వచ్చి వారును, తాలూకాకాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు శ్రధల హనుమంతరావుగారును కలసి, దివిసీమ గ్రామాదులలో కొన్నింటినిచూచి చాలనప్తమునొందినదని తెలి సికొని వెంటనే మద్రాసుపోయి సొసైటీవారికి తెలిసి మాతా లూకాకుకూడ కొంతవిరాళము తెచ్చినారు. ఇటీవల ఈ నెల 14 వ తేదీని వారు మాజిల్లాకాంగ్రెసునాయకులతో కలసి శ్రీ చల్లపల్లిరాజుగారితోను, తాలూకాలోని కొందరు ప్రముఖుల తోను సలహానిచ్చి యీతాలూకాలో యెవరెవరికి యేమేమి సహాయముకావలెనో విచారించి సహాయము చేయుటకు శ్రీయుత చెల్లెల్ వేం నరసింహముపంతులుగారిని, తాలూకాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారిని యేర్పాటుచేసి కొంతపైకము బందరులో పట్టాభి సీతారామయ్యపంతులుగారికి యిచ్చి వారు రేపల్లె, తెనాలి, బాపట్ల, గన్నవరం తాలూకాలనువెళ్లి వారు. పైవారు తాలూకా లోని కొందరు ప్రముఖులతో సలహానిచ్చగా చివరగ్రామాదుల వారింతవరకు కొంపలులేక పలుయిబ్బందులు పడుచున్నారని తెలిసికొని ఆ మాగ్రామములు చూచుటకు వెళ్లిరి. ఈక్రింది గ్రామములవారికి లెప్పక సహాయముచేయవలసియుంటుంది. యె దురుమొండి, యేటిమొగ, పట్టిచివర, నాలి, ఉపనాలి, వెలి చెట్టుదిబ్బ, గల్లలపావ, గొల్లపాలెం, సంగమేశ్వరం, మొదల గు గ్రామములకు చుట్టవట్ల పదిపదిపాను మైళ్లలో తాటిచెట్టు అనేమాటయేలేదు. ముఖ్యముగా యీ గ్రామములవారికి సహాయముచేయవలసియుంటుంది. వీరికితాటియాకుసహాయముచేయ వలెనంటే బందరునుండి కొని తెచ్చి బందరుకు నలువది, ఏబది మైళ్లదూరములో నున్న వీరికి సహాయముచేయుటలో ఖర్చు లు జాస్తియగుమాట వాస్తవమే. అయినను ఖర్చులెక్కువయగు నని చూడక వెంటనే తాటియాకు తెప్పించి పంచిపెట్టుట మం చిది. ఇటువంటి కష్టసమయములో ప్రభుత్వమువారు చూడ క, ప్రజాసంఘములు చూడకపోయినవో ఈదీనులగతి యేమి కానలసియుండును? ఈసహాయమునుగూర్చి అన్నిగ్రామముల వారికి ముందుగా టమటమాద్యంగా తెలుపుట మంచిది. ఇంక ను అలస్యముచేసిన ప్రయోజనములేదు. తిక్కినచోట్లకూడ చాల మంది యిండ్లుకట్టుకొనినారంటే యెండకు యిండ్లు కాని, వర్షము నకు పయోగ పడవు. ఈసందర్భం మింత ఘోరనప్తము పొందుచు మని కలనైన తెలవలేదు గద!

ఈ సహాయకసంఘమువారు తాలూకాలోని యితర గ్రామములనుకూడా చూచి అవసరమైనచోట్ల తన సహాయము చేయవలెనని ప్రార్థన. ఈసహాయకసంఘమువారికి తాలూకా వాసులును, అధికారులు తోడ్పడ గోరెదను. అయినఅలస్యము అయినను వెంటనే తమ కార్యక్రమమును ప్రారంభింప గోరెదను.

జిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులు

ఈసందర్భం మీతాలూకానుండి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఎన్నికలే జరుగలేదు. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము వారిచే నియమింపబడిన సమావేశ కర్తలు ఇంతకు స్థితేయుట భావ్యముగలేదు. చల్లపల్లి ఫిర్కా సమావేశ కర్త రెండు పర్యాయ ములు సభల ఖర్చుపెంచినను యెవ్వరును రాలేదట. వారు అవ్య వ్యవగా నోటిసులు పంపుటయు, జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములో వారొకకత్తుకు జెందినవా రనుటయు ఇందుకు కారణమనె యూహించెదను. ది 21-7-25 తేదీని జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ నూతన ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు జిల్లాలోని 23 ఫిర్కాలకు 2 ఫిర్కాలనుండియే యెన్నికలు జరిగినవట. మా దివి తాలూకా నుండి మాలెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారిని యేతాలూకానుండి యో జిల్లాకాంగ్రెసుమెంబరుగా చేసి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ మునకు వారికి సహాయకార్యదర్శిపని యిచ్చినారు. ఈతా లూకానుండి సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము వారేమైన యేర్పాటులేచేదరా? వారుచేయనిచో తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారైనను వెంటనే యెన్నికలు జరిపి జిల్లా కాంగ్రెసుసభ్యులను పంపగోరెదను. రాబోవు ఆంధ్ర సభలు జరుపుటకు యీతాలూకావారి సహాయమును కూడా జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారు పొందితే బాగుంటుంది.

కాల మా న ము

వ్యములు కురీయుచున్నవి. రెండు మాడు రోజులనుండి మాగానికేలు నాటు చేయుచున్నారు. వారేము పదిరోజులనుండి

మెట్టపైరులు బాగుగానున్నవి. వర్షములవల్ల, చేల్వలయు నీళ్లవల్ల నున్నవి. దుక్కులు దున్నుటకు అవకాశములేక, ఈ పంట విస్తరింపఁజాలక పైరులన్నియు పోయినవని అనుకొనిరి. కాలవలకు నీళ్లు వచ్చుచున్నాయన్నవి. దివిసీమలో కూడా అన్నబచ్చట వాట్లువేయుట ఆరంభించినారు.

బదిలీ

అవనిగడ్డలో మిల్ న్యూస్ ప్రధానోపాధ్యాయులగు డి. సుబ్బారావుగారిని గుడివాడ హైస్కూలు ఫస్టు అసిస్టెంటు మాస్టరుగా మార్చిరి. గవ్వవరం హైస్కూలులో సహాయోపాధ్యాయులుగానున్న రాజుగారిని అవనిగడ్డకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా మార్చిరి. సుబ్బారావుగారు అనన్యువర్గంలోకి గలవారు.

పోస్టు సేవింగ్సు బ్యాంకు సౌకర్యములు

ఈతాలూకాలో పోస్టుసౌకర్యములు చాల తక్కువ. అవనిగడ్డ, చల్లపల్లి గ్రామములలో సబ్ ఆఫీసులు గలవు. భట్లపేనుమలూ, నిడుమాలూ, కాజు, ఘంటకాల, పెనకల్లేపల్లి, కోడూరు, నాగయలంకలయందుమాత్రమే బ్రాంచి పోస్టు ఆఫీసులు గలవు. కాని ఒక్కచల్లపల్లి పోస్టుఆఫీసునుండియే డెబ్బదియేనుబది గ్రామములకు ఉత్తరములు బయటపెట్టబడుచున్నవి. అట్లెంటు ఉత్తరములచేరు ఆస్కారములేదు. అవనిగడ్డ చల్లపల్లిలో పెనకల్లేపల్లిలో మాత్రమే సేవింగ్సు బ్యాంకులున్నవి. తాలూకాలోని తమయిచాలపు. సేవింగ్సు బ్యాంకులు యెక్కువయిన్నచో ప్రజలు డబ్బుదాచుకొనుటకు యెక్కువ అవకాశముండును. ప్రస్తుతము ఘంటకాల బ్రాంచిఆఫీసుకు నొకజవానును నియమించి నచో చుట్టుపట్ల కొన్ని గ్రామములకు త్వరలో ఉత్తరములచేరు నవకాశ ముండును. మరియు సేవింగ్సు బ్యాంకు యుండుటకూడా చాల అవసరము. కాబట్టి యీవిషయమై పోస్టు అధికారులు వెంటనే శ్రద్ధవహించి గోరుచున్నాను.

తిరుపతి

(స్వకీయవిలేఖరి)

చంద్రగిరికి గవర్నరుగారి రాక

18-7-25 లేదీ మధ్యాహ్నము 3½ ఘంటలకు స్వేచ్ఛలు త్రెయినులో మదరాసు గవర్నరుగారు దంపతీసమేతముగాను, పరివారములతోడను, మదనపల్లెనుండి వచ్చిరి. జిల్లాకలెక్టరు గారగు రామారావుగారు, చంద్రగిరి సబ్ కలెక్టరుగారు మిస్టర్ బోల్ట్ గారిని గవర్నరుగారికి తెలియజెప్పి, సంభాషించుచుండిరి. పాకాలారైల్వే డిస్ట్రిక్టు ట్రాఫిక్ సూపరెంటెండెంటుగారు సీనియరులో వచ్చిరి. ప్రేమనంద ఏర్పాట్లన్నియు, ట్రాఫిక్ కు యిన్ స్పెక్టరుగారు మిస్టర్ హోప్ రాన్ గారు చక్కగ జరిపి యుండిరి.

4½ ఘంటలకు గవర్నరుగారు దంపతీసమేతముగా, చంద్రగిరి ఊరిలో బోల్ట్, సబ్ కలెక్టరుగారి భార్యచే స్థాపించబడినపిల్ల వాండ్లగృహమును సందర్శించిరి. గృహమునుంపర పూలపందిరియు మామిడాకుల తోరణములును, యూనియన్ జాకును కట్టబడి యుండినవి. సదరు గృహమునందు కొందరు పిల్లవాండ్లు బోరుగులు, వగైరాలు తినుచుండుటను జూచిరి. నలుగురు పసికల్లలు, తొట్లలో నిద్రపోవుటయును, ఆట్లాడుచుండుటయును చూచి సంతోషించిరి.

చంద్రగిరిమహాలు విగ్రహ

వెంటనే చంద్రగిరిలో వెలమరాజులచే అనేక సంవత్సరములకు పూర్వము కట్టబడినకోట, అగడ్తను చూచుచు మహాలులోనికి ప్రవేశించిరి. మ-రా-రా-శ్రీ యం. రామకృష్ణారెడ్డిగారు, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు గారును, యం. నారాయణరావు రెడ్డి గారు, ఎస్. యమ్. ల్. సి. భూస్వామియును, పుష్ప మాలల తో నలంకరించి మహాలులోనికి పిలుచుకొని వెళ్లిరి. అచ్చట మిస్టర్ బోల్ట్ గారు, (ఒకటిపార్టీ) విందు సేర్పాటుచేసియుండిరి. డివిజ్ డోయింగ్ గఫులందరును వచ్చియుండిరి. తిరుపతినుండి, మహాంతుగారి పేష్కారుగారు మ.రా.రా.శ్రీ, నాగేశ్వరరావుగారును, కోశాధిపతియును, కనకాచలం నాయుడుగారును, రుద్రపిల్లగారు సబ్ మేజిస్ట్రేటు, కే. యస్. రాజగోపాలయ్యగార్, పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగారును; రామస్వామిశెట్టి సర్కిల్ యిన్ స్పెక్టరును, ఆర్. జి. కృష్ణా మెడికల్ ఆఫీసరును మాత్రము వచ్చియుండిరి. కలెక్టరుగారు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిని నారాయణరావురెడ్డిగారిని, మహాంతుగారిని

పేష్కార్ వారిని, త్రైజ్యరత్నవారిని ఒక్కొక్కరినిగా, గవర్నరుగారికి భేటీచేయించిరి. విందు 5½ ఘంటలకు పూర్తియైనది.

కత్తులయాల సందర్శనము

తిరుపతిలో కొందరు స్వాగ్రులకత్తులతో నాలుగుసేర్ల నవారినిగొని కత్తులతో ఆటలు సామలు వారుసాధకము చేసిన పనులన్నిటిని సుమారు అర్థ ఘంటకాలము బహు చక్కగా గవర్నరుగారు దంపతీసమేతముగా ఆనందించి కరతాశ్చర్యములు ఒసంగవరకు యాడుచునేయుండిరి. వారలు కత్తులతో పనిచేసిన వాటిని గురించి సంతోషించితినిని తమయభిప్రాయములను ఒక సర్టిఫికేటు ద్వారా వారల కిప్పించిరి. వచ్చియుండినవారందరను సంతోషించిరి.

తిరుత్తణినుండి పిల్లనగ్రోవి వాయించు వారిని పిలిపించి యుండిరి. వారిపాటలు కొంతకాలము విని సంతోషించిరి.

కోటలోనుండు కొలనును పరియొక పురాతన కట్టడమును సందర్శించిరి. సాయంకాలం 6½ ఘంటలకు మోటారులో ప్రేమనందకు చేరిరి.

తిరుమలకొండకు వెళ్లుట

19-7-25 లేదీ ఉదయం 7½ ఘంటలకు, గవర్నరుగారు సతీమణితోను, పరివారముతోను, చంద్రగిరి రైల్వేస్టేషనువద్దనుండి, తిరుమలకొండ ఎక్కు మెట్లవరకు మోటారులో వెళ్లి, పిమ్మట స్వేచ్ఛలవల్లలో ఎక్కి హిల్స్ చే మోయబడి, తిరుమలకొండ చేరిరి. శ్రీ మహాంతుగారును, మైసూరు మహారాజుగారి పేష్కార్ గారును, ఫలాదులతో గౌరవించిరి. వీరలను పోలీసు డిప్యూటీ సూపరింటెండెంటుగారు రాజగోపాలయ్యగార్, గవర్నరుగారికి, మహాంతుగారినిగించి చెప్పము, మహాంతుగారికి భేటీచేయించిరి. కలెక్టరుగారు, మహాంతుగారిని మైసూరు మహారాజుగారి ఏజెంటు నారాయణయ్యగారిని గవర్నరుగారికి భేటీ చేయించిరి. మైసూరు రాజుగారి పేష్కార్ ఫలాదుల సమర్పించిరి. మహాంతుగారు దేవస్థానపు పరివారములతోను, పేశ్వరులతోను, చివరంగా పులివెందుల కొనిపోయిరి.

ప్రాతకాల భోజనము

మదరాసునుండి, స్వేచ్ఛలుగా కంపెనీనుండియే, కాఫీటీ, వగయిరాలు తెప్పించి వారలకు తృప్తిగానిది. గవర్నరుగారి బొట్టల్లే, వారలకు వడ్డించిరి. గవర్నరుగారిలో, 7 గురు ఐరోపియనులను వచ్చియుండిరి.

తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు రామకృష్ణారెడ్డిగారు, రాజగోపాలయ్యగారు, తాశీద్దార్ వీరభద్రకాగారు, రామస్వామిశెట్టిగారు, వీరలకు ఇడ్డెన, కాఫీ, పండ్లు హిందువుల ఆచారరీతిగా ఇప్పించిరి.

గవర్నరుగారు భుజించినవాటిలో మాంససంబంధములు లేవని చెప్పటకు పీలులేదు. అల్పాహారములు భుజించినవెంటనే మహాంతుగారు గవర్నరుగారిలో ప్రత్యేకముగా 10 నిమిషములు మాట్లాడిరి. ఈ మాటలవిషయము ఎవరికిని తెలిసినవిగావు. గవర్నరుగారి కార్యదర్శిగారు కలెక్టరు అందరును భననమునకు బైటనే యుండిరి. మహాంతుగారు, గవర్నరుగారు, ఇరువద్ద మాత్రము రూమునందు 10 నిమిషములు కలసిన మాటలు ముఖ్యముగా యీ దేవస్థానము హిందూమతదేవదాయముల ఆస్తునుంచి తొలగించువిషయమై యుండునని మాత్రము లేవనడి. మహాంతుగారు అచ్చటచ్చట పుష్పపందిళ్లు, అరటిమాకులు, మామిడాకుల తోరణములు, కాగితముల తోరణములతో దేవాలయ దారి మధ్యనున్న, దేవాలయ గోపురము ఎరుటునున్న వరము వాకియమున్న, పతమలోపలనున్న, బహుచక్కగ నలంకరించియుండిరి.

గవర్నరుగారు పిమ్మట దేవాలయమువద్దకు బయలుదేరిరి. మహాంతుగారు, గవర్నరుగారి భార్యతో! వారడుగు ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరము లిచ్చుచు, పేష్కార్ నాగేశ్వరరావుగారు, గవర్నరుగారు అడుగు ప్రశ్నలకు బదులిచ్చుచు, మాట్లాడుచు, పరివారములతో, దేవాలయమువద్దకు వచ్చిరి. మొదటి గోపురమును, ముఖద్వారమును, బంగారు ధ్వజస్తంభమును రోడ్డినందు నిలబడుకొని చూచుచుండిరి. పిమ్మట వాహనముండపము ఎరుటుకు వచ్చిరి. బంగారు సగ్యభూపాల వాహనమునందు శ్రీ వారిని అమూల్య నవరత్నభివితములయిన ఆభరణములతో, బహురమ్యముగ నలంకరింపబడి, వేంచేసియుండిన శ్రీవారి మంగళహారతి, మంగళవాద్యములతో జరిపి పత్తిమందు ఘోషములను గవర్నరు, గవర్నరు సతీమణికి మహాంతుగారు యిచ్చిరి.

మహాంతుగారు పిమ్మట తనమతమునకు పిలుచుకొని వెళ్లి అచ్చట, బంగారుమండలతో, గవర్నరుగారిని, దంపతీని గౌర

వింది ఫలములనిచ్చిరి. మహామయొక్క పూర్వస్థితిగతులను చెప్పి చూ ప్రతినిత్యము, దక్షిణదేశీయాత్ర నిమిత్తమువచ్చు తైరాగులు నిత్యము 10, 10, కి యిచ్చుట భుజించుచున్నారనియు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరునెలలో సుమారు 4000, 5000 వేల మంది తైరాగీలు భుజించుచున్నారనియు చెప్పిరి. మతమునకు దేవస్థానమునకును ప్రత్యేకప్రత్యేక ఆస్తులున్నవనియు చెప్పిరి. మతమువద్దనుంచి, బంగారాకు పోవు దారిమధ్యమున, నీటివసతి బాగాలేదనియు, యాత్రీకులకుగాను యింకను కట్టడములు కట్టవలసియున్నవనియు, ఈ సంవత్సరము బడ్జెట్టులో ఎలక్ట్రిక్ లైట్ కు (విద్యుచ్ఛక్తితో వెలుగు దీపముల ఖర్చుకు) అంద నావేయబడియుంటున్న దనియు చెప్పిరి. మహాంతుగారు యీ దేవాలయమును గవర్న మెంటువారు 1848 సంవత్సరమున తన ఆచార్యులగు మహాంతువారికి స్వాధీనము చేసినట్లును, అప్పటినుంచుయు, చక్కగా పరిపాలించు చున్నాననియు చెప్పిరి. పేష్కార్ గారు, 1848 సంవత్సరమునకు పూర్వము గవర్న మెంటువారు పరిపాలించుచుండిన కాలములో అనేకలక్షలు నిలువ సామ్యయ్యుంకినది. దానిని గవర్న మెంటువారే ఎత్తుకొన్నారనియు చెప్పిరి. గవర్నరుగారు, ఎలక్ట్రిసిటీ తిరుపతిలోయున్న దా యని మహాంతుగారిని అడుగగా లేదనిచెప్పిరి. మతముగా డయసెమెడ్యారా ఏర్పాటుచేయవలయున్నానని చెప్పిరి.

బంగారాకు వచ్చి 5 నిమిషములు మాట్లాడిరి. రెండు హైస్కూళ్లును, ఒక ఆయుర్వేద పాఠశాలయును, సంస్కృత పాఠశాలయును, కొండపైన యాత్రీకులకుగాను ఒక చికిత్సాలయమును, తిరుపతియందు ఆయుర్వేద చికిత్సాలయమును శ్రీవారి భనముచే కొనసాగబడుచున్నవి. గవర్నరుగారిని అభిమానముంచవలసిందిగా మహాంతుగారు కోరిరి. 11 ఘంటలకు చంద్రగిరికి కుప్పీలలో పయనమైరి. మహాంతుగారికి వంద నమ్ర లావరింగిరి సెలవు గైకొని వైసమైరి.

ఆయుర్వేద వాషధ తత్వా కరమ్

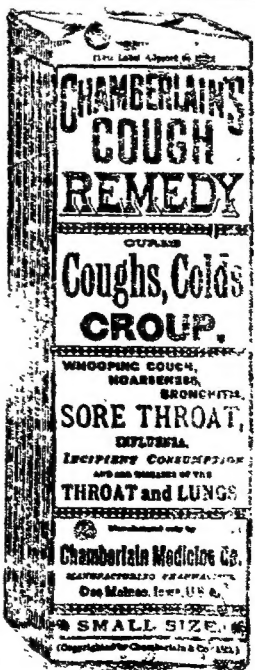
ఆపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దికోజులవరకు వెల 8-0-0.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

అందరితోను శాంతముగా నుండిన మీరు తప్పక నివృళముగా నుండెదరు

ఆయురే నిమృళమైనమనస్సు లేనప్పుడు శాంతముగా నుండుట అసాధ్యము. కలతలుగల మనస్సు ఉండిన స్వేచ్ఛకూడ నుండదు.

శాంతమైన మనస్సు గలిగియుండుటకు సుప్రసిద్ధమై మా ఆతంక నిగ్రహమాలికను వాడుడు. అది తప్పక నుజుమియును. ఇంతేకాక నరములబలహీనత, మెదడు అలసిపోవుట, ఆశీర్దము మొదలగువ్యాధులు మాడ నుజుమగును. 82 మాత్రలు గల బుడ్డి ధర రు 1 మాత్రమే. పూర్తివివరములు గల మాక్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఆతంక నిగ్రహ పార్శి
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చేంబర్లెన్ గారి దగ్గు నివారిణి
దగ్గు, జలుబు, కాక, వాయువు అను బిడ్డలకువచ్చు రోగము, గొంతుపుండు, గొంతురాపు, రొమ్ముపడి సెము, కుక్కదగ్గును, అన్ని రకములగొంతు వ్యాధులు మొదలగునవి. పటాపంచలైపోవును, అన్ని జాగాలో విక్రయించబడుచున్నది. (33-3) 133

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కిర్రు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

న మ్మ క మ గు క్షిత మాదిరి న గ లు దొ రు కు స్థా న ము
ది ఆంధ్ర జ్యోతిషులరి మాన్యుఘాక్ష్మరింగు కంపెనీ,

హెడ్డాఫీసు బెజవాడ, బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.
మావస్త అనేకరకములు జడబిళ్ళలు, నాగరములు, క్లిష్టములు, ఉంగరములు, చంద్రములు, పలురకములగాజులు, ఇవిగాక పెండ్లిహోటాలు,
గిన్నెలు, కాలుగొలుపులు మొదలగునవి సిద్ధముగావున్నవి. నచ్చనివి వాపసు తీసుకొనబడును.
ప్రాచీనము కాకుమాను లక్ష్యయ్యచౌదరి, శవగపాటి కోటయ్య అండు బ్రవర్తు.

(1)

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

సమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును. కోరువారికి కృతజ్ఞులుగా ఉచితము.

కామినియా నూనె
వెంట్రుక లే అందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు
వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఊడకమున్నే త్వర
పడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగ
పాడగును అట్లుకాకుండ నేడే కామి
యా నూనెను వాడి నత్వరముగా
శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. - వెంట్రుకల్ కే
జాడ్యమున్నను మాన్సి ఈ దివ్యౌషధము
వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లు
చేయును ఒక పరిక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు.
మీ శిరోజముల నతి శుభ్రపరచును బుడ్డివెల
1 రూపాయి. 3 బుడ్ల ఖరీదు రూ 2-10-0.
వీశీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

ఆటో దిల్ బహారు

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న
ఆటో దిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0

1/2 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0] మీ చేతిరుమాలునందు

చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ మన్ని దిశలను వ్యాపించును

పై కామినియానూనె, ఆటో దిల్ బహారు మందుసరకులను ప్రతివోటను విక్రయింప
బడును. లేకున్న సోల్ ఏజెంట్లు:

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జమ్మమరీడు, బొంబాయి అని వ్రాసిన జడయగలరు

కామామృతము.

ఒక టేమాత్ర! 1 గంట కే గుణము!!

ఈయాషధము శుక్రధాతుబలముపకే నిర్మింపబడినది
రాత్రిపూట నొకమాత్రం దీక్షింపిన ఎంతబడిన మైన శుక్లమై
నపు వెంటనే సంపాదనము నీయగలదు టే దినములు పుచ్చు
కొనిన మూత్రములతో గల గాని మూత్రమునకు మందు
వెనుకలదగారి నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్రనష్టము దృఢముగా
నిారా యగును మగ్గ నపుగసంకులు, నరముల బలము తగ్గిన
వారు ఈమాత్రనే పైకి పూర్తిగానుడ నుపయోగించిన
మిక్కిలి శక్తి వంతులు కాగలరు అనేకలకు వాడి దృష్టాంతము
చూచిన యాషధను మీయొత్తరములు రహస్యముగా నుంప
బడును.

20 మాత్రల సీసా రూ. 2-0-0

అమృతాశ్రమము, నెం. 1, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

మాన సోల్లా సీసీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (ఇది అణాలు)

వెలసలభము! (హస్తాభిరూప్ర క్షేకము) గుణమధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగెడి పైత్తికాకల

కీమాత్రలు దివ్యామృతము అశీర్షము, అరుచి, ఆవులించెలు,

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,

వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పులను

బొగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును

ఈమాత్రలు మేహవానినొప్పులను వెంటనే మాన్యును

ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి అనుభవముగల ఔషధ

మగటచేతను పరవహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు

చిరునామ — (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనీలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.